

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

Séance plénière

Plenumvergadering

Jeudi

19-01-2023

Après-midi

Donderdag

19-01-2023

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
cd&v	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be
---	--

SOMMAIRE

Éloge funèbre – Baron Paul De Keersmaker
Orateur: : **Eliane Tillieux**, présidente, **Vincent Van Peteghem**, vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Coordination de la lutte contre la fraude et de la Loterie Nationale

Ordre du jour

QUESTIONS

Questions jointes de

- Sophie Rohonyi à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le plan de relance européen et la réforme des pensions" (55003144P)
- Catherine Fonck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le plan de relance et le calendrier de la réforme des pensions" (55003159P)
- Ellen Samyn à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le point sur la réforme des pensions" (55003164P)
- Wim Van der Donckt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les moyens du fonds de relance de l'UE qui nous échapperait faute de réforme sérieuse des pensions" (55003165P)

Orateurs: **Sophie Rohonyi**, **Catherine Fonck**, présidente du groupe Les Engagés, **Ellen Samyn**, **Wim Van der Donckt**, **Alexander De Croo**, premier ministre

Questions jointes de

- Wouter Vermeersch à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les projets du gouvernement concernant la facture d'énergie" (55003147P)
- Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les dissensions au sein du gouvernement en matière d'accises sur l'énergie" (55003148P)

Orateurs: **Wouter Vermeersch**, **Raoul Hedebouw**, **Alexander De Croo**, premier ministre

Question de Barbara Creemers à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La décision de la Cour de justice de l'UE sur les exceptions en matière de pesticides" (55003146P)

Orateurs: **Barbara Creemers**, **David Clarinval**, vice-premier ministre et ministre des Classes moyennes, des Indépendants, des PME et de l'Agriculture, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Question de Hugues Bayet à Vincent Van Peteghem (VPM Finances, Coordination lutte contre la fraude et Loterie Nationale) sur "Le rapport d'Oxfam qui appelle à taxer les grands patrimoines" (55003163P)

INHOUD

1	Rouwbulde – Baron Paul De Keersmaker Spreker: Eliane Tillieux , voorzitster, Vincent Van Peteghem , vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding en de Nationale Loterij	1
4	Agenda	4
4	VRAGEN	4
4	Samengevoegde vragen van	4
4	- Sophie Rohonyi aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Europese herstelplan en de hervorming van de pensioenen" (55003144P)	4
4	- Catherine Fonck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het herstelplan en het tijdpad voor de pensioenhervorming" (55003159P)	4
4	- Ellen Samyn aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stand van zaken met betrekking tot de pensioenhervorming" (55003164P)	4
4	- Wim Van der Donckt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het verlies van geld uit het EU-herstelfonds door het gebrek aan een degelijke pensioenhervorming" (55003165P)	5
	Sprekers: Sophie Rohonyi , Catherine Fonck , voorzitster van de Les Engagésfractie, Ellen Samyn , Wim Van der Donckt , Alexander De Croo , eerste minister	
10	Samengevoegde vragen van	10
10	- Wouter Vermeersch aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De plannen van de regering met betrekking tot de energiefactuur" (55003147P)	10
10	- Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De onenigheid in de regering op het vlak van accijnzen op energie" (55003148P)	10
	Sprekers: Wouter Vermeersch , Raoul Hedebouw , Alexander De Croo , eerste minister	
13	Vraag van Barbara Creemers aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De uitspraak van het Hof van Justitie van de EU over de uitzonderingen inzake pesticiden" (55003146P)	13
	Sprekers: Barbara Creemers , David Clarinval , vice-eersteminister en minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing	
14	Vraag van Hugues Bayet aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën, Coördinatie fraudebestrijding en Nationale Loterij) over "Het rapport van Oxfam waarin er wordt opgeroepen de grote vermogens te belasten" (55003163P)	14

Orateurs: Hugues Bayet, Vincent Van Peteghem, vice-premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Coordination de la lutte contre la fraude et de la Loterie Nationale		Sprekers: Hugues Bayet, Vincent Van Peteghem, vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met de Coördinatie van de fraudebestrijding en de Nationale Loterij	
Question de Wouter Beke à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La réforme des postes de garde de médecine générale" (55003154P)	16	Vraag van Wouter Beke aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De hervorming van de huisartsenwachtposten" (55003154P)	16
Orateurs: Wouter Beke, Frank Vandenbroucke, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Wouter Beke, Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de Gitta Vanpeborgh à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'étude de la Mutualité chrétienne sur les inégalités dans les soins de santé" (55003158P)	18	Vraag van Gitta Vanpeborgh aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De studie van de Christelijke Mutualiteit over de ongelijkheid in de gezondheidszorg" (55003158P)	18
Orateurs: Gitta Vanpeborgh, Frank Vandenbroucke, vice-premier ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Gitta Vanpeborgh, Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions jointes de	20	Samengevoegde vragen van	20
- Anja Vanrobaeys à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003143P)	20	- Anja Vanrobaeys aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003143P)	20
- Nahima Lanjri à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003149P)	20	- Nahima Lanjri aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003149P)	20
- Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le dumping social chez Proximus" (55003150P)	20	- Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale dumping bij Proximus" (55003150P)	20
- Catherine Fonck à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le respect de la législation sociale sur les chantiers de Proximus" (55003151P)	20	- Catherine Fonck aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De naleving van de sociale wetgeving op de bouwplaatsen van Proximus" (55003151P)	20
- Kathleen Verhelst à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003152P)	20	- Kathleen Verhelst aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003152P)	20
- Christophe Bomble à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003157P)	20	- Christophe Bomble aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003157P)	20
- Laurence Zanchetta à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003160P)	20	- Laurence Zanchetta aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003160P)	20
- Cécile Cornet à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003162P)	20	- Cécile Cornet aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003162P)	20
Orateurs: Anja Vanrobaeys, Nahima Lanjri, Maria Vindevoghel, Catherine Fonck, présidente du groupe Les Engagés, Kathleen Verhelst, Christophe Bomble, Laurence Zanchetta, Cécile Cornet, Petra De Sutter,		Sprekers: Anja Vanrobaeys, Nahima Lanjri, Maria Vindevoghel, Catherine Fonck, voorzitster van de Les Engagésfractie, Kathleen Verhelst, Christophe Bomble, Laurence Zanchetta, Cécile Cornet, Petra De	

vice-première ministre et ministre de la Fonction publique, des Entreprises publiques, des Télécommunications et de la Poste	29	Sutter , vice-eersteminister en minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post	29
Question de Kristien Van Vaerenbergh à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les développements récents dans le procès des attentats" (55003155P)	29	Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De recente ontwikkelingen in het terreurproces" (55003155P)	29
<i>Orateurs: Kristien Van Vaerenbergh, Vincent Van Quickenborne</i> , vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord		<i>Sprekers: Kristien Van Vaerenbergh, Vincent Van Quickenborne</i> , vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee	
Question de Michel De Maegd à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réunion des contributeurs militaires de l'Ukraine qui se tiendra le 20 janvier 2023 en Allemagne" (55003153P)	31	Vraag van Michel De Maegd aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vergadering in Duitsland op 20 januari 2023 van de coalitie die Oekraïne militaire steun levert" (55003153P)	31
<i>Orateurs: Michel De Maegd, Ludivine Dedonder</i> , ministre de la Défense		<i>Sprekers: Michel De Maegd, Ludivine Dedonder</i> , minister van Defensie	
Question de Kathleen Depoorter à Sarah Schlitz (Égalité des genres, Égalité des chances et Diversité) sur "Les démarches entreprises par Unia pour faire invoquer des faits de racisme" (55003156P)	33	Vraag van Kathleen Depoorter aan Sarah Schlitz (Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit) over "Het aanpraten van racisme door Unia" (55003156P)	33
<i>Orateurs: Kathleen Depoorter, Sarah Schlitz</i> , secrétaire d'État à l'Égalité des genres, à l'Égalité des chances et à la Diversité, adjointe au ministre de la Mobilité		<i>Sprekers: Kathleen Depoorter, Sarah Schlitz</i> , staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit, toegevoegd aan de Minister van Mobiliteit	
Questions jointes de	34	Samengevoegde vragen van	34
- Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'immeuble squatté par des illégaux à Schaerbeek" (55003142P)	34	- Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het door illegalen bezette kraakpand te Schaerbeek" (55003142P)	34
- Tim Vandenput à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "Le squat où séjournent des migrants et des réfugiés à Bruxelles" (55003161P)	34	- Tim Vandenput aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het kraakpand waar migranten en vluchtelingen verblijven te Brussel" (55003161P)	34
- Greet Daems à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "Le squat de la rue des Palais" (55003168P)	34	- Greet Daems aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003168P)	34
- Tomas Roggeman à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "La situation dans le squat de Schaerbeek" (55003166P)	34	- Tomas Roggeman aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De situatie in het kraakpand te Schaerbeek" (55003166P)	34
- Simon Moutquin à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "La situation dans le squat de la rue des Palais" (55003167P)	35	- Simon Moutquin aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De situatie in het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003167P)	34
<i>Orateurs: Dries Van Langenhove, Tim Vandenput, Greet Daems, Tomas Roggeman, Simon Moutquin, Nicole de Moor</i> , secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, adjointe à la ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique		<i>Sprekers: Dries Van Langenhove, Tim Vandenput, Greet Daems, Tomas Roggeman, Simon Moutquin, Nicole de Moor</i> , staatssecretaris voor Asiel en Migratie, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing	
PROPOSITIONS DE RÉSOLUTION	40	VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE	40
Proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/1-3)	40	Voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/1-3)	40
<i>Discussion</i>	41	<i>Besprekking</i>	41
<i>Orateurs: Eva Platteau, Chanelle Bonaventure, Nathalie Dewulf, Els Van Hoof, Maria Vindevoghel, Karin Jiroflée, Vanessa Matz, Sophie Rohonyi</i>		<i>Sprekers: Eva Platteau, Chanelle Bonaventure, Nathalie Dewulf, Els Van Hoof, Maria Vindevoghel, Karin Jiroflée, Vanessa Matz, Sophie Rohonyi</i>	

Proposition de résolution visant la libération immédiate et inconditionnelle d'Olivier Vandecasteele (3094/1-5)	53	Voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (3094/1-5)	53
<i>Discussion</i> Orateurs: Ellen Samyn , rapporteur, Peter De Roover , président du groupe N-VA, Wouter De Vriendt , Daniel Senesael , Michel De Maegd , Els Van Hoof , Steven De Vuyst , Vicky Reynaert , Catherine Fonck , présidente du groupe Les Engagés, François De Smet , Jasper Pillen	53	<i>Besprekking</i> Sprekers: Ellen Samyn , rapporteur, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie, Wouter De Vriendt , Daniel Senesael , Michel De Maegd , Els Van Hoof , Steven De Vuyst , Vicky Reynaert , Catherine Fonck , voorzitster van de Les Engagésfractie, François De Smet , Jasper Pillen	53
Conseil d'État – Présentation d'un assesseur francophone	68	Raad van State – Voordracht van een Franstalige assessor	68
Conseil d'État – Présentation d'un assesseur néerlandophone	68	Raad van State – Voordracht van een Nederlandstalige assessor	68
Demandes d'urgence émanant du gouvernement Orateur: Ludivine Dedonder , ministre de la Défense	69	Urgentieverzoeken van de regering Spreker: Ludivine Dedonder , minister van Defensie	69
Prise en considération de propositions	70	Inoverwegingneming van voorstellen	70
Demande d'urgence Orateur: Peter De Roover , président du groupe N-VA	71	Urgentieverzoek Spreker: Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie	71
VOTES NOMINATIFS	72	NAAMSTEMMINGEN	72
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "Les libérations résultant de problèmes de transfèrement" (n° 365) Orateur: Marijke Dillen	72	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "Vrijlatingen door problemen met de overbrenging" (nr. 365) Spreker: Marijke Dillen	72
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Katleen Bury sur "Les attaques aux feux d'artifice" (n° 366)	73	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Katleen Bury over "Vuurwerkterreur" (nr. 366)	73
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Katleen Bury sur "La modification de la législation linguistique en matière judiciaire" (n° 367) Orateur: Barbara Pas , présidente du groupe VB	74	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Katleen Bury over "De wijziging van de taalwetgeving in gerechtszaken" (nr. 367) Spreker: Barbara Pas , voorzitster van de VB-fractie	74
Amendements réservés à la proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/1-3)	75	Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/1-3)	75
Ensemble de la proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/2)	77	Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/2)	77
Amendements réservés à la proposition de résolution visant la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele (nouvel intitulé) (3094/1-5)	78	Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (nieuw opschrift) (3094/1-5)	78
Ensemble de la proposition de résolution visant la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele (nouvel intitulé) (3094/4)	79	Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (nieuw opschrift) (3094/4)	79

Adoption de l'ordre du jour	79	Goedkeuring van de agenda	79
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	81	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	81
<i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 228 annexe.</i>		<i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 228 bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

du

van

JEUDI 19 JANVIER 2023

DONDERDAG 19 JANUARI 2023

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 22 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitster.

La présidente: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Alexander De Croo, Vincent Van Peteghem.

01 Éloge funèbre – Baron Paul De Keersmaker

01 Rouwhulde – Baron Paul De Keersmaker

De voorzitster (voor de staande vergadering): Enkele dagen voor kerst overleed bij hem thuis, in zijn geliefde geboortedorp Kobbegem, Baron Paul De Keersmaeker, erelid van de Kamer. Hij werd 93.

Paul De Keersmaeker wordt in 1929 geboren in de schaduw van de familiebrouwerij. Hij stamt uit een geslacht van gemeentemandatarissen, burgemeesters, hopkwekers en brouwers uit de streek tussen Brussegem, Wemmel en Asse. In 1962 promoveert hij tot doctor in de rechten en behaalt kort nadien een licentie in het notariaat. Wat weinigen weten, is dat hij ook slaagde voor de cursussen van de Leuvense brouwersschool, niet onbelangrijk voor een telg uit een brouwersfamilie. Na het overlijden van zijn vader op vrij jonge leeftijd stapt hij als oudste zoon in het familiebedrijf. Hij bouwt samen met zijn broer de brouwerij Den Hert uit tot een succesverhaal. Tegelijkertijd engageert hij zich, net zoals zijn vader hem dat voordeed, in de lokale politiek.

Wanneer de Koning hem in 1959 benoemt tot burgemeester van Kobbegem, telt deze gemeente slechts een 600-tal zielen. Na de fusie met Asse wordt hij burgervader van 25.000 mensen en zou dit tot in 1984

La présidente (devant l'Assemblée debout): Le baron Paul De Keersmaeker, membre honoraire de la Chambre, s'est éteint chez lui, quelques jours avant Noël, au sein de son cher village natal de Kobbegem. Il avait 93 ans.

Paul De Keersmaeker naît en 1929 dans le giron de la brasserie familiale. Il descend d'une lignée de mandataires communaux, bourgmestres, cultivateurs de houblon et brasseurs de la région située au croisement entre Brussegem, Wemmel et Asse. En 1962, il accède au titre de docteur en droit et obtient peu après une licence en notariat. Ce que peu de personnes savent, c'est qu'il avait également suivi avec brio les cours de l'école de brasserie de Louvain, un "plus" non sans importance pour le descendant d'une famille brassicole. Après le décès de son père parti à un âge assez jeune, il prend à cœur son rôle de fils aîné et s'investit dans l'entreprise familiale. Avec son frère il fait de la brasserie Den Hert une entreprise florissante.

En parallèle, il s'engage, comme son père avant lui, dans la politique locale. Lorsque le Roi le nomme bourgmestre de Kobbegem en 1959, cette commune ne compte qu'environ 600 âmes. Après la fusion de

blijven. Deze lange carrière leverde hem de titel van ereburgemeester op. Als lijsttrekker voor de toenmalige CVP leidde Paul de grote gemeentefusie van 1977 in goede banen. Paul De Keersmaeker wordt door velen omschreven als de bekendste en invloedrijkste politicus die Asse ooit gekend heeft.

C'est plutôt fortuitement qu'il fait une percée dans la politique nationale en 1968. Lors des élections anticipées organisées cette année-là, il se retrouve en effet à la Chambre des représentants alors qu'il n'était pas classé en ordre utile sur la liste formée avec Paul Vanden Boeynants. Le jeune député plaide pour la communautarisation et la régionalisation de l'État unitaire belge. Il jouera un rôle actif dans l'élaboration du pacte d'Egmont et de l'accord du Stuyvenberg. Après plusieurs réélections successives, son mandat prendra fin le 12 avril 1995.

De 1974 à 1979, il siégera également au Parlement européen. Son vif intérêt pour la politique internationale, son érudition dans ce domaine et sa connaissance approfondie des langues sont unanimement reconnus. Il aurait fait un parfait diplomate, voire même ministre des Affaires étrangères.

Son souci permanent pour les questions agricoles est une autre constante de sa carrière politique. Rien d'étonnant à ce qu'on ait fait appel à lui en décembre 1981 pour assumer le rôle de secrétaire d'État aux Affaires européennes et à l'Agriculture, un poste qu'il occupera jusqu'en mars 1992 dans les différents gouvernements Martens. Nous garderons en mémoire sa gestion rigoureuse de la crise de la peste porcine africaine en 1984.

Après son retrait de la politique nationale, il remplira plusieurs mandats d'administrateur dans des entreprises, notamment celui de président du conseil d'administration de la Kredietbank.

In 1997 kreeg hij de titel van baron. Dit beschouwde hij wel als een erkenning maar hij bleef er bescheiden bij en nam die titel niet graag in de mond.

De combinatie van niet aflatende inzet voor het lokale beleidsniveau en een grote passie voor de nationale en internationale politiek typeerde hem. Voormalig voorzitter van de Europese Raad Herman Van Rompuy omschreef hem tijdens de begrafenisplichtigheid dan ook als *a man of all seasons*, een jongen van hier die zich op alle niveaus met een grote naturel begaf.

We zullen hem gedenken als een gedreven politicus met een uitgebreide dossier- en mensenkennis. Zijn

Kobbegem avec Asse, il devient le maire de 25 000 habitants et le restera jusqu'en 1984. Cette longue carrière lui vaudra le titre de bourgmestre honoraire. Tête de liste de l'ancien CVP, il mènera à bien la grande fusion des communes de 1977. Il avait une vision claire de cette opération. Nombreux sont ceux qui le considèrent comme l'homme politique le plus célèbre et le plus influent qu'ait connu Asse.

In 1968 breekt Paul eerder toevallig door in de nationale politiek. Hij belandt bij de vervroegde verkiezingen van dat jaar vanop een onverkiesbare plaats op de kartellijst met Vanden Boeynants toch in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Als jong volksvertegenwoordiger pleit hij voor de omvorming van de unitaire Belgische staat tot een staat van gemeenschappen en gewesten. Hij speelt een actieve rol bij de totstandkoming van het Egmontpact en het Stuyvenbergakkoord. Keer op keer herverkozen nam zijn mandaat een einde op 12 april 1995.

Van 1974 tot 1979 zetelde hij ook in het Europees Parlement. Een grote interesse in de internationale politiek, zijn grote belezenheid op dat vlak en zijn grote talenkennis zijn alom bekend. Hij zou een ideale diplomaat of zelfs minister van Buitenlandse Zaken geweest zijn.

Een andere constante in zijn politieke loopbaan is zijn niet-aflatende bezorgdheid voor de landbouwproblematiek. Geen wonder dat er in december 1981 een beroep op hem wordt gedaan voor het staatssecretaat voor Europese Zaken en Landbouw, een functie die hij tot maart 1992 in de verschillende regeringen van Wilfried Martens zou uitoefenen. We zullen ons vooral zijn sterke aanpak van de Afrikaanse varkenspest in 1984 herinneren.

Na zijn terugtrekking uit de nationale politiek nam hij verschillende bestuursmandaten in het bedrijfsleven op onder meer als voorzitter van de raad van bestuur van de Kredietbank.

En 1997, il recevra le titre de baron, qu'il considérera comme une reconnaissance, même s'il préférera rester discret et ne pas en faire usage.

On retiendra à la fois son engagement indéfectible au service de la politique locale et sa grande passion pour la politique nationale et internationale, une combinaison qui le caractérisait. Lors de la cérémonie des funérailles, l'ancien président du Conseil européen Herman Van Rompuy l'a décrit comme "A man of all seasons", un gars de chez nous capable de s'intégrer partout avec aisance.

Nous nous souviendrons de lui comme d'un homme politique passionné, doté d'une grande maîtrise de

motto was 'Politiek bestaat erin om dingen beter te maken'.

Namens de Kamer heb ik mijn echtgenote Nelly en zijn familie onze oprechte deelneming betuigd.

01.01 Minister Vincent Van Peteghem: Geachte familie, mevrouw de voorzitster, collega's, we hebben allen met droefenis kennisgenomen van het overlijden op 16 december 2022 van baron Paul De Keersmaeker. Als overtuigd christendemocraat was hij een gewaardeerd lid en erelid van deze Kamer van volksvertegenwoordigers en staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw in de regeringen-Martens V tot en met IX.

Kijken we vandaag terug op zijn succesvolle carrière, dan kunnen we enkel met veel respect vaststellen dat Paul De Keersmaeker voor de politiek geboren was, maar als telg van een brouwersfamilie en zelf met de droom om notaris te worden, leek hij die roeping toch even naast zich neer te leggen. De liefde voor zijn thuis, zijn Kobbegem, leidde de heer De Keersmaeker in 1958 toch richting de politiek, niet om een rol in de schaduw op te nemen, maar wel om onmiddellijk een onuitwisbare stempel te drukken als burgemeester. Hij nam die rol maar liefst 25 jaar op zich, met veel liefde voor het vak en zijn gemeente, steeds standvastig, doelgericht en loyaal, zoals familie, vrienden en kennissen de heer De Keersmaeker steeds zullen typeren, en vooral niet bang om zijn nek uit te steken en de belangen van de gemeenschap boven die van het individu te plaatsen, lokaal, nationaal en Europees.

Zo nam hij zonder enige twijfel politieke risico's door een voortrekkersrol te spelen bij het grote lokale fusiedebat en de fusiegolf in 1977 en door als verkozen van Brussel-Halle-Vilvoorde het covoorzitterschap van de Egmontonderhandelingen op zich te nemen. Paul De Keersmaeker stond niet stil bij de eventuele risico's. Wat telde, waren de resultaten, resultaten waarvan hij rotsvast overtuigd was dat ze noodzakelijk waren.

Ik las de afgelopen dagen de mooie getuigenis van zijn toenmalige woordvoerder, en ik citeer: "Paul De Keersmaeker was een realist en zei altijd: We moeten proberen de zaken wat beter te maken." Dat heeft hij zeker gedaan. De ambitie om de zaken beter te maken, stelde hij immers ook elke dag tentoon als staatssecretaris, zeker op zijn geliefde landbouwdepartement.

Zo was hij niet bang om de Britten op stang te jagen op zoek naar een broodnodig akkoord over de Europese landbouwprijzen en was hij niet bevreesd om het

ses dossiers et de la nature humaine. Sa devise était que "La politique consiste à améliorer les choses".

Au nom de la Chambre, j'ai présenté mes sincères condoléances à son épouse Nelly et à sa famille.

01.01 Vincent Van Peteghem, ministre: Nous avons tous appris avec tristesse le décès, le 16 décembre 2022, du baron Paul De Keersmaeker. Démocrate chrétien convaincu, il a été un membre apprécié et un membre honoraire de la Chambre des représentants et il a officié comme secrétaire d'État aux Affaires européennes et à l'Agriculture dans les gouvernements Martens V jusqu'à IX inclus.

Si nous considérons aujourd'hui sa carrière réussie, nous ne pouvons que conclure avec beaucoup de respect que Paul De Keersmaeker était né pour la politique. En tant que descendant d'une famille de brasseurs et ayant lui-même le rêve de devenir notaire, il a semblé mettre cette vocation de côté pendant un certain temps. L'amour pour sa maison et sa commune de Kobbegem, a tout de même conduit M. De Keersmaeker vers la politique en 1958, non pas pour occuper un rôle dans l'ombre, mais pour laisser une trace immédiate et indélébile en tant que bourgmestre. Il a assumé cette fonction pendant pas moins de 25 ans, avec un grand attachement pour la profession et sa commune, toujours constant, orienté vers les objectifs et loyal, comme sa famille, ses amis et ses connaissances le caractériseront toujours, et surtout sans craindre de s'engager et de faire primer les intérêts de la communauté sur ceux de l'individu, aux niveaux local, national et européen.

Ainsi, il a sans aucun doute pris des risques politiques en jouant un rôle de pionnier dans le grand débat sur les fusions locales et la vague de fusions intervenues en 1977, et en assumant la coprésidence des négociations d'Egmont en tant qu'élu de l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvoorde. Paul De Keersmaeker ne s'est pas attardé sur les risques éventuels. Ce qui comptait, c'étaient les résultats, des résultats dont il était fermement convaincu qu'ils étaient nécessaires.

J'ai lu ces derniers jours le beau témoignage de son porte-parole de l'époque, qui a déclaré que Paul De Keersmaeker était un réaliste et qu'il disait toujours que nous devions essayer d'améliorer un peu les choses. Et il l'a fait. En effet, l'ambition d'améliorer les choses, il en a également fait preuve au quotidien en tant que secrétaire d'Etat, *a fortiori* dans le département de l'Agriculture, qui lui tenait très à cœur.

Il n'avait pas peur d'exaspérer les Britanniques dans sa recherche d'un accord bien nécessaire sur les prix

nodige te doen in de strijd tegen de Afrikaanse varkenspest in het midden van de jaren 80, veel meer dan wat experten hem hadden geadviseerd, want Paul De Keersmaeker deed wat hij vond dat nodig was en de geschiedenis heeft hem verschillende keren gelijk gegeven.

Geachte familie, waarde collega's, wij zijn de heer De Keersmaeker dan ook bijzonder dankbaar voor zijn jarenlange inzet voor het land en zijn inwoners, voor zijn overgave en de drang om de zaken beter te maken. Het land verliest een daadkrachtig politicus, de christendemocratie een monument, maar zijn familie bovenal een liefhebbende steunpilaar. De regering bewijst dan ook haar innige deelneming aan de familie en naasten van de overledene.

agricoles européens, et il n'a pas hésité à faire le nécessaire dans la lutte contre la peste porcine africaine au milieu des années 1980. Ses mesures sont allées bien plus loin que ce que les experts lui avaient conseillé. Paul De Keersmaeker faisait ce qui lui semblait nécessaire, et l'histoire lui a donné raison à plusieurs reprises.

Nous lui sommes particulièrement reconnaissants pour son long engagement pour le pays et ses habitants, pour son dévouement et son envie d'améliorer les choses. Notre pays perd un homme politique volontariste, les chrétiens-démocrates perdent un monument et, surtout, sa famille perd un pilier attentionné. Le gouvernement fait part de ses sincères condoléances à la famille et aux proches du défunt.

De voorzitster: Laten wij een minuut stilte respecteren.

La Chambre observe une minute de silence.

De Kamer neemt een minuut stilte in acht.

02 Ordre du jour

02 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 janvier 2023, vous avez reçu un ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 januari 2023 heeft u een gewijzigde agenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (Non)

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (Nee)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Questions

Vragen

03 Questions jointes de

- Sophie Rohonyi à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le plan de relance européen et la réforme des pensions" (55003144P)
- Catherine Fonck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le plan de relance et le calendrier de la réforme des pensions" (55003159P)
- Ellen Samyn à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le point sur la réforme des pensions" (55003164P)
- Wim Van der Donckt à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les moyens du fonds de relance de l'UE qui nous échapperait faute de réforme sérieuse des pensions" (55003165P)

03 Samengevoegde vragen van

- Sophie Rohonyi aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Europese herstelplan en de hervervorming van de pensioenen" (55003144P)
- Catherine Fonck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het herstelplan en het tijdpad voor de pensioenhervorming" (55003159P)
- Ellen Samyn aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De stand van zaken met betrekking tot de pensioenhervorming" (55003164P)
- Wim Van der Donckt aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het verlies van geld uit het EU-herstelfonds door het gebrek aan een degelijke pensioenhervorming" (55003165P)

03.01 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, je veux revenir aujourd'hui sur l'une des nombreuses promesses non tenues par la Vivaldi, à savoir de nous proposer une réforme des pensions qui soit à même de garantir à chacun de vivre dignement.

C'est une promesse non tenue, parce que la "réformeke" que vous nous avez présentée en grande pompe l'été dernier ne règle pas toute une série de points. L'un de ces points est crucial: garantir la soutenabilité sociale et budgétaire de notre régime de pension. Or, c'était une condition *sine qua non* pour pouvoir bénéficier de la première tranche du plan de relance européen, qui représente tout de même un montant de près de 847 millions d'euros. Une condition *sine qua non* aussi pour ne pas voir nos dépenses sociales littéralement exploser à la figure de nos générations futures, comme le Bureau du Plan vous l'a pourtant dit et redit.

Malgré cela, vendredi dernier, vous avez purement et simplement renoncé à assurer la soutenabilité de ce régime de pension et, par voie de conséquence, à demander à la Commission européenne cette fameuse première tranche du plan de relance européen.

Mon collègue, François De Smet vous avait pourtant alerté à ce sujet il y a près d'un mois. Vous lui aviez alors répondu que nous devrions attendre au mieux le mois de mars, à savoir l'ajustement budgétaire prochain, pour espérer une réforme soutenable et budgétairement neutre de notre régime de pension.

Monsieur le premier ministre, pouvez-vous nous le garantir aujourd'hui? Y a-t-il un accord au sein du gouvernement pour corriger le tir sur le bonus pension et ainsi nous éviter un énième dérapage budgétaire?

Entre, d'une part, les libéraux qui veulent rebattre toutes les cartes et, d'autre part, les socialistes qui, à l'image de leur président francophone, sont prêts à se passer de ce plan de relance parce qu'ils ne veulent pas d'une réforme qui irait à l'encontre de leurs convictions, vous semblez bien mal embarqué, monsieur le premier ministre. J'attends donc de vos réponses que vous soyez à même de nous rassurer tous et toutes.

03.02 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, la date limite pour obtenir la première tranche dans le cadre du plan de relance européen, c'était vendredi dernier. C'est raté! En effet, manifestement, votre gouvernement patine et patine encore sur la fameuse réforme des pensions. Il ne s'agit pas ici d'une réforme pour le plaisir d'en faire une, mais d'une réforme pour assurer la viabilité financière sur le moyen et le long terme, mais également pour assurer ce qui est, pour nous, un enjeu majeur, à savoir la solidarité intergénérationnelle.

Le dossier n'a même pas été mis à l'ordre du jour du Conseil des ministres. Cela vous fait rire! Ce n'est pas du tout mon cas. Le gouvernement s'est borné à demander un report à la Commission européenne. Cela signe donc le report de projets et pas n'importe lesquels, mais aussi du versement d'un montant très important puisqu'il est question de 847 millions d'euros. On ne peut maintenant qu'espérer qu'il ne s'agit que d'un report.

Comme si, monsieur le premier ministre, la Belgique pouvait se le

03.01 Sophie Rohonyi (DéFI): De regering had ons een pensioenhervorming beloofd die elke gepensioneerde een waardig leven moest kunnen garanderen, maar die belofte werd niet ingelost, want de schijnhervorming die men ons in de zomer met veel tamtam voorgesloteld heeft, biedt geen oplossing voor bepaalde punten. Zo garandeert deze miniherhorming niet dat het pensioenstelsel sociaal houbaar en betaalbaar is, hoewel dat toch een conditio sine qua non is om de eerste schijf van het Europese herstelplan te kunnen krijgen, die overeenkomt met een bedrag van 847 miljoen euro. Afgelopen vrijdag hebt u die eerste schijf zelfs niet aangevraagd.

Volgens u zouden we minstens tot de maand maart moeten wachten alvorens er een betaalbare en budgetneutrale hervorming wordt doorgevoerd. Kunt u dat garanderen? Is er een akkoord om inzake de pensioenbonus een en ander bij te sturen en een nieuwe budgettaire ontsporing te voorkomen?

03.02 Catherine Fonck (Les Engagés): Afgelopen vrijdag is de termijn voor het verkrijgen van de eerste tranche van middelen uit het Europese herstelfonds verstreken. De regering maakt evenwel geen voortgang met de pensioenhervorming, een dossier dat nog steeds niet op de agenda werd gezet. De regering heeft zich ertoe beperkt de Europese Commissie om uitstel te vragen, alsof België dat herstelplan niet nodig heeft.

Welke projecten zullen er uitgesteld worden of komen er in het gedrang? Wat stond er in de pensioennota die u in december neergelegd hebt? Wat gaat er nu gebeuren?

permettre! Comme si la situation était à ce point favorable que ce plan de relance que vous aviez pourtant glorifié en son temps, à de nombreuses reprises, pouvait être renvoyé à plus tard. Ce n'est franchement pas sérieux!

Monsieur le premier ministre, quels sont les projets qui seront reportés ou mis à mal suite à ce report?

Vous avez déposé une note sur les pensions en décembre en faisant, en quelque sorte, le travail à la place de la ministre des Pensions. Que contenait cette note? Qu'en est-il de celle-ci? Pourquoi le PS a-t-il tant hurlé?

Quel est le calendrier? Allez-vous aboutir pour faire (...)

03.03 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de eerste minister, de Europese Commissie houdt een coronacheque van 847 miljoen euro voor België tegen, omdat de geplande pensioenhervorming meer kost dan ze oplegt. U vraagt uitstel tot maart 2023 om uw zaakjes op orde te brengen en te voldoen aan de voorwaarden die de Europese Commissie oplegt. Dat is straf, want u weet al maanden dat de Europese Commissie België een onvoldoende geeft voor de pensioenhervorming.

Straffer nog is dat volgens Stefaan De Rynck, vertegenwoordiger van de Europese Commissie in België, uw regering zelf de mijlpalen heeft bepaald die dienden te worden behaald, waaronder de pensioenhervorming. Het ging absoluut niet om een unilaterale eisenlijst van de Europese Commissie. België heeft die lijst zelf voorgesteld en goedgekeurd.

Mijnheer de eerste minister, ik zou u als boekhouder alvast niet inhuren. U hebt uw administratie immers absoluut niet op orde. Door uw kabinet en uw aanmodderen dreigen wij dus 847 miljoen euro steunmaatregelen te mislopen.

Zal de regering in maart 2023 überhaupt aan die voorwaarden kunnen voldoen? Hoe zult u het probleem oplossen?

Ik heb het nog niet gehad over uw pensioenhervorming zelf. Onze kritiek is bekend. Tijdens de besprekking van uw hervorming waarschuwde het Vlaams Belang dat de hervorming helemaal niet budgetneutraal zou zijn. Tussen gelijk hebben en gelijk krijgen ligt een hemelsbreed verschil. Intussen bevestigde het Planbureau evenwel onze vrees.

Mijnheer de eerste minister, het blijft verdacht stil rond de pensioenhervorming. Is de huidige regering nog altijd bezig met het overleggen, bestuderen en evalueren? Hebt u bijvoorbeeld de adviezen van de sociale partners ontvangen? Hoe staat het in feite met uw hele hervorming?

03.04 Wim Van der Donckt (N-VA): Mijnheer de eerste minister, beseft u het wel goed dat u eigenlijk op het strafbankje zit? Op het vlak van pensioenhervorming bent u bij de slechtste leerlingen van de klas. Dat zeggen niet alleen wij van de N-VA-fractie, maar ook de Europese Commissie, het IMF, de OESO en een heleboel experts ter zake.

Ondanks exploderende vergrijzingskosten, een mogelijke Europese blamage en het mislopen van 847 miljoen aan relancegeld blijft u stilzitten en blijft u verder kibbelen. Zo hoorden wij gisteren nog uw nieuwe staatssecretaris van Begroting zeggen dat er nog wel wat tijd is en dat

03.03 Ellen Samyn (VB): La Commission européenne retient 847 millions d'euros d'aides post-covid destinées à la Belgique en raison de l'absence de neutralité budgétaire de la réforme des pensions. Notre pays réclame un report jusqu'en mars 2023 pour remplir les conditions. Nous savons pourtant depuis des mois que nous ne satisfaisons pas à ces conditions, et, selon Stefaan De Rynck, représentant de la Commission européenne en Belgique, c'est notre pays qui a soumis ces conditions à l'Europe.

Le gouvernement pourra-t-il remplir les conditions en mars 2023? Comment procédera-t-il? Le Bureau du Plan a entre-temps confirmé que la réforme des pensions n'était pas neutre sur le plan budgétaire. Le gouvernement reste étrangement silencieux concernant cette réforme. S'en occupe-t-il? Où en est cette réforme?

03.04 Wim Van der Donckt (N-VA): Notre réforme des pensions est l'une des pires d'Europe. Malgré les coûts du vieillissement qui explosent et le fait que nous pourrions passer à côté de 847 millions d'euros de moyens de relance, le gouvernement reste inactif et continue d'ergoter. Hier, la secrétaire d'État

het dossier waarschijnlijk in de komende maanden in het kernkabinet besproken zal worden.

Dat maakt mij en de burgers ongerust. U hebt met het regeerakkoord namelijk een contract gesloten met alle burgers van dit land. Ondanks alle beloftes en de met veel show aangekondigde hervormingen kunnen die burgers enkel vaststellen dat u op beschamende wijze niet verder komt dan een beleid dat de vergrijzingskosten enkel doet stijgen. De werkende klasse, die elke dag bijdraagt voor de huidige gepensioneerden, is ongerust over het eigen pensioen. Wat ziet zij vandaag? De werkende klasse ziet dat u enkel de pensioenen hebt verhoogd van degenen die niet of te weinig hebben bijgedragen, terwijl u haar in de kou laat staan.

Wij moeten solidariteit als waarde absoluut koesteren, maar uw non-beleid ondergraft net de solidariteit. Niet alleen loon maar ook pensioen naar werken, dat moet het motto zijn van een robuust pensioenbeleid. U doet precies het tegenovergestelde.

Mijn vragen zijn vrij eenvoudig. Ik zou graag hebben dat u er concreet op antwoordt. Wat zult u nog doen om de pensioenhervorming in goede banen te leiden? Met andere woorden, wat zult u doen om de vergrijzingskosten onder controle te krijgen? Mag de burger die 847 miljoen aan relancegeld nog wel verwachten, nu de deadline van 13 januari verstrekken is?

Ik kijk uit naar uw antwoord.

03.05 Alexander De Croo, premier ministre: Madame la présidente, chers collègues, je vous remercie pour vos questions.

En effet, notre pays a demandé un délai supplémentaire pour introduire sa demande de versement du plan d'investissement européen. Notre pays n'est d'ailleurs certainement pas le seul à ne pas encore avoir fait cette demande de versement. C'est également le cas pour plein d'autres pays.

La promesse de notre pays vis-à-vis de la Commission européenne était effectivement très claire: investissements contre réformes. En ce qui concerne les réformes, la Belgique – le gouvernement fédéral mais également les autres gouvernements de notre pays –, avait dressé une liste de 20 réformes, d'ambitions. Aujourd'hui, je constate, pour 18 des 20 ambitions, les réformes ont été faites. Deux éléments ne sont pas encore complètement aboutis. Il s'agit, d'une part, de la législation sur le blanchiment d'argent qui viendra dans les semaines à venir et, d'autre part, des mesures sur la soutenabilité de nos pensions à long terme.

D'autres réformes ont clairement été exécutées, telles que le lancement de la 5G, la réforme relative au régime des voitures de société, *spending review*, etc. Toutes ces réformes ont été mises en œuvre et, pour les deux autres que je viens de mentionner, notre pays a demandé un délai de quelques semaines supplémentaires qui nous a été accordé. En effet, comme je l'ai dit, nous sommes loin d'être le seul pays à ne pas encore avoir introduit sa demande.

Ik ga nu specifiek in op de vragen over de pensioenen.

Ten eerste, heeft de minister van Pensioenen een aantal voorstellen

au Budget a déclaré sur un ton apaisant que nous avions encore le temps de nous atteler à ce dossier dans les mois qui viennent. Cette déclaration nous inquiète. Malgré toutes les réformes annoncées, les coûts du vieillissement continuent d'augmenter et seules les pensions des personnes qui n'ont pas ou très peu contribué au système ont été majorées. Cette absence de politique mine la solidarité.

Que compte faire le premier ministre pour remettre la réforme des pensions sur les rails et maintenir les coûts du vieillissement sous contrôle? Pouvons-nous encore compter sur ces 847 millions d'euros de moyens de relance?

03.05 Eerste minister Alexander De Croo: België heeft inderdaad uitstel gevraagd om middelen uit het Europees investeringsfonds aan te vragen. We waren overigens niet het enige land dat uitstel gevraagd heeft. We hebben de duidelijke belofte gemaakt dat we in ruil voor deze investeringen hervormingen zullen doorvoeren. België heeft zijn ambities in 20 punten opgesomd. Slechts 2 van deze ambities zijn nog niet verwezenlijkt: de wetgeving op het witwassen van geld en de maatregelen om de pensioenen op lange termijn te garanderen. We hebben voor die ambities enkele weken respijt gevraagd én gekregen, zoals overigens ook andere landen.

La ministre des Pensions a proposé d'apporter à la réforme certains ajustements qui tiennent compte du

geformuleerd om de door de regering besproken hervorming bij te sturen. Die aanpassingen houden rekening met de berekening van het Planbureau. De vraag aan het Planbureau om die berekening te maken maakte deel uit van onze beslissing. We hebben vervolgens wijzigingen aangebracht die rekening houden met de opmerkingen over de betaalbaarheid.

De tweede discussie gaat over de mogelijke bijkomende stappen om de betaalbaarheid van de pensioenen op de langere termijn onder controle te krijgen. Die hervormingen moeten we niet doen voor de mooie ogen van de Europese Commissie, maar wel omdat we onze sociale zekerheid op de best mogelijk manier veilig willen stellen. De sociale zekerheid in ons land is bijzonder performant en beschermt de mensen in crisistijden goed. Alle analyses tonen bijvoorbeeld aan dat onze koopkracht tijdens de voorbije crisissen een stuk beter beschermd was dan in andere Europese landen. Laat ik echter duidelijk stellen dat sociale zekerheid en solidariteit sterke schouders vergen om op te steunen en hoe meer sterke schouders er zijn, hoe sterker de sociale zekerheid is.

Mijnheer Van der Donckt, volgens u moet de link tussen werken en het pensioen versterkt worden. Een van de maatregelen van onze hervorming bestond net erin die link te verstevigen. Voor de eerste keer is er een werkvoorraad om toegang te krijgen tot het minimumpensioen, wat voorheen niet het geval was. Voor de eerste keer is er een rechtstreeks verband tussen het aantal effectief gewerkte jaren en dagen om recht te hebben om het minimumpensioen. Het klopt dat het minimumpensioen verhoogd werd, dat was een duidelijke ambitie van deze regering, alsook van bepaalde oppositiepartijen. Er was de duidelijke afspraak gemaakt dat hiervoor een voorwaarde moest worden ingebouwd betreffende een minimaal aantal gewerkte jaren, om zo de link tussen werken en pensioen te versterken.

We zullen in de komende weken onderzoeken welke bijkomende stappen er gezet kunnen worden. Het spreekt voor zich dat we een degelijke analyse moeten maken opdat de maatregelen de betaalbaarheid op de lange termijn kunnen verzekeren. Dat is de ambitie van de regeringspartijen en ik ben er zeker van dat vele partijen in dit Parlement die ambitie delen.

03.06 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre réponse même si à travers celle-ci, vous minimisez votre responsabilité. Vous nous dites que la Belgique n'est pas la seule à ne pas avoir formulé à temps sa demande auprès de l'Union européenne. Ce n'est pas une raison pour autant. Au-delà de cela, vous dites avoir respecté toute une série de conditions sauf la loi permettant d'intensifier la lutte contre le blanchiment d'argent et les mesures relatives à la soutenabilité budgétaire de notre régime de pension. Pardonnez-moi mais il ne s'agit pas de détails. Ce sont au contraire des éléments extrêmement importants. Vous nous dites que vous avez réclamé auprès de l'Union européenne un délai supplémentaire pour remplir vos engagements, mais tant l'Union européenne que nos concitoyens sont en droit non plus d'attendre des engagements mais des mesures. Ils ne veulent plus espérer; ils veulent des actes forts. On dit très souvent que l'espoir fait vivre. Aujourd'hui, il fait peur. Il fait peur aux jeunes auxquels vous refitez la patate chaude et il fait peur aussi à tous ces retraités qui ne savent pas à quelle sauce ils seront finalement mangés.

calcul du Bureau fédéral du Plan et des remarques relatives à la soutenabilité financière. Les mesures supplémentaires visant à maîtriser la soutenabilité financière à long terme doivent également permettre de préserver notre système de sécurité sociale. Pendant les crises que nous avons traversées, notre pouvoir d'achat a heureusement été mieux protégé que dans d'autres pays européens, car plus il y a d'épaules larges, plus le système de sécurité sociale est solide.

L'une des mesures consiste également à renforcer le lien entre travail et pension. Pour la première fois, l'accès à la pension minimum, qui a effectivement été augmentée, est subordonné à la condition de travail. Dans les semaines à venir, nous examinerons quelles mesures supplémentaires peuvent encore être prises.

Le gouvernement ambitionne toujours de garantir la soutenabilité financière à long terme.

03.06 Sophie Rohonyi (DéFI): U minimaliseert uw verantwoordelijkheid. Dat ons land niet het enige is dat draait om een aanvraag in te dienen bij de Europese Unie, is geen goede reden. Naar eigen zeggen hebt u een reeks voorwaarden in acht genomen, maar dat geldt niet voor de financiële haalbaarheid en de wet die de strijd tegen het witwassen van geld moet opproeren. Dat zijn evenwel geen details! U hebt om uitstel gevraagd, terwijl de Europese Unie en de burgers wachten op maatregelen.

03.07 Catherine Fonck (Les Engagés): Monsieur le premier ministre, vous dites que dans le fond, tout va bien, que 18 points de réforme sur 20 sont déjà finalisés mais 18 points finalisés sur 20, cela ne fait pas 18/20. Quand on rate deux examens, on est renvoyé en deuxième session. Pour vous, la deuxième session, ce sera donc fin février. Faites en sorte à tout le moins de ne pas être renvoyé en troisième session parce qu'avec ce report, vous risquez d'être parmi les derniers et il y a de quoi être inquiet! Vous êtes dans l'incapacité encore une fois dans ce gouvernement de dépasser vos divergences et de travailler dans l'intérêt général. Dans le fond, ceux qui seront perdants, ce seront et les citoyens et les entreprises qui ont pourtant besoin de ce plan de relance. Vos ministres vont régulièrement faire des vidéos, des photos pour illustrer le plan de relance. La communication, c'est une chose mais ce qu'on attend de vous, c'est surtout de l'efficacité et des actes. Je vous remercie.

03.08 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de premier, een grondige hervorming om de Vlaming te geven wat hij verdient, blijft voorlopig uit. Uw deal van in juli is voor geen enkele generatie een goede zaak, voor de bijna-gepensioneerden noch voor de huidige generatie die de algemene kosten zal meedragen.

De Vlaming moet heel zijn leven keihard werken. We betalen de hoogste belastingen en krijgen de laagste pensioen en dat is fundamenteel oneerlijk. Deze regering verandert daar weinig aan. Ze lost bovendien op geen enkele manier het probleem van de betaalbaarheid van onze pensioenen op.

In tijden waarin de burger zijn centen bijeen moet schrapen om de pe-perdure huur, energie- en waterfacturen te betalen en waarin winkelkarren een arm en een been kosten, hebt u uw huishouden niet op orde. De kans bestaat namelijk dat we 847 miljoen euro aan steun voor onze burgers en bedrijven mislopen. Het is niet dat België, met een immens, bodemloos gat in de begroting, geld op overschat heeft.

03.09 Wim Van der Donckt (N-VA): Uw antwoord, mijnheer de eerste minister, is weinig geruststellend. U verwijst naar uw pensioendeal van juli, maar dat is geen deal. U kibbelt er immers nog steeds over. U zult er ook niet geraken met uw aankondigingspolitiek.

Het pensioendossier vraagt concrete actie, maar blijkbaar heeft Vivaldi deze daadkracht niet. In plaats van 'een pensioen naar werken' blijkt eerder 'après nous le déluge' het motto van Vivaldi.

Uw besluiteloosheid zal de jeugd duur komen te staan, mijnheer de eerste minister. U schuift de factuur immers gewoon door naar de toekomst.

Ik wil u toch een goede raad geven. Ik weet dat u er niet altijd naar luistert, maar ik kan maar proberen. U moet tegen uw minister van Pensioenen, de altijd goedlachse mevrouw Lalieux, eens zeggen dat zij de minister is van alle gepensioneerden en niet enkel van zij die in het verleden niet hebben bijgedragen of van haar eigen PS-kiespubliek. Vraag haar eens om ook aandacht te hebben voor de hardwerkende Vlamingen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03.07 Catherine Fonck (Les Engagés): Volgens u gaat alles goed, omdat 18 van de 20 hervormingen doorgevoerd werden. Dat betekent niet dat u 18/20 scoort! Wie voor twee examens zakt, heeft tweede zit. Ik hoop dat u eind februari niet tegen een derde zit aankijkt! Deze regering slaagt er niet in haar onderlinge verschillen te overstijgen in het algemeen belang. De burgers en bedrijven moeten het gelag betalen. Wij willen daden zien!

03.08 Ellen Samyn (VB): Il nous manque toujours une réforme en profondeur. L'accord de juillet ne convient à aucune génération. Il est injuste de payer les impôts les plus élevés et de toucher les pensions les plus basses. Le gouvernement ne résout pas non plus la question du financement de nos pensions. En outre, la Belgique risque de voir s'échapper le soutien de 847 millions d'euros destiné à nos citoyens et nos entreprises, alors qu'en matière d'excédents, nos caisses sont vides.

03.09 Wim Van der Donckt (N-VA): L'accord sur les pensions de juin n'en était pas un, puisque les dissensions au sein du gouvernement à ce sujet subsistent. Cette politique d'annonce n'est pas constructive. La coalition Vivaldi manque de volontarisme, ce qui risque de coûter cher aux jeunes. Le premier ministre doit clairement faire comprendre à la ministre des Pensions qu'elle est la ministre de tous les retraités et pas seulement de ceux qui ne cotisent pas.

04 Samengevoegde vragen van

- Wouter Vermeersch aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De plannen van de regering met betrekking tot de energiefactuur" (55003147P)
- Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De onenigheid in de regering op het vlak van accijnen op energie" (55003148P)

04 Questions jointes de

- Wouter Vermeersch à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les projets du gouvernement concernant la facture d'énergie" (55003147P)
- Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les dissensions au sein du gouvernement en matière d'accises sur l'énergie" (55003148P)

04.01 Wouter Vermeersch (VB): Mijnheer de eerste minister, de laatste dinsdag voor de kerstvakantie zei de heer Vanbesien hier namens Ecolo-Groen: "Als de prijzen weer gezakt zijn naar een aanvaardbaar niveau, dan zullen wij beginnen met het afbouwen van de maatregelen. Als de btw-verlaging terug afgebouwd moet worden, keren we niet terug naar 21 % btw, maar zal accijns worden bijgeteld. Dat is beslist." Op diezelfde dinsdag zei mevrouw Depraetere hier namens Vooruit: "De accijnsverhoging gaat pas in op het moment dat het prijsniveau van 2021 wordt bereikt, dus neen, waarschijnlijk zal dat niet voor direct zijn."

Niets blijkt echter minder waar, de energieprijzen zijn vandaag wel fors aan het dalen. Dat is absoluut een goede zaak, maar het betekent meteen ook dat die accijnsverhoging sneller dan verwacht opnieuw op de regeringstafel ligt. In de begrotingsnotificaties, de zogenaamde geijkte kanalen, werd binnen de regering het volgende afgesproken: "De btw op leveringen van gas, elektriciteit en warmte van residentiële contracten wordt permanent verlaagd naar 6 %, gekoppeld aan een hervorming van de accijnen, waarbij het accijnstarief wordt vastgesteld op basis van de prijzen van 2021".

Het Vlaams Belang wil dat die btw-verlaging eindelijk permanent wordt. Kunt u ons garanderen dat de tijdelijke btw definitief op 6 % komt te liggen?

Het Vlaams Belang wil geen nieuwe of compenserende accijnen of belastingen op onze energiefactuur. We moeten nu juist zuurstof geven aan de consumenten, aan onze economie. Kunt u garanderen dat er geen accijnsverhoging komt op 1 april of blijft u bij uw bewering dat de combinatie van btw-verlaging en accijnsverhoging budgetneutraal moet zijn?

04.02 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, de situatie blijft vandaag heel moeilijk voor heel veel gezinnen in België. Ik krijg meer en meer getuigenissen binnen. Mensen kunnen het nog altijd niet betalen, mensen gaan over van vaste naar variabele contracten en mensen moeten regularisaties betalen. Er is nog niets opgelost, in tegenstelling tot wat men hier zegt. De problemen zijn er nog altijd.

Wij hebben een overwinning behaald op Vivaldi. Maandenlang hebben wij druk uitgeoefend om de btw van 21 % tot 6 % te verlagen. Wij hebben met de PVDA 300.000 handtekeningen verzameld om jullie onder druk te zetten. Jullie zagen dat immers niet zitten. De groenen zeiden dat bij een btw-verlaging de mensen hun ramen tijdens de winter gewoon zouden openzetten. Zij zagen dat dus niet zitten. Paul Magnette vond het ook geen goed idee. Maggie De Block had het over boerenbedrog. Niemand zag het zitten, maar wij gingen door. We verzamelden

04.01 Wouter Vermeersch (VB): Les prix de l'énergie sont en baisse. Avant les vacances, M. Vanbesien (Ecolo-Groen) a déclaré que la réduction de la TVA serait dans ce cas maintenue, mais que des accises seraient ajoutées. Le même jour, Mme Depraetere (Vooruit) a déclaré que l'augmentation des accises ne serait probablement pas pour tout de suite. L'augmentation des accises a donc été remise sur la table du gouvernement plus rapidement que prévu. Les notifications du gouvernement prévoient une réduction permanente de la TVA à 6 %, combinée à une réforme des accises.

Le premier ministre peut-il nous garantir que la TVA sera définitivement maintenue à 6 %? Peut-il garantir qu'il n'y aura pas d'augmentation des accises et maintient-il que la combinaison de la réduction de la TVA et de l'augmentation des accises doit être budgétairement neutre?

04.02 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Les citoyens ne parviennent toujours pas à payer leurs factures d'énergie. Aucun problème n'est résolu. Grâce à la pression qu'exerce le PTB depuis des mois – nous avons recueilli 300 000 signatures –, la TVA a été réduite à 6 %. Les écologistes, les socialistes et les libéraux avaient pourtant d'abord estimé que ce n'était pas une bonne idée. Qu'entend-on désormais? Le premier ministre veut compenser la baisse de la TVA par des accises, ce qui revient à donner d'une main

300.000 handtekeningen. U hebt dan toch een btw-verlaging tot 6 % moeten invoeren, mevrouw De Block.

Mijnheer de eerste minister, wat hoor ik nu? U wil verdorie via een zijpoortje het bedrag dat u aan de ene kant via de btw-verlaging hebt gegeven langs de andere kant via accijnzen terughalen. Dit is een pure vestzak-broekzakoperatie. Voor u is dat geen probleem, u krijgt elke maand 10.000 euro in de pocket. Voor u is dat dus geen probleem, maar voor de mensen is het wel een probleem. U moet de stem van het volk kunnen horen. Ik zet de vensters hier een beetje open.

Mijnheer de eerste minister, durft u op 1 maart accijnzen invoeren voor hetzelfde bedrag als de btw-verlaging? Ik moet daar niet om lachen, mijnheer de eerste minister. De mensen hebben dit geld nodig om te overleven.

04.03 Eerste minister Alexander De Croo: Mevrouw de voorzitster, mijnheer Vermeersch, mijnheer Hedebouw, ons land heeft bijzonder veel maatregelen genomen om mensen te helpen in deze energiecrisis, specifieke maatregelen om de facturen te doen dalen. Wij voerden een zeer uitgebreid sociaal tarief in waarvan ongeveer 20 % van de gezinnen in ons land kan gebruikmaken. Wij voerden ook een basispakket in, waarmee gedurende vijf maanden de factuur voor gas en elektriciteit samen met ongeveer 200 euro werd verlaagd, wat neerkomt op 1.000 euro per gezin erbovenop. Daarnaast voerden we ook een verlaging van de btw door. Voor een aantal van die maatregelen, bijvoorbeeld de verlaging van de btw, was duidelijk dat ze gegarandeerd zijn tot eind maart.

Natuurlijk hebben wij bij die maatregelen ook beslist om de evolutie van de prijzen op te volgen. Heel velen hebben hier gezegd dat wij een manier moesten vinden om die prijzen onder controle te krijgen, vooral de groothandelsgasprijzen. Wij stellen vast dat die prijzen in de voorbije weken eerder een dalende trend vertonen. Dat is het resultaat van een zeer daadkrachtig Europees beleid. Uw twee partijen zijn niet altijd de grootste fan van eengemaakt Europees beleid, maar in deze kwestie is de Europese Unie er succesvol in geslaagd om een zeer moeilijke crisis aan te pakken, door te zorgen voor nieuwe gasaanvoer teneinde het Duitse gas te vervangen, door de *price cap* die heel duidelijk heeft gemaakt dat zeer hoge prijzen niet meer betaald zouden worden en door een zeer ver doorgedreven solidariteit tussen de Europese landen.

De prijzen zijn momenteel aan het dalen, maar sta mij toe om die evolutie in de komende weken op te volgen. In de voorbije maanden hebben we immers meermaals gezien dat bij prijsdalingen soms evenementen kunnen plaatsvinden. De vraag is dus in welke mate de huidige prijsdaling structureel is; dat is een eerste punt.

Een tweede gegeven is dat er inderdaad een voorontwerp is uitgewerkt van een mogelijke accijnshervorming. Het idee is dat accijnzen een veel beter beleid mogelijk maken dan btw. De btw is nogal binair, het is 21 % of 6 %, en die is van toepassing op de gehele factuur. Met accijnzen hebben wij daarentegen de mogelijkheid om bijvoorbeeld een verschil te maken tussen mensen die veel en mensen die weinig verbruiken. Zo kunnen wij de mensen ertoe aanzetten om minder te verbruiken. Met accijnzen kunnen wij ook een verschil maken tussen fossiele brandstoffen en niet-fossiel energiegebruik. Dat is de reden waarom een accijnshervorming binnen de regering besproken wordt. Het is echter duidelijk

et reprendre de l'autre. Ce n'est pas un problème pour le premier ministre, qui gagne 10 000 euros par mois, mais bien pour les citoyens. Osera-t-il instaurer le 1er mars des accises d'un montant équivalent à la baisse de la TVA?

04.03 Alexander De Croo, premier ministre: Notre pays a pris de nombreuses mesures pour aider nos concitoyens dans cette crise énergétique, comme le tarif social élargi, le paquet de base ou la réduction de la TVA. Cette dernière est garantie jusque fin mars. Nous continuons évidemment à surveiller l'évolution des prix. De nombreuses personnes présentes dans cet hémicycle ont demandé de rétablir un contrôle sur les prix. Grâce à une politique énergétique, l'Europe y est parvenue. Les prix diminuent mais nous suivrons cette évolution dans les prochaines semaines pour voir si elle revêt un caractère structurel.

Un avant-projet en vue d'une éventuelle réforme des accises a également été élaboré. Les accises permettent de distinguer les grands consommateurs des petits ou de faire la différence entre les combustibles fossiles et le recours à des énergies non fossiles. Cette approche permet de mener de meilleures politiques. Il est exact que la TVA et les accises feront l'objet d'un traitement commun.

dat wij eerst de verdere evolutie van de prijzen zullen bekijken.

Mijnheer Vermeersch, het klopt dat btw en accijnzen samen behandeld zullen worden. Dat hebt u zeer goed gelezen in de begrotingsnotificaties.

04.04 Wouter Vermeersch (VB): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de eerste minister, de ijle berglucht in Davos kan wel eens aanleiding geven tot zuurstoftekort, hoogteziekte en verwardheid. U hebt het misschien niet gemerkt toen u koketteerde met het World Economic Forum en Klaus Schwab, maar de hardwerkende Vlamingen, de consumenten, onze Vlaamse bedrijven, onze economie hebben vandaag ook nood aan extra zuurstof.

De energieprijzen dalen momenteel en dat kan eindelijk de nodige zuurstof geven. Voor het Vlaams Belang moeten die prijsdalingen integraal worden doorgerekend aan die hardwerkende Vlamingen en onze ondernemingen. Ze mogen dus niet, via compenserende accijnzen of nieuwe belastingen, dienen om het gat in uw begroting te dichten.

Daartegen zullen wij de komende weken en maanden keihard oppositie blijven voeren. Dat is ons goede voornemen voor 2023. Onze energiefactuur mag niet langer een tweede belastingbrief zijn.

04.05 Raoul Hedebow (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, u zegt dat het dankzij Europa is dat die maatregelen worden genomen, maar laat ons een beetje serieus blijven. De reden waarom de prijzen vandaag zakken, is het weer. De weerman heeft meer macht dan Europa. Het Europees prijsplafond heeft voor niets meegespeeld. U moet daar eerlijk over zijn.

Bovendien zijn de accijnzen gewoon een oneerlijke fiscaliteit. Indirecte fiscaliteit wordt veel meer betaald door het gewone volk dan door de rijkeren. Als u de rijken wilt doen betalen, voer dan een miljonairstaks in en werk aan de personenbelasting, want de accijnzen zijn gewoon antisocial. Welke mensen wonen immers in slecht geïsoleerde huizen en moeten meer en meer betalen voor de verwarming? Dat kan niet sociaal zijn. Er moet een eerlijke fiscaliteit zijn in ons land.

04.04 Wouter Vermeersch (VB): Les prix de l'énergie sont en baisse, ce qui pourrait donner à notre économie l'oxygène dont elle a tant besoin. Ces baisses de prix doivent être intégralement répercutées sur les Flamands qui travaillent dur et sur nos entreprises et ne peuvent pas servir à combler le déficit budgétaire par le biais d'accises ou de nouvelles taxes.

04.05 Raoul Hedebow (PVDA-PTB): Aujourd'hui, les prix n'ont pas diminué grâce au plafonnement européen des prix, mais en raison des conditions météorologiques. La communication du premier ministre en la matière doit être honnête.

Les accises sont antisociales, car les citoyens lambda qui vivent dans des maisons mal isolées devront de ce fait payer davantage. Si le gouvernement souhaite faire payer les riches, il doit instaurer une taxe des millionnaires et adapter l'impôt des personnes physiques. Ce n'est qu'alors que nous aurons une fiscalité équitable dans notre pays.

C'est la raison pour laquelle nous allons nous opposer, comme nous nous sommes opposés à la TVA à 21 %, à la réintroduction d'accises, que la Vivaldi souhaite pour mars ou avril. Vous pouvez compter sur nous! Nous allons mobiliser le peuple et nous n'allons pas nous laisser faire!

We hebben ons verzet tegen het btw-tarief van 21 % en zullen ons ook verzetten tegen de herinvoering van accijnzen, die de vivaldiregering voor de maanden maart of april voorbereidt. We zullen ons niet laten doen!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van Barbara Creemers aan David Clarinval (VEM Middenstand, Zelfstandigen, Kmo's en Landbouw, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing) over "De uitspraak van het Hof van Justitie van de EU over de uitzonderingen inzake pesticiden" (55003146P)

05 Question de Barbara Creemers à David Clarinval (VPM Classes moyennes, Indépendants, PME et

Agriculture, Réformes instit. et Renouv. démocratique) sur "La décision de la Cour de justice de l'UE sur les exceptions en matière de pesticides" (55003146P)

05.01 **Barbara Creemers** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, in 2018 heeft Europa pesticiden op basis van neonicotinoïden verboden, omdat ze schadelijk zijn voor de bijen en onze biodiversiteit. Dat was het resultaat van een jarenlange strijd van de milieuverenigingen. Europa liet echter een achterpoortje open. Lidstaten die werden geconfronteerd met uitzonderlijke situaties en daarvoor geen redelijk, niet schadelijker alternatief konden inzetten, zouden tijdelijk een uitzondering mogen toelaten. Daarbij moet de bescherming van de gezondheid altijd primeren op die van de planten, aldus Europa.

Sinds 2018 heeft België elk jaar een uitzondering toegekend voor die schadelijke pesticiden. Mijn fractie Ecolo-Groen heeft u en uw voorgangers daarop telkens heel kritisch gevraagd. Jaarlijks en systematisch en toevallig ook telkens op het moment dat de bieten moeten worden gezaaid, werd die uitzondering toegekend. Dat is exact het tegenovergestelde van een uitzonderlijke situatie. Eigenlijk misbruikt u het achterpoortje om die pesticiden elk jaar over onze velden te kunnen uitstrooien.

Het Europees Hof van Justitie heeft vandaag gezegd dat België de mogelijkheid om uitzonderingen toe te laten, te breed interpreteert en volgt daarmee de redenering van de milieuorganisaties. U zult ongetwijfeld opwerpen dat de Raad van State hierover nog ten gronde moet oordelen, maar wij vinden dat u het arrest niet zomaar naast u kunt leggen. Onze gezondheid en ons milieu zijn te kwetsbaar.

Wat is uw reactie? Wat zult u doen? Bent u bereid tot een doorlichting van de diensten die de uitzonderingen voorbereiden?

05.02 **Minister David Clarinval:** Mevrouw Creemers, net als u heb ik vanochtend kennisgenomen van het persbericht. Ik kan dus enkel reageren op basis van dat bericht in afwachting van een analyse van het arrest.

Ik herinner eraan dat de minister van Landbouw al in 2018 strikte voorwaarden voor het gebruik van thiamethoxam en clothianidin heeft opgelegd, moleculen waarvoor er in 2019 en 2020 wel zes noodtoelatingen werden verleend. Sinds 2020 zijn we met de afgifte van die noodtoelatingen gestopt. Bovendien geven we momenteel geen derogaties meer voor het gebruik van imidacloprid in België.

Ik geef dus toe dat ik enigszins verrast ben door de teneur van het arrest, omdat het niet in lijn ligt met de conclusies van de auditeur, omdat de Europese Commissie altijd heeft gesteld dat de lidstaten bevoegd zijn om toelatingen te geven voor het zaaien van gecoate zaaizaden en omdat België in de noodtoelatingen altijd rekening heeft gehouden met de bescherming van het leefmilieu. Bovendien is het persbericht niet heel duidelijk, omdat volgens het arrest noodtoelatingen voor de behandeling van zaaizaad nog steeds mogelijk zijn.

Kortom, op basis van een eerste analyse heeft het arrest in kwestie mijns inziens geen gevolgen voor België, maar zal het een aanzienlijke impact hebben op andere lidstaten, die nog derogaties geven voor neonicotinoïden voor gebruik in openlucht.

05.01 **Barbara Creemers** (Ecolo-Groen): En 2018, l'Europe a interdit l'utilisation de pesticides à base de néonicotinoïdes parce qu'ils sont nocifs pour les abeilles et la biodiversité. Toutefois, l'UE a laissé une échappatoire aux États membres confrontés à une situation exceptionnelle pour laquelle il n'existe pas d'alternative raisonnable et moins nocive.

Or, sur cette base, la Belgique a systématiquement accordé une exception chaque année depuis 2018, et chaque fois au moment où les betteraves doivent être semées. Ce n'est plus une situation exceptionnelle!

Aujourd'hui, la Cour de justice de l'UE a estimé que la Belgique interprétait cette échappatoire trop largement.

Comment le ministre réagit-il à cet arrêt? Que va-t-il faire dorénavant? Est-il prêt à faire contrôler les services qui préparent les exceptions?

05.02 **David Clarinval**, ministre: Dans l'attente de l'analyse de l'arrêt, je ne puis que réagir au communiqué de presse qui a été diffusé ce matin.

Le ministre de l'Agriculture en poste en 2018 avait déjà imposé des conditions strictes pour le recours au thiaméthoxame et à la clothianidine. Six autorisations d'urgence ont encore été délivrées pour ces molécules en 2019 et 2020, mais nous n'en avons plus accordé depuis lors. Actuellement, nous ne délivrons plus de dérogations pour l'imidaclopride.

Je suis dès lors assez étonné par la teneur de cet arrêt qui n'est pas en ligne avec les conclusions de l'auditeur. La Commission européenne a toujours estimé que les États membres pouvaient délivrer des

autorisations pour l'utilisation de semences enrobées. Lors de l'octroi d'autorisations d'urgence, la Belgique a toujours tenu compte des impératifs de protection de l'environnement. Il semble d'ailleurs qu'il soit toujours possible, en vertu de l'arrêt, de donner des autorisations d'urgence pour le traitement des semences.

En résumé, cet arrêt n'aura à mes yeux aucune conséquence pour la Belgique et s'adresse plutôt à d'autres États membres qui octroient encore des dérogations pour l'utilisation de néonicotinoïdes en plein air.

05.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord.

Ik ben benieuwd of, wanneer men de uitzonderingen die in de voorbije jaren gemaakt zijn ten gronde zal doorlichten, u bij uw standpunt zult blijven. Ik nodig u uit akkoord te gaan met ons voorstel de diensten te doen doorlichten aan de hand van de informatie in het arrest.

Waar het nu echt om gaat, mijnheer de minister, is dat ook het Europees Hof van Justitie oordeelt dat we onze biodiversiteit en onze bijen moeten beschermen. Wij kunnen het ons niet permitteren nog eens vijf jaar dezelfde fout te maken door achterpoortjes te misbruiken.

In die mening worden wij gesteund door allerlei internationale akkoorden. Onlangs werd in Montreal nog afgesproken dat over zeven jaar de impact van schadelijke pesticiden nog maar de helft zo groot mag zijn. De farm-to-forkstrategie en het NAPAN stellen minder pesticiden voorop. Wij mogen bijgevolg niet nog eens vijf jaar dezelfde fout te maken; we moeten uit onze fouten leren.

05.03 Barbara Creemers (Ecolo-Groen): J'invite tout de même le ministre à auditer les services concernés à l'aide des informations contenues dans l'arrêt.

Le principal est que la Cour de justice de l'Union européenne estime également que nous devons protéger maintenant nos abeilles et notre biodiversité. Nous ne pouvons pas nous permettre de continuer à user de subterfuges. Il a récemment été convenu à Montréal que l'incidence des pesticides nocifs devra avoir été réduite de moitié dans sept ans. De même, la stratégie de la ferme à l'assiette et le plan d'action national (NAPAN) mettent l'accent sur une réduction de l'utilisation des pesticides.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Hugues Bayet à Vincent Van Peteghem (VPM Finances, Coordination lutte contre la fraude et Loterie Nationale) sur "Le rapport d'Oxfam qui appelle à taxer les grands patrimoines" (55003163P)

06 Vraag van Hugues Bayet aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën, Coördinatie fraudebestrijding en Nationale Loterij) over "Het rapport van Oxfam waarin er wordt opgeroepen de grote vermogens te belasten" (55003163P)

06.01 Hugues Bayet (PS): Monsieur le ministre, restez bien assis, car vous allez être étonné! Ce n'est pas mon habitude mais aujourd'hui je voudrais me faire le porte-parole des riches, des multimillionnaires, des multimilliardaires qui se sont plaints au Forum économique de Davos. Que disent-ils? "Nous, les riches, taxez-nous et taxez-nous maintenant". Ils reconnaissent que le système fiscal n'est pas équitable. Ils reconnaissent que la fiscalité n'est pas juste. Ils reconnaissent qu'ils ont

06.01 Hugues Bayet (PS): Op het World Economic Forum in Davos hebben de rijken erkend dat het fiscale systeem niet billijk is en dat ze rijker geworden zijn tijdens de gezondheidscrisis en de energiecrisis.

traversé ces crises sanitaires et énergétiques sans problème et qu'ils se sont même enrichis. Ils reconnaissent que ce n'est pas normal et veulent participer plus et contribuer davantage au bien commun. Vous conviendrez avec moi que ce n'est pas une déclaration habituelle, monsieur le ministre.

Si cela a eu autant d'impact, c'est parce que cela arrive au même moment que le nouveau rapport d'Oxfam. Que dit ce rapport? "Pour la première fois depuis 25 ans, l'extrême richesse et l'extrême pauvreté ont augmenté en même temps". C'est cela, la réalité: d'un côté, les riches sont de plus en plus riches et, de l'autre, les pauvres sont de plus en plus pauvres. Au milieu, la classe moyenne essaie de s'en sortir, de sortir la tête hors de l'eau quand elle y arrive. Tout cela à cause d'inégalités dans notre système fiscal. Il n'est pas normal que 1 % des plus riches détiennent 25 % de notre richesse nationale. Ce n'est pas normal que ce 1 % des plus riches ait davantage que 70 % de la population belge. Cela me donne le tournis et je crois qu'il faut vraiment changer ce système fiscal. L'ONG le dit clairement: il n'y a qu'une seule solution, taxer les grandes fortunes. C'est la seule solution pour sortir de cette spirale des inégalités.

Oxfam le dit, les riches le disent et le groupe socialiste le dit depuis longtemps. Beaucoup d'économistes le disent aussi depuis longtemps. Vous le savez. On a déjà parlé de grands économistes comme le prix Nobel Joseph Stiglitz ou comme Thomas Piketty, qui plaident notamment pour une taxation des grands patrimoines. On a aussi déjà parlé à cette tribune de Paul De Grauwe, qui n'est pas socialiste mais qui bonifie avec le temps, et qui est aussi convaincu par l'impôt sur la fortune.

Alors, monsieur le ministre, ma question est simple: qu'allez-vous faire pour répondre à cet énième rapport qui met en lumière des inégalités importantes (...)?

06.02 Vincent Van Peteghem, ministre: Monsieur Bayet, le rapport d'Oxfam appelant à une augmentation des impôts visant les soi-disant "super-riches" a retenu toute mon attention.

Bien entendu, nous avons déjà accompli un premier pas important avec l'introduction de la taxe sur les comptes-titres, récemment approuvée par la Cour constitutionnelle. En Belgique, la pression fiscale sur le travail est actuellement très élevée. En parallèle, les revenus patrimoniaux sont taxés inégalement. Ce n'est pas équitable. Nous devons donc y remédier. C'est pourquoi l'un des principes de ma réforme fiscale consiste à réduire les charges sur le travail dans un système équilibré, à globaliser tous les revenus patrimoniaux et à les soumettre à des taux proportionnels. Cette réforme fiscale est nécessaire en vue d'atteindre un système fiscal équilibré et axé sur l'avenir de notre pays.

En outre, le gouvernement a déjà pris de nombreuses mesures pour lutter contre l'évasion fiscale. Nous avons ainsi considérablement prolongé les délais d'investigation et d'imposition de l'administration. Dans le cadre des constructions juridiques élaborées par certains super-riches afin d'échapper à l'impôt, ces délais ont même été portés à dix ans.

Sur le plan international, je suis fermement résolu à faire en sorte que

Ze willen een grotere bijdrage leveren aan het algemeen welzijn.

In het nieuwe rapport van Oxfam staat dan weer te lezen dat zowel de extreme rijkdom als de extreme armoede voor het eerst in 25 jaar toe-genomen zijn. De middenklasse daartussenin tracht het hoofd boven water te houden. Het is abnormaal dat de rijkste 1 % van ons land 25 % van de rijkdom in België in handen heeft. Om dat systeem te veranderen moeten de grote vermogens belast worden. Tal van economen zijn voorstander van dat idee. Zelfs Paul De Grauwe behoort nu tot dat kamp.

Wat zult u ondernemen naar aanleiding van dat ongelijkheidsrapport?

06.02 Minister Vincent Van Peteghem: De taks op effectenrekeningen, die door het Grondwettelijk Hof goedgekeurd werd, is een eerste reactie op de bevindingen van Oxfam. In België is de belastingdruk op arbeid zeer hoog, terwijl inkomsten uit vermogen ongelijk belast worden. Daar moeten we iets aan doen. Met mijn belastinghervorming wil ik de belastingdruk op arbeid verlagen en inkomsten uit vermogen aan proportionele tarieven onderwerpen.

Om belastingontduiking te bestrijden heeft de regering de onderzoeks- en aanslagtermijnen verlengd, en voor juridische constructies van de superrijken worden die termijnen opgetrokken tot tien jaar.

Op internationaal niveau is er in de EU een akkoord bereikt over een

les grands acteurs économiques paient également des impôts équitables. J'en veux pour exemple un accord récemment conclu au sein de l'Union européenne en vue d'un impôt mondial minimum de 15 % sur les multinationales.

Monsieur Bayet, comme vous, je milite pour une fiscalité équitable, grâce à laquelle chacun apportera sa juste contribution. J'espère pouvoir compter sur votre soutien en faveur des initiatives que je prendrai encore à cette fin.

Je vous remercie de votre attention.

06.03 Hugues Bayet (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Eh bien, chiche! Allons-y! Répondons positivement à Oxfam. Répondons positivement aux millionnaires et aux milliardaires. Répondons positivement à tous ces gens qui veulent une meilleure justice fiscale, qui veulent plus d'équité entre les citoyens. Prenons un impôt sur les grandes fortunes et le grand patrimoine, pour le bien commun, pour l'intérêt général et pour enrayer ces inégalités qui sont vraiment indécentes.

Vous le savez, monsieur le ministre, Oxfam dit qu'il y aura un rendement d'à peu près 20 milliards. Mais n'ayez pas peur: même s'ils se trompent de 10 ou de 15 %, franchement, ce serait déjà une très bonne nouvelle pour tous nos concitoyens, pour tous ces gens, nos allocataires sociaux, nos travailleurs, nos indépendants, nos responsables de petites et moyennes entreprises qui souffrent tous les jours.

Il faut vraiment aller de l'avant. Il faut changer les choses. Nous compsons sur vous, parce que personne ne décide ni où, ni dans quelle famille il naît. C'est pour cela qu'il faut enrayer les inégalités. Nous compsons sur vous, monsieur le ministre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van Wouter Beke aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De hervorming van de huisartsenwachtposten" (55003154P)

07 Question de Wouter Beke à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La réforme des postes de garde de médecine générale" (55003154P)

07.01 Wouter Beke (cd&v): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, op het vlak van zorg hebben wij een gemeenschappelijke visie, namelijk dat zorg toegankelijk moet zijn en dicht bij de mensen moet staan. De eerste lijn speelt daarin een bijzonder belangrijke rol. Huisartsen moeten dicht bij de mensen staan en moeten nabij zijn. Dat moet de ambitie zijn.

Groot was dan ook mijn verbazing te vernemen van onze huisartsenwachtposten in West-Limburg dat het RIZIV beslist heeft om de huisartsenwachtposten verder van de mensen te verwijderen, minder toegankelijk te maken. Dat is immers hetgeen de patiënten vanaf april blijkbaar mogen verwachten. Wie vanuit Leopoldsburg, Ham, Beringen, Tessenderlo en ook delen van Diest, bijvoorbeeld Deurne, 's avonds of 's nachts bij de huisarts wil zijn, zal in de toekomst naar Hasselt moeten gaan. Dat is 35 kilometer, minstens drie kwartier rijden.

wereldwijde minimumbelasting van 15 % voor multinationals.

Ik reken erop dat u mijn initiatieven voor een evenwichtige belastingheffing zult steunen.

06.03 Hugues Bayet (PS): Ik zal u aan uw woord houden! Laten we dan in het algemeen belang en om deze schrijnende ongelijkheden uit de weg te ruimen een belasting heffen op de grote vermogens. Volgens Oxfam zou dat bijna 20 miljard opleveren. Zelfs al zitten ze er 10 of 15 % naast, dan is dat nog steeds goed nieuws voor de uitkeringsstrekkers, werknemers en zaakvoerders van kmo's, die het nu moeilijk hebben. We rekenen op u.

07.01 Wouter Beke (cd&v): Je partage la vision du ministre: nous avons besoin de soins de santé accessibles. Les médecins généralistes, en particulier, doivent être à proximité des citoyens. J'ai donc été étonné d'apprendre que dans l'ouest du Limbourg, l'INAMI a décidé d'éloigner davantage de la population les postes de garde des médecins généralistes, les rendant moins accessibles. Ainsi, certains habitants de zones rurales devront rouler pas moins de trois quarts de la distance.

Ziekenhuizen zullen dichterbij zijn. De ziekenhuizen van Pelt, Mol en Heusden-Zolder zullen dichterbij zijn. U en ik kunnen raden wat de gevolgen daarvan zullen zijn. Patiënten zullen niet naar de huisartsenwachtposten gaan maar naar de ziekenhuizen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Ik vind dat redelijk onbegrijpelijk.

Mijnheer de minister, ik vraag u om deze beslissing te herbekijken, om deze beslissing terug te schroeven. Landelijke gebieden, waar geen grote steden zijn, geraken niet aan dat criterium van 200.000 of 300.000 inwoners. Zorg ervoor dat wij hetgeen wij allebei als ambitie hebben, namelijk toegankelijke huisartsen dicht bij de mensen, in de toekomst kunnen bewaren.

07.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Beke, uw vraag handelt over een belangrijk thema. We zijn het zeker eens dat huisartsen, en de gezondheidszorg in het algemeen, dicht bij de mensen moeten staan. We moeten dan ook in sterke wachtposten voorzien, ook in de eerste lijn buiten de ziekenhuizen.

In Hasselt wil men – volgens mijn informatie – vanaf 1 april in de diepe nacht in de week, dus tussen 23.00 uur 's avonds en 8.00 uur 's morgens, een huisartsenwachtpost organiseren. Het RIZIV zegt nu, op basis van een akkoord dat tot stand gekomen is in de Medicomut, dat men zou moeten samenwerken met de wachtpost in Beringen.

Op zich zijn er argumenten voor, want dat betekent dat men op een plek waar 's nachts misschien niet zo veel mensen langskomen een goede onthaalfunctie kan organiseren. Er worden ook twee chauffeurs met twee wagens ter beschikking gesteld, zodat de huisartsen gemakkelijk kunnen uitrukken. Ze worden daar dus goed uitgerust op een meer ge-centraliseerde manier.

Het moet bekijken worden of dat voor Beringen en Hasselt de beste optie is. Het is immers voor een deel een ruraal gebied en niet enkel stedelijk. We zullen dat evalueren en ik vraag ook aan het RIZIV om samen met de Medicomut te bekijken of er aanpassingen nodig zijn.

De idee dat men in de diepe nacht tijdens de week een goed aanbod heeft door het te concentreren en met een sterke onthaalondersteuning en beschikbare chauffeurs lijkt mij wel goed. Het moet echter op de best mogelijke manier in de praktijk worden toegepast.

07.03 Wouter Beke (cd&v): Bedankt om dat toch met het RIZIV te willen bekijken, mijnheer de minister. Ik heb het voorbeeld van West-Limburg met Hasselt genomen, maar er zijn ook nog wel andere gebieden. Het is niet alleen een probleem in Limburg. Het zijn problemen die ook in andere gebieden in Vlaanderen rijzen.

Uiteraard is het goed dat een huisarts met chauffeur in de nacht kan langskomen. Als dat, zoals gezegd, beperkt blijft tot de patiënten die niet naar een wachtpost kunnen gaan, tot bedlegerige patiënten of andere, is dat echter wel een stap achteruit. We moeten proberen te verhinderen dat een jonge vader of moeder met een kind met hoge koorts

d'heure jusqu'à Hasselt pour consulter un médecin traitant le soir ou la nuit. Comme les hôpitaux seront plus proches, les patients n'iront évidemment pas au poste de garde mais à l'hôpital, ce qui ne saurait certainement pas être l'objectif. Le ministre compte-t-il annuler cette décision?

07.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Les médecins généralistes et les structures de soins de santé en général devraient être proches de la population. Nous devons mettre en place des postes de garde solides, y compris dans les soins en première ligne en dehors des hôpitaux.

Hasselt souhaite organiser un poste de garde de médecine générale entre 23 heures et 8 heures pendant la semaine à partir du 1er avril 2023. Il devrait coopérer avec le poste de garde de Beringen. En soi, des arguments penchent en faveur de cette idée. Nous pouvons organiser une bonne fonction d'accueil dans des lieux où peu de personnes viennent la nuit. Les médecins auront également deux chauffeurs et deux voitures à leur disposition pour leurs interventions.

Nous évaluerons s'il s'agit de la meilleure option pour Beringen et Hasselt. En effet, cette zone est en grande partie rurale. L'INAMI et la Commission médico-mutualiste examineront conjointement si des adaptations doivent être apportées à l'accord.

07.03 Wouter Beke (cd&v): Ce problème se pose également dans d'autres régions de Flandre. Je me réjouis d'apprendre que l'INAMI examinera ce point, car il s'agirait d'un pas en arrière pour de nombreux patients.

naar de spoed rijdt, terwijl dat absoluut niet nodig is. Zij moeten bij de huisartsen terechtkunnen. Zij zouden het beste bij de huisartsenwachtpost terechtkunnen. Daarom vraag ik om dat te herbekijken. Ik ben blij dat u dat met het RIZIV wil doen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van Gitta Vanpeborgh aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De studie van de Christelijke Mutualiteit over de ongelijkheid in de gezondheidszorg" (55003158P)
08 Question de Gitta Vanpeborgh à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'étude de la Mutualité chrétienne sur les inégalités dans les soins de santé" (55003158P)

08.01 Gitta Vanpeborgh (Vooruit): Mijnheer de minister, niet naar de dokter, de psycholoog of de tandarts gaan, een behandeling uitstellen omdat men de rekening vreest, wij zien dat ook vandaag nog. Te vaak wordt de gezondheid gekoppeld aan het inkomen waarover men beschikt. Dat bleek eens te meer uit een studie van de Christelijke Mutualiteit die gisteren werd gepubliceerd, weliswaar gebaseerd op cijfers van voor uw ambtsperiode, mijnheer de minister, en van voor de coronacrisis. Hieruit bleek dat de gezondheidskloof toch een harde realiteit is.

Ook jongeren getuigen vandaag over de hogere kosten bij een niet-conventioneerde psycholoog en de impact daarvan op hun leven. Zij worden plots geconfronteerd met het feit dat zij meer moeten betalen, geen 50 maar 60 of 70 euro per uur. Zij moeten dan op zoek gaan naar een geconventioneerde psycholoog of stoppen met de behandeling.

Het uitstellen van die zorg betekent niet alleen een kost voor de patiënten, maar ook voor de samenleving. Jongeren die de psychiatrie mochten verlaten worden op die manier eventueel teruggedrongen naar de psychiatrie. Kleine ingrepen die uitgesteld worden, worden grote ingrepen. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Dat is precies de reden waarom Vooruit tijdens de regeringsonderhandelingen gestreden heeft voor glashelder doelstellingen inzake de verbetering van de gezondheidszorg, om ze bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk te maken voor iedereen, ongeacht de portemonnee.

Dat brengt mij bij mijn vraag, mijnheer de minister. Welke stappen hebt u al gezet om de gezondheidskloof te dichten? Hoe gaat u om met de nieuwe uitdagingen die door de inflatie (...)

08.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Vanpeborgh, het onderzoek van de Christelijke Mutualiteit legt inderdaad de vinger op een wonde en toont een onrecht waartegen we elke dag ten strijde moeten trekken. We zijn niet gelijk als het gaat over sterren, we zijn niet gelijk als het gaat over een slechte gezondheid. We gebruiken de gezondheidszorg ook op een ongelijke manier. Daarom moeten we alles op alles zetten opdat de best mogelijke gezondheidszorg voor iedereen toegankelijk en beschikbaar zou zijn.

Daarom hebben we beslist dat het principe van de derde-betaler overall mogelijk moet zijn, zodat mensen alleen maar het remgeld uit hun portemonnee moeten halen en niet de hele factuur moeten betalen. Bij de huisarts is dat dan bijvoorbeeld slechts 4 euro, terwijl die huisarts te-recht 30 euro verdient en dat ook krijgt.

08.01 Gitta Vanpeborgh (Vooruit): Une étude menée par la MC sur la base de chiffres antérieurs à la crise sanitaire montre une fois de plus que trop souvent, la santé est liée aux revenus. La fracture sanitaire est une dure réalité.

Les jeunes aujourd'hui sont affectés par l'augmentation des coûts des consultations chez un psychologue non conventionné et par l'incidence de cette évolution sur leur vie. Le report des soins coûte de l'argent à la société. À force d'être reportées, les petites interventions prennent de l'ampleur. C'est pourquoi Vooruit s'est battu, lors des négociations gouvernementales, pour des objectifs limpides afin d'assurer la disponibilité, la payabilité et l'accessibilité des soins de santé à tout un chacun, indépendamment des revenus.

Quelles mesures le ministre a-t-il déjà prises afin de combler la fracture sanitaire?

08.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Cette étude met effectivement le doigt sur la plaie et met en évidence une injustice. Nous ne sommes pas égaux en matière de santé et nous utilisons également les soins de santé de manière inéquale. Nous devons donc tout mettre en œuvre pour que les meilleurs soins de santé possibles soient accessibles et disponibles pour chacun.

C'est pourquoi nous avons décidé que le principe du tiers payant devait pouvoir être appliqué partout.

Daarom hebben we de plafonds voor de maximumfactuur bevroren, zodat honderdduizenden gezinnen met chronisch zieke patiënten dit jaar geen euro meer uit hun portemonnee moeten halen. Daarom is er een aanbod van psychologische zorg in de eerste lijn beschikbaar. Vandaag is er al een aanbod van meer dan 30.000 uren per week voor 11 euro per uur, voor 4 euro of zelfs gratis voor de eerste sessie. Daarom vragen wij om dit nieuwe aanbod van psychologische zorg in de eerste lijn in de eerste plaats te richten op mensen die sociaal kwetsbaar zijn. Daarom zeggen we ook dat men niet moet wachten tot mensen aan de deur komen kloppen. Men moet mensen met psychologische problemen gaan opzoeken waar ze te vinden zijn, bij de sociale diensten en bij andere hulpverleners in welzijnsinstellingen. Daarom vinden we supplementen, toeslagen boven op de officiële tarieven, een groeiend probleem.

Dit werk is niet af, mevrouw Vanpeborgh. De richting is echter duidelijk. Wij moeten investeren en hervormen in onze gezondheidszorg, om deze onrechtvaardige gezondheidskloof te bestrijden en de best mogelijke gezondheidszorg voor iedereen ter beschikking te stellen.

De ce fait, les patients ne paient dorénavant que 4 euros chez leur médecin généraliste. Nous avons également gelé les plafonds pour le maximum à facturer. Cela profite à des centaines de milliers de ménages avec des patients souffrant d'une maladie chronique. Dans le secteur des soins psychologiques de première ligne, il existe dès à présent une offre de plus de 30 000 heures par semaine pour 11 ou 4 euros, voire gratuitement pour la première séance. Nous demandons de consacrer cette nouvelle offre en premier lieu aux personnes socialement vulnérables et de ne pas attendre qu'elles viennent frapper à la porte; il faut aller les chercher là où on peut les trouver, c'est-à-dire auprès des services sociaux et autres prestataires d'aide dans les institutions d'aide sociale. Nous estimons dès lors que les suppléments constituent un problème croissant.

Le travail n'est pas terminé, mais la direction est claire. Nous devons réaliser des investissements et mettre en œuvre des réformes dans le domaine des soins de santé afin de lutter contre cet écart injuste qui existe en matière de santé.

08.03 Gitta Vanpeborgh (Vooruit): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

De situatie van de psychologen, maar ook van alle andere zorgverstrekkers, toont opnieuw het belang van uw inzet. U gaf een mooie opsomming van alles wat er gebeurd is, al die belangrijke maatregelen die zeker niet zonder impact blijven.

We mogen niet accepteren dat de kloof tussen de geconventioneerde en de niet-geconventioneerde zorgverleners alleen maar groter wordt, want dat maakt de zorg letterlijk onbereikbaar door lange wachtlijsten en onbetaalbaar door steeds stijgende kosten. Ik weet dat u eraan werkt om ook dat aan te pakken. Het laat tevens zien waarom de koopkrachtaatregelen die de regering genomen heeft zeer belangrijk zijn. Een gebrek aan inkomen betekent namelijk letterlijk een bedreiging voor de gezondheid. Dat kunnen wij niet aanvaarden in onze samenleving.

08.03 Gitta Vanpeborgh (Vooruit): Les mesures ne resteront certainement pas sans effet. Nous ne pouvons pas tolérer que l'écart se creuse entre les prestataires de soins conventionnés et non conventionnés, car un tel écart rendrait les soins inaccessibles en raison de longs délais d'attente, et impayables à cause de la hausse des frais. Le ministre s'attaque à cette problématique. En outre, les mesures de soutien au pouvoir d'achat prises par le gouvernement montrent ainsi leur importance. Une absence de revenus se traduit en effet par une menace pour la santé.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van

- Anja Vanrobaeys aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003143P)

- Nahima Lanjri aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003149P)
- Maria Vindevoghel aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale dumping bij Proximus" (55003150P)
- Catherine Fonck aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De naleving van de sociale wetgeving op de bouwplaatsen van Proximus" (55003151P)
- Kathleen Verhelst aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De illegale tewerkstelling op bouwplaatsen van Proximus" (55003152P)
- Christophe Bomblet aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003157P)
- Laurence Zanchetta aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003160P)
- Cécile Cornet aan Petra De Sutter (VEM Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post) over "De sociale fraude op bouwplaatsen van Proximus" (55003162P)

09 Questions jointes de

- Anja Vanrobaeys à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003143P)
- Nahima Lanjri à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003149P)
- Maria Vindevoghel à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le dumping social chez Proximus" (55003150P)
- Catherine Fonck à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Le respect de la législation sociale sur les chantiers de Proximus" (55003151P)
- Kathleen Verhelst à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "Les situations de travail illégal sur des chantiers de Proximus" (55003152P)
- Christophe Bomblet à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003157P)
- Laurence Zanchetta à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003160P)
- Cécile Cornet à Petra De Sutter (VPM Fonction publique et Entreprises publiques, Télécoms et Poste) sur "La fraude sociale sur des chantiers de Proximus" (55003162P)

09.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de minister, opnieuw is er een geval van illegale tewerkstelling. Opnieuw is er een werkgever die verklaart nergens van op de hoogte te zijn. Opnieuw is er een zaak-Borealis. Er is echter één pijnlijk verschil, namelijk dat er ditmaal een overheidsbedrijf bij betrokken is. We stellen vast dat de extra inspanningen van de Sociale Inspectie effect hebben. Voor Vooruit is de strijd tegen economische uitbuiting een prioriteit. Ik wil vandaag drie punten nog eens benadrukken.

Ten eerste is er geen enkele sector vrij van dit soort praktijken. De inspanningen van de inspectie mogen zich niet beperken tot bepaalde fraudegevoelige sectoren. Het probleem zit immers dieper. Ik beland hiermee bij mijn tweede punt.

Ten tweede vinden wij niet dat dit probleem inherent verbonden is met bepaalde sectoren. Dit probleem vloeit echter voort uit de trend om steeds goedkopere arbeidskrachten in te huren. Die *race to the bottom* op het vlak van aanbestedingen en contracten zorgt ervoor dat de laagste arbeidskost daarin centraal staat. Dat dit gepaard gaat met illegale tewerkstelling, blijkt van geen tel te zijn. Wij vinden dat alleen de ketenaansprakelijkheid daaraan iets kan veranderen. Maak die bedrijven daarom aansprakelijk, mevrouw de minister. Maak Proximus aansprakelijk en maak Borealis aansprakelijk. Dat brengt mij bij het laatste punt.

Tot slot, het gaat hier om een overheidsbedrijf. Men mag de voorbeeldfunctie van de overheid niet onderschatten. We moeten elkaar toch wel

09.01 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Un nouveau scandale de travail illégal a éclaté mais cette fois-ci, il concerne une entreprise publique. Les efforts supplémentaires de l'Inspection sociale portent leurs fruits.

Vooruit estime que la lutte contre l'exploitation économique doit être une priorité. Aucun secteur n'y échappe. Les efforts de l'inspection ne peuvent pas se limiter à certains secteurs sensibles à la fraude car le problème est plus profond. Le nivellement par le bas au niveau des marchés publics et des contrats fait en sorte que les coûts du travail les plus bas deviennent un élément central. Le fait que cela aille de pair avec du travail illégal n'a pas d'importance. C'est la raison pour laquelle nous plaidons pour une responsabilité en chaîne.

Une entreprise publique doit montrer l'exemple. Nous ne pouvons

eens in de ogen kijken, want indien we het enkel bij lapmiddelen, zoals een charter, houden en vervolgens verder doen zoals gewoonlijk, dan zal er in de bedrijfswereld niets veranderen.

Mevrouw de minister, hoe is het mogelijk dat dit bij Proximus, nota bene een overheidsbedrijf, kan gebeuren? Hoe hard hebt u Proximus op de vingers getikt en hoe zult u andere overheidsbedrijven (...)

09.02 Nahima Lanjri (cd&v): Mevrouw de voorzitster, minister, bijna overal, bijna in alle straten zijn er werken bezig om ons te voorzien van glasvezelnetwerken door Proximus. Vandaag lezen we echter in de krant dat dat gebeurt met arbeiders die helemaal geen bescherming genieten, zoals zwartwerkers, maar ze werken even goed bij vriestemperaturen, tien tot twaalf uur per dag, zes dagen per week, zonder mogelijkheid om zich even te verwarmen aan een werfkeet, zonder toiletten, tegen veel te lage lonen. Dat gebeurt allemaal onder onze neus, dus in onze straten.

Voor cd&v is dat onaanvaardbaar. Voor een welvarend land zoals het onze is dat echt een regelrechte schande. De reden daarvoor is het ondoorzichtig kluwen van een honderdtal ondераannemers waarvan vele al eerder tegen de lamp liepen omdat ze de regels aan hun laars lapten. Toch blijft het gebeuren. Ik wil alvast een pluim geven aan de Sociale Inspectie, die dit aan het licht bracht. Het menselijk leed is er echter wel.

Wie Proximus vandaag op zijn verantwoordelijkheden probeert te wijzen, wordt doorverwezen naar de ondераannemer van de ondераannemer van de ondераannemer van Proximus. Dat is natuurlijk al te gemakkelijk. Proximus gedraagt zich als een privébedrijf in een land waar geen wetten gelden, alsof er helemaal geen controle meer mogelijk is op Proximus. Dat is nochtans een bedrijf waarvan de meerderheid in handen is van de overheid, en dus ook een bedrijf dat onder uw bevoegdheid en uw verantwoordelijkheid valt.

Hoe zal u ervoor zorgen dat zulke mensonterende situaties niet meer gebeuren bij Proximus, maar ook niet bij andere overheidsbedrijven zoals bpost? Zal u Proximus wijzen op de verantwoordelijkheid die ze hebben ten aanzien van de werknemers die uitgebuit worden? U hebt de *relationship agreement* onderhandeld met Proximus. Is dat voldoende om zulke toestanden aan te pakken?

09.03 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, bij ons in Molenbeek is men nog niet begonnen met het glasvezelnetwerk, maar wanneer men dat doet, wil ik niet dat het gebeurt via sociale dumping. Dat is echter wat de Sociale Inspectie ons nu komt vertellen, dat er sociale dumping georganiseerd wordt op heel veel Proximuswerven, dat er heel veel buitenlandse firma's aan de slag zijn met ondераannemers, en dat er schandalige toestanden plaatsvinden.

Proximus is een overheidsbedrijf. Proximus moet het goede voorbeeld geven. Maar onder uw leiding zien wij dat de uitbuiting alleen maar erger wordt: zwartwerk, illegale tewerkstelling, sociale fraude. En dat is maar het topje van de ijsberg, volgens de sociale inspecteurs. Een deel van de werkende klasse in België beschikt over minder rechten en wordt uitgebuit met het oog op meer winst. Dat is het probleem.

Amper vier jaar geleden was er bij Proximus een herstructurering. Ik

pas nous contenter d'expédients tels qu'une charte.

Comment une telle chose a-t-elle pu se produire chez Proximus? La ministre a-t-elle rappelé l'entreprise à l'ordre?

09.02 Nahima Lanjri (cd&v): Dans pratiquement toutes les rues, des travaux pour installer la fibre optique de Proximus sont en cours. Ces travaux sont réalisés par des ouvriers qui n'ont aucune protection: ils travaillent de très longues heures dans un froid glacial pour des salaires bien trop faibles. Pour le cd&v, de telles conditions de travail sont inacceptables dans un pays prospère comme le nôtre. En cause, l'imbraglio inextricable formé par la centaine de sous-traitants. Je félicite l'Inspection sociale qui a mis ce problème en lumière. Proximus se comporte comme une entreprise privée dans un pays sans loi. Pourtant, cette société est majoritairement publique et relève donc de la responsabilité de la ministre.

Comment va-t-elle s'assurer que de telles situations dégradantes ne se produisent plus chez Proximus, mais aussi dans d'autres entreprises publiques? La ministre a négocié le *relationship agreement* avec Proximus. Est-ce suffisant pour gérer de telles situations?

09.03 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Un dumping social est organisé sur de nombreux chantiers de Proximus, où des sociétés étrangères emploient des sous-traitants. Des situations scandaleuses règnent sur ces chantiers.

Proximus est une entreprise publique qui se doit de montrer l'exemple, mais l'exploitation ne fait que croître sous cette ministre: travail au noir, emploi illégal et fraude sociale. D'après les secteurs sociaux, il ne s'agit que de la partie émergée de l'iceberg. Une partie de

hield er één van mijn eerste betogen over. 4.000 banen werden geschrapt. Men ging werken met onderaannemers en onderaannemers van onderaannemers. 1.900 werknemers werden vervangen door zelfstandigen en schijnzelfstandigen. Goede jobs worden vervangen door slechte jobs, goede lonen worden vervangen door slechte lonen, en dan spreek ik nog niet over de ongelooflijk slechte arbeidsomstandigheden.

Wij hebben PostNL gehad, wij hebben nu Proximus. Wanneer zal het stoppen, mevrouw de minister? Zult u wachten tot er ongelukken gebeuren, of zult u nu dringend iets doen? Mijn vraag aan u is waarom u hebt toegelaten dat Proximus het glasvezelnetwerkproject helemaal heeft uitbesteed aan een keten van honderden onderaannemers. Wat zult u doen om sociale dumping tegen te gaan?

la classe travailleuse de Belgique dispose de moins de droits et est exploitée à des fins de lucre.

Il y a seulement quatre ans, 4 000 emplois ont été supprimés dans le cadre d'une restructuration chez Proximus. Il allait être fait appel à des sous-traitants et à des sous-traitants de sous-traitants. Ainsi, 1 900 travailleurs ont été remplacés par des indépendants et de faux indépendants. De bons emplois et de bons salaires ont été remplacés par des emplois de mauvaise qualité et mal rémunérés, caractérisés par des conditions de travail exécrables.

Après PostNL, c'est au tour de Proximus. Quand la série s'arrêtera-t-elle? La ministre attend-elle un accident? Pourquoi a-t-elle autorisé que le projet de réseau de fibre optique soit confié à une chaîne de centaines de sous-traitants? Comment compte-t-elle lutter contre le dumping social?

09.04 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la ministre, Proximus, une entreprise détenue majoritairement par l'État et dont vous avez la responsabilité, est suspectée de fraude sociale sur des chantiers de fibre optique. Je pense qu'il faut saluer le travail réalisé par l'Inspection sociale.

C'est pour nous totalement inacceptable. C'est grave pour les travailleurs concernés – au vu des conditions qui étaient les leurs –, pour des questions de concurrence totalement déloyale et pour les conséquences sur le définancement de la sécurité sociale. C'est d'autant plus grave que cela survient au sein d'une entreprise dont l'État est le principal actionnaire. Pour nous, ces entreprises dont l'État est le principal actionnaire ont un devoir d'exemplarité.

Madame la ministre, depuis quand êtes-vous au courant de cette situation? J'imagine que ce n'est pas depuis ce matin, quand cela a été rapporté par la presse. Des soupçons vous avaient-il été relayés par Proximus? Je ne peux imaginer que personne ne savait rien et que personne n'avait rien vu. C'est toujours ce que l'on dit après coup alors que, sans doute, beaucoup de gens l'avaient vu. Avez-vous pris contact avec la direction de Proximus? Qu'en est-il? Quelles informations Proximus vous a-t-elle données?

Le gouvernement a prétendu depuis le début qu'il faisait de la lutte contre la fraude sociale un enjeu majeur. Madame la ministre, qu'avez-vous mis en place, en tant que ministre responsable des entreprises publiques, pour éviter ces situations de fraude sociale?

09.04 Catherine Fonck (Les Engagés): Proximus, een bedrijf waarvan de overheid meerderheidsaandeelhouder is en dat dus een voorbeeldfunctie heeft, wordt verdacht van sociale fraude op bouwplaatsen waar aan een glasvezelnetwerk gewerkt wordt. Dat is bijzonder ernstig aangezien dergelijke praktijken oneerlijke concurrentie in de hand werken en de sociale zekerheid ondergraven.

Sinds wanneer bent u hiervan op de hoogte? Hebt u contact opgenomen met de directie van Proximus? Socialefraudebestrijding zou naar eigen zeggen een cruciale uitdaging zijn voor deze regering. Welke maatregelen hebt u in dat verband genomen?

09.05 Kathleen Verhelst (Open Vld): Mevrouw de minister, *practice*

09.05 Kathleen Verhelst (Open

what you preach. De overheid legt bedrijven, kmo's en zelfstandigen heel veel regels op. Als ondernemer ondervind ik zelf elke dag opnieuw hoe complex het is om een bedrijf correct te runnen en met hoeveel uitdagingen we worden geconfronteerd. Het is dan ook wraakroepend dat een bedrijf met de overheid als meerderheidsaandeelhouder blijkbaar de regelgeving inzake tewerkstelling overtreedt.

Ik herhaal dan ook mijn kritiek van gisteren dat de voorstellen die in de commissie van Economie hangende zijn en ertoe strekken om Belgische ondernemers maatschappelijk verantwoordelijk te stellen voor de hele bevoorradingketen en te verplichten tot de screening van hun leveranciers en medewerkers, zelfs van de andere kant van de wereld, onhaalbaar zijn. Voor we Belgische bedrijven aansprakelijk stellen voor buitenlandse mistoestanden, lijkt het mij dat de overheid als meerderheidsaandeelhouder van overheidsbedrijven alvast bij die bedrijven haar zaken op orde moet hebben en er zeker van moet zijn dat die bedrijven doen wat ze moeten doen. Voor mij en voor Open Vld is dat evident en fair en getuigt dat van gezond verstand.

Mevrouw de minister, ik verwijst naar wat er nu gebeurt bij Proximus. Daarvoor ging het echter over bpost, met prijsafspraken en zelfs de verkoop van tientallen krantenwinkels aan een gokbedrijf. Het rapport oogt niet fraai. Daarom roepen wij als liberalen telkens opnieuw: *practice what you preach.* Als we vaststellen dat een overheidsbedrijf er niet in slaagt om alle regels te volgen, dan moeten we de kennelijk onhaalbare regels misschien tegen het licht houden en ze haalbaar maken, in plaats van ze op te dringen aan onze ondernemers, die de motor van onze economie vormen, en hen daarmee alsmaar zwaarder te belasten en te frustreren.

Wat zult u doen om hetgeen we vandaag bij Proximus moeten vaststellen, te vermijden? Zult u die praktijkervaring meenemen bij de uitwerking van een eerlijk beleid voor alle bedrijven?

09.06 Christophe Bomblet (MR): Madame la ministre, comme nous avons pu le lire ce matin, lors d'un contrôle à grande échelle, l'Inspection sociale aurait constaté l'existence de travail illégal et des infractions au droit du travail chez des sous-traitants chargés par Proximus de déployer son réseau de fibre optique.

La direction de l'ONSS a inspecté simultanément 12 chantiers de construction et elle a constaté que 17 sous-traitants, 60 travailleurs, 7 travailleurs indépendants et 1 stagiaire étaient actifs sur ces chantiers. Dans plus de la moitié des cas, l'ONSS a détecté des violations sociales. Sur d'autres chantiers, en Flandre, l'Inspection sociale a également constaté l'existence de travail illégal.

La direction de Proximus a réagi en affirmant qu'elle n'avait pas connaissance de tels faits, qu'elle effectuait elle-même de nombreuses inspections et qu'elle n'avait rien constaté d'illégal. Pourtant, les législations existantes, notamment liées à la déclaration des présences sur chantier, aux limitations de chaînes de sous-traitance, aux règles imposées dans les cahiers des charges sont renforcées régulièrement. Cependant, force est de constater que c'est inefficace.

Madame la ministre, quelles autres solutions préconisez-vous pour mettre un terme à ces pratiques frauduleuses? Vous conviendrez que c'est assez embarrassant que des entreprises publiques autonomes

Vld): L'État impose de très nombreuses règles aux entreprises, aux PME et aux indépendants, ce qui rend complexe et difficile l'exercice d'une activité économique. Il est dès lors scandaleux qu'une entreprise dont l'État est actionnaire majoritaire viole la réglementation sur le travail. Hier, en commission de l'Économie, j'ai attiré l'attention sur les propositions irréalisables qui rendraient les entrepreneurs belges socialement responsables de l'ensemble de la chaîne d'approvisionnement et qui les obligeraient à contrôler leurs fournisseurs et leurs collaborateurs partout. Si nous nous engageons dans cette voie, les entreprises publiques doivent également être en règle avec la réglementation. Il est aujourd'hui question de Proximus, récemment encore des malversations chez bpost. En tant que libéraux, nous disons: pratiquez ce que vous prêchez.

Comment la ministre compte-t-elle empêcher de telles pratiques répréhensibles, comme chez Proximus? Cette mésaventure l'incitera-t-elle à mettre en œuvre une politique équitable pour toutes les entreprises?

09.06 Christophe Bomblet (MR): Tijdens gelijktijdig uitgevoerde controles op verscheidene werven voor de aanleg van het glasvezelnet zou de Sociale Inspectie zware inbreuken op de arbeidswetgeving vastgesteld hebben bij ondernemers van Proximus. De directie van Proximus heeft in reactie hierop gezegd dat het bedrijf niet op de hoogte was van dergelijke feiten, dat er veel inspecties uitgevoerd werden en dat er daarbij geen onwettigheden vastgesteld waren.

Welke oplossingen stelt u voor om die frauduleuze praktijken een halt toe te roepen? Het is behoorlijk gênant dat bedrijven als bpost en Proximus, waarvan de Staat meerderheidsaandeelhouder is, in de pers genoemd worden wegens ernstige schendingen van de arbeidswetgeving. Hoe valt het te verklaren

comme bpost et Proximus, au sein desquelles l'État est actionnaire majoritaire, ont été ou sont citées dans la presse pour des faits de violation sociale et de travail illégal. Comment expliquer que Proximus ne constate aucun manquement sur 90 inspections effectuées en interne, alors que l'ONSS dénonce l'existence de travail illégal et des infractions au droit social sur de nombreux chantiers? Comment expliquer ces constats opposés? Je vous remercie déjà pour vos réponses.

09.07 Laurence Zanchetta (PS): Madame la présidente, madame la ministre, je n'irai pas par quatre chemins: il est consternant d'apprendre que des violations sociales et que du travail illégal ont été découverts sur des chantiers de Proximus.

Douze chantiers ont été inspectés simultanément. Le constat est accablant: des travailleurs employés illégalement, des violations de la réglementation sur le chômage et le travail. Comment cela est-il possible? Comment une entreprise comme Proximus, qui devrait être exemplaire, en arrive-t-elle à de telles pratiques de sous-traitance?

Ces révélations nous amènent à nous poser deux questions fondamentales. La première a trait au recours à la sous-traitance. Cela signifie qu'il n'y a pas assez de personnel pour répondre à l'ambition du plan d'installation de la fibre. C'est difficile à entendre quand on se souvient qu'en 2019, Proximus avait annoncé un vaste plan social avec le départ de 1 900 travailleurs. Déjà à l'époque, les syndicats avaient averti sur le risque de garder uniquement les plus qualifiés et de faire passer toute une série de métiers à la trappe.

J'en arrive à la deuxième question problématique qui a trait, quant à elle, au contrôle des sous-traitants. Proximus n'aurait-elle pas dû être plus proactive en matière de surveillance des conditions de travail chez ces fameux sous-traitants? En effet, le résultat est sous nos yeux: plus assez de travailleurs en interne, pénurie dans le secteur. Tous les ingrédients sont réunis pour du dumping social.

Madame la ministre, quelles informations vous ont-elles été communiquées par Proximus et, surtout, quelles mesures allez-vous prendre pour que le développement de la fibre ne se fasse pas au détriment des travailleurs?

09.08 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Madame la présidente, madame la ministre, Proximus est occupée à installer le réseau de la fibre, un projet de très grande ampleur. Le secteur de la construction traverse une période de pénurie. L'entreprise en question emploie une centaine de sous-traitants. La presse parle même d'un "enchevêtement opaque".

Par ailleurs, nous savons que la multiplication des sous-traitants constitue un facteur de fraude. C'est, en tout cas, ce que nous pouvons lire dans le plan de lutte contre la fraude sociale du Service d'information et de recherche sociale (SIRS). Lors des contrôles chez les sous-traitants de Proximus, l'Office national de sécurité sociale (ONSS) a constaté différents faits. Je voudrais en citer deux, madame la ministre.

Tout d'abord, le droit des travailleurs n'est pas respecté dans plus de la moitié des chantiers contrôlés. Ainsi, certains sous-traitants omettent de déclarer leurs travailleurs. Nous ne parlons pas d'un cas isolé, mais

dat Proximus niets opgemerkt heeft?

09.07 Laurence Zanchetta (PS): Twaalf bouwplaatsen van Proximus werden tegelijk geïnspecteerd. De vaststelling is schokkend: illegaal tewerkgestelde werknemers, schendingen van het arbeidsrecht en de regelgeving inzake werkloosheid. Hoe is het zover kunnen komen dat een bedrijf als Proximus, dat het goede voorbeeld zou moeten geven, zich met dergelijke onderaannemingspraktijken inlaat?

Dat nieuws komt des te harder binnen doordat we weten dat Proximus in 2019 met een uitgebreid sociaal plan op de proppen kwam, dat inhield dat er 1.900 werknemers moesten vertrekken. Dat Proximus zijn toevlucht zoekt tot onderaanneming, betekent dat het onvoldoende intern personeel heeft om in alle behoeften te voorzien. Hoe is het mogelijk dat Proximus niet genoeg controles uitgevoerd heeft om toe te zien op de arbeidsomstandigheden bij de onderaannemers? Welke maatregelen zult u nemen?

09.08 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Proximus installeert momenteel zijn glasvezelnetwerk en doet daarbij een beroep op een honderdtal onderaannemers. In de pers wordt er zelfs gewag gemaakt van een "ondoorzichtig kluwen". Inderdaad, hoe groter het aantal onderaannemers, hoe groter de kans op fraude.

De RSZ stelde op meer dan de helft van het aantal gecontroleerde Proximuswerven inbreuken op de arbeidswetgeving vast. Het gaat hier dus niet over een alleenstaand geval. Voorts blijkt dat sommige onderaannemers in het verleden al

bien de onze sous-traitants. Ces chantiers obéissent donc à une véritable dynamique, et cela ne va pas.

Ensuite, parmi les sous-traitants, on retrouve des employeurs à risque. Cela signifie qu'ils sont identifiés comme ayant déjà fraudé ou commis des manquements.

Proximus n'avait pas connaissance de ces problèmes et indique avoir mené des contrôles réguliers. Cependant, nous pouvons bien légitimement nous interroger sur l'efficacité de ces contrôles internes et, surtout, réfléchir à la manière de les améliorer.

Madame la ministre, allez-vous demander des comptes à Proximus en lui ordonnant d'améliorer ses contrôles, de les renforcer et, éventuellement, de les adapter au type de fraudes ainsi qu'à leur complexité? Avez-vous contacté votre collègue Dermagne pour mobiliser des moyens en vue de sensibiliser les secteurs et d'inspecter les entreprises? Enfin, allez-vous demander à Proximus d'inscrire sur une liste noire les sous-traitants qui sont impliqués dans des fraudes?

09.09 **Petra De Sutter**, ministre: Oui, madame Fonck, comme vous, j'ai lu les journaux ce matin.

Er zouden op een aantal werven van Fiberklaar inbreuken vastgesteld zijn tegen de sociale wetgeving. Uiteraard heb ik direct informatie gezocht bij Proximus en zal ik die met u delen. Volgens de meest recente informatie waarover ik beschik, hebben de vaststellingen betrekking op werven van een aantal onderaannemers in de sector.

Ik wil eerst heel duidelijk stellen dat het voor mij, net zoals voor u, absoluut niet door de beugel kan dat bedrijven of onderaannemers van bedrijven een loopje nemen met de wetgeving en de sociale rechten van de medewerkers niet respecteren. Dat is onaanvaardbaar. Ik wil natuurlijk ook dat glasvezel snel kan worden uitgerold in ons land. Dat mag echter niet gebeuren ten koste van de medewerkers, onder welk statuut ze ook werken of voor welke instantie ze ook werken.

Ik lees en hoor van velen onder u dat Proximus als overheidsbedrijf rechtstreeks betrokken zou zijn. Voor zover we weten, werden er geen inbreuken vastgesteld op de meer dan 300 werven van Proximus zelf. Ik zal het zo meteen hebben over Fiberklaar.

Proximus heeft 300 werven, waarvoor hele strenge regels gelden en waar interne controles plaatsvinden. Enkel vorig jaar zijn er 22.175 audits op die 300 werven uitgevoerd en er werden geen inbreuken vastgesteld.

De inbreuken zouden zich volgens de pers situeren op werven van onderaannemers, via de joint venture Fiberklaar. Fiberklaar is een apart bedrijf als joint venture dat voor 50,1 % in handen is van de Zweedse investeringsmaatschappij EQT Infrastructure en voor 49,9 % van Proximus. Proximus heeft daar dus de rol van minderheidsaandeelhouder in de raad van bestuur en is niet vertegenwoordigd in het operationele management van Fiberklaar.

L'objectif de ces *joint-ventures* auxquelles participe Proximus consiste à accélérer le déploiement de la fibre. En tant qu'actionnaire principal de Proximus, l'État belge, bien sûr, peut soutenir la levée de capitaux

hebben gefraudeerd. Proximus beweert niet op de hoogte van deze problemen te zijn geweest en zelf geregeld controles te hebben uitgevoerd. We kunnen dus wel een paar vraagtekens plaatsen bij de efficiëntie van deze controles.

Zult u Proximus hierover reuckschap vragen en eisen om de controles te verbeteren? Zult u ook vragen om de onderaannemers die betrokken waren bij fraude op een zwarte lijst te plaatsen?

09.09 **Petra De Sutter**, ministre: Selon les dernières informations, il s'agit de chantiers de sous-traitants actifs dans le secteur. Nous ne pouvons évidemment pas accepter que des entreprises ou leurs sous-traitants se moquent de la loi et ne respectent pas les droits sociaux. Pour autant que nous le sachions, aucune infraction n'a été constatée sur les plus de 300 chantiers gérés directement par Proximus, où des règles très strictes sont appliquées et où 22 175 audits ont été effectués l'année dernière, sans aucun constat d'infraction. Des infractions seraient en revanche commises sur des chantiers de sous-traitants opérant par l'intermédiaire de la *joint venture* Fiberklaar, une société distincte détenue à 50,1 % par la société d'investissement suédoise EQT Infrastructure et à 49,9 % par Proximus. Proximus y est donc un actionnaire minoritaire au sein du conseil d'administration et n'est pas représentée dans la gestion opérationnelle.

De bedoeling van deze joint ventures is om de uitrol van het glasvezelnetwerk te versnellen. De

externes. Mais nous ne pouvons évidemment pas permettre que des dérives sociales se produisent. J'ai tout de suite pris des contacts avec la direction de Proximus qui, en effet, m'a dit la même chose qu'à la presse, c'est-à-dire qu'elle était surprise par les constats d'infraction. Nous parlons donc de constats dans le cadre d'un contrôle, pas encore de condamnations mais, dans l'intervalle, Proximus a tout de suite lancé sa propre enquête. Je m'entretiendrai moi-même dans une heure ou deux avec le président du CA et avec le CEO de Proximus pour voir comment ils peuvent mettre en place des garanties supplémentaires, également au sein de Fiberklaar, afin d'éviter ces dérives à l'avenir.

Proximus affirme qu'agir de manière éthique est primordial pour l'entreprise. Les contrats avec les parties externes contiennent des dispositions claires sur le respect de la législation sociale et de la législation du travail. S'il s'avère que les contrats conduisent également à des condamnations, Proximus évaluera de manière critique ses propres procédures de contrôle et émettra des mesures vis-à-vis des parties concernées. Je discuterai de tout cela avec la direction incessamment.

Comme je l'ai déjà souligné, ces constats d'infraction concerteraient les sous-traitants et pas Proximus lui-même. Mais quoi qu'il en soit, ce n'est pas une excuse. La fraude sociale ne peut jamais être tolérée et certainement pas si elle implique directement ou indirectement, comme vous l'avez dit, une entreprise publique.

U kunt op mij rekenen om dit dossier verder uit te pluizen en indien nodig extra maatregelen te nemen zodat deze praktijken in de toekomst niet meer zullen voorvalen.

Ik stel samen met u vast dat opnieuw het ongebreidelde aantal niveaus van ondераannemingen voor problemen zorgt. In de nieuwe contracten van Proximus zelf is intussen een beperking opgenomen. Indien zou blijken dat er effectief problemen zijn bij de ondераannemers, dient uiteraard een evaluatie van de interne controleprocedures in de contracten uitgevoerd te worden.

Proximus zou er bijvoorbeeld voor kunnen pleiten om garanties naar ondераannemingen die het opneemt in de eigen contracten, ook bij Fiberklaar te introduceren. U zult begrijpen dat, als aandeelhouder en lid van de raad van bestuur, de positie van Proximus ten aanzien van de uitvoerders van de werken van Fiberklaar anders is dan bij eigen opdrachten. Dat zou er echter niet toe mogen doen. Daarvan gaan wij dus ook werk maken.

Ik zal als voogdijminister van Proximus de nodige stappen zetten om een herhaling van deze feiten te vermijden, voor de eigen werven en voor de werven via joint ventures en ondераannemingen.

Belgische Staat kan als aandeelhouder van Proximus geen sociale onregelmatigheden dulden. De directie heeft me haar verbazing uitgedrukt over de vastgestelde inbreuken en heeft een eigen onderzoek ingesteld. Ik zal straks een onderhoud hebben met de voorzitter van de raad van bestuur en de CEO van Proximus om, onder meer ook bij Fiberklaar, extra garanties in te bouwen.

De contracten die Proximus met ondераannemers sluit, zijn duidelijk voor wat de eerbiediging van de sociale en arbeidswetgeving betreft. In geval van veroordelingen zal het bedrijf de eigen controleprocedures evalueren en maatregelen treffen ten aanzien van de betrokken partijen.

De inbreuken zouden betrekking hebben op de ondераannemers, maar sociale fraude door een overheidsbedrijf kan niet door de beugel, ongeacht of de feiten rechtstreeks dan wel onrechtstreeks gepleegd worden.

Je ferai procéder à un examen approfondi de ce dossier et prendrai, si nécessaire, des mesures supplémentaires afin que de telles pratiques ne se reproduisent plus. La multiplication des niveaux de sous-traitance est problématique. Les nouveaux contrats de Proximus prévoient une limitation.

En cas de problèmes avec les sous-traitants, les dispositifs de contrôle interne figurant dans les contrats doivent être mis en œuvre. Proximus pourrait plaider pour une extension à Fiberklaar des garanties prévues dans les contrats qu'elle conclut elle-même avec des sous-traitants. La position de Proximus vis-à-vis des exécutants des travaux de Fiberklaar diffère de sa position dans le cadre de ses propres contrats. Cela ne devrait pas avoir d'importance. Nous interviewrons dans ce dossier.

La société bpost ayant été mentionnée dans ce contexte, je tiens à préciser que des cas de fraude sociale n'ont jamais été relevés chez bpost. Vous mélangez les choses. Ce n'est pas un problème. D'autres acteurs étaient concernés.

Dans un autre dossier sur lequel on reviendra, on a immédiatement pris des mesures légales et on le fera ici aussi si cela s'avère nécessaire.

Ik zal niet toelaten dat die praktijken ook in andere sectoren dan de e-commercesector plaatsvinden. Daartoe zal ik uiteraard heel snel overleggen met mijn collega-minister Dermagne.

Bij bpost werd er geen sociale fraude vastgesteld. U haalt de zaken door elkaar. In een ander dossier werden er meteen wettelijke maatregelen genomen, en dat zal hier ook gebeuren als dat nodig blijkt.

Je ne permettrai pas que ces pratiques aient également cours dans d'autres secteurs. Je me concerterai avec le ministre Dermagne à ce propos.

09.10 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mevrouw de minister, bedankt voor uw antwoord.

Collega's, ik benadruk nogmaals dat er ons geen natuurramp is overkomen, wel gaat het om een gevolg van het gevoerd beleid.

Mevrouw Verhelst, u zegt dat de regels onhaalbaar zijn. Ik vraag mij af wat er onhaalbaar is aan de bescherming van werknemers die hier te werkgesteld zijn? Wij willen hun rechten garanderen. Uiteindelijk drukt dat immers de lonen van ons allemaal.

Mevrouw de minister, u hebt enkele voorbeelden gegeven. De enige manier om er een eind aan te stellen en om als overheid het goede voorbeeld te geven, is door dwingende sociale normen en door ketenverantwoordelijkheid zodat er echt iets verandert op de werkvlloer. Het mag niet beperkt blijven tot holle woorden of zinloze charters, wij moeten nu echt iets veranderen op de werkvlloer. Aan die uitbuiting moet een einde gemaakt worden.

09.10 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mme Verhelst estime qu'il est impossible de respecter ces règles. Qu'y a-t-il d'impossible quand il s'agit de protéger des travailleurs? La seule manière d'aborder ce problème est de donner le bon exemple en tant que pouvoir public, de prévoir des normes sociales obligatoires et de mettre en place un système de responsabilité en chaîne. Nous ne pouvons pas nous contenter de paroles ou de chartes vides de sens.

09.11 Nahima Lanjri (cd&v): Mevrouw de minister, het minste wat van een overheid verwacht kan worden, is dat die haar eigen wetten en regels naleeft. Dat geldt naast de overheid evengoed voor de overheidsbedrijven en ook voor de bedrijven waarmee de overheidsbedrijven samenwerken. Dat een overheidsbedrijf in zee gaat, zij het via Fiberklaar, met verschillende ondernemers die bij de Sociale Inspectie bekend staan vanwege het risico van de uitbuiting van werknemers, valt niet uit te leggen en evenmin goed te praten. Het doel, in dezen de snelle uitrol van het glasvezelnetwerk, heiligt niet alle middelen. Voor ons moet deze *race to the bottom* stoppen. Wij hopen dat wij daarbij op uw steun kunnen rekenen.

09.11 Nahima Lanjri (cd&v): On est en droit d'attendre des pouvoirs publics, et donc également d'une entreprise publique, qu'ils respectent leurs propres lois et leurs propres règles. Le fait qu'une entreprise publique s'associe à des sous-traitants connus de l'Inspection sociale pour des faits d'exploitation, est injustifiable. La fin, à savoir le déploiement rapide de la fibre optique, ne justifie pas les moyens.

09.12 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, de race tegen de klok om glasvezel te installeren is een *race to the bottom* geworden, waarbij duizenden mensen in heel slechte arbeidsomstandigheden moeten werken. Wat ik daarbij vooral niet begrijp, is dat men bij Proximus doet alsof men daar niets van af wist. Wij zien dat allemaal in onze straten. Wij zien dat de mensen op kerstavond in het donker moeten werken. Wij zien dat ze op zaterdag werken. Wij zien het zelf voor onze ogen gebeuren, maar Proximus heeft niets gezien. Dat is gewoon onbegrijpelijk. Dit moet stoppen. Voor ons moet de overheid deze zaak in handen nemen. Het is door het hele probleem van de privatisering dat wij nu in deze situatie zitten.

09.12 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Il est incompréhensible que Proximus prétende ne rien savoir alors que nous voyons tous les conditions dans lesquelles le personnel de Fiberklaar doit travailler. C'est le problème de la privatisation qui nous a mis dans cette situation. Il faut renationaliser les télécoms.

09.13 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la ministre, vous avez beaucoup insisté sur l'importance de déployer rapidement la fibre optique. Cela ne justifie en rien ce qu'il s'est passé ici. Cela dure d'ailleurs peut-être depuis longtemps!

Vous avez aussi parlé d'éthique. Il ne s'agit pas d'une question d'éthique. Il s'agit ici de respecter la loi de A à Z. J'entends souvent l'État faire la leçon aux entreprises au sujet de la fraude sociale mais, dans ce cas, l'État et les entreprises publiques doivent assumer!

Je voudrais vous appeler à déployer un plan spécifique et solide de lutte contre la fraude sociale au sein de chaque entreprise dont vous avez la responsabilité. C'est urgentissime!

09.14 Kathleen Verhelst (Open Vld): Mevrouw de minister, los van de zaak over Proximus en Fiberklaar, sociale fraude zit in meerdere sectoren. Open Vld pleit alleen maar voor eerlijke handelspraktijken en correcte en gelijke regels voor iedereen die gerespecteerd en gehandhaafd worden.

Ik roep echter wel op om de bestaande regels te respecteren, toe te passen, te handhaven en haalbaar te houden in plaats van onze bedrijven steeds nieuwe regels op te leggen. De overheid moet zeker het goede voorbeeld geven en daarop toezien.

09.15 Christophe Bomblet (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Je constate deux choses.

D'abord, certains prennent parfois un malin plaisir à critiquer les pratiques des entreprises privées. Cependant, l'actualité nous rappelle que les mêmes critiques doivent alors s'abattre au sujet de la bonne gouvernance et du respect de la législation sociale au sein des entreprises publiques ou de leurs sous-traitants. En d'autres mots, balayons aussi devant notre porte!

Ensuite, ce qui nous amène aujourd'hui à ce dumping acharné provient de la pénurie de main-d'œuvre et du coût exorbitant du travail. Nous profitons une fois de plus de l'actualité de ce jour pour réclamer une réelle réforme du marché du travail. Nous devons proposer un marché du travail qui valorise l'effort par une diminution drastique de l'impôt sur le travail et le soutien à l'emploi. L'actualité nous le démontre une fois encore.

09.16 Laurence Zanchetta (PS): Madame la ministre, c'est donc bien la sous-traitance qui pose problème ici, la sous-traitance à grande échelle qui, on le sait, est un terreau fertile pour l'exploitation des travailleurs, le dumping social voire dans certains cas, la traite des êtres humains. Notre gouvernement a déjà pris à bras-le-corps la lutte contre le dumping social. Cette affaire nous démontre qu'il faut poursuivre dans cette voie en dressant des règles qui protègent les travailleurs et travailleuses pour qu'ils et elles puissent travailler et vivre dignement. Nos entreprises publiques doivent montrer l'exemple. Elles devraient être irréprochables.

09.13 Catherine Fonck (Les Engagés): Deze praktijken vallen geenszins te rechtvaardigen door een snelle uitrol van het glasvezelnetwerk! De wet moet nageleefd worden. Als de overheid de privé-sector de les leest als het gaat over sociale fraude, dan moeten de overheidsbedrijven en de overheid zelf wel hun verantwoordelijkheid nemen! Het is de hoogste tijd dat er een specifiek en degelijk plan ter bestrijding van de sociale fraude uitgewerkt wordt voor de bedrijven die onder uw bevoegdheid ressorteren.

09.14 Kathleen Verhelst (Open Vld): L'Open Vld est demandeur de pratiques commerciales loyales et de règles communes. Au lieu d'imposer sans cesse de nouvelles règles à nos entreprises, nous devons veiller au respect des règles en vigueur. L'État doit montrer l'exemple.

09.15 Christophe Bomblet (MR): Sommigen scheppen er genoegen in om de praktijken in de privésector te bekritisieren. Overheidsbedrijven en hun ondernemers zijn echter aan dezelfde regels gebonden!

Die aanhoudende dumping vloeit voort uit het tekort aan arbeidskrachten en de buitensporig hoge arbeidskosten. We moeten de arbeidsmarkt hervormen om werk lonender te maken, de belasting op arbeid te verlagen en de werkgelegenheid te ondersteunen.

09.16 Laurence Zanchetta (PS): Onderaanneming maakt de uitbuiting van werknemers, sociale dumping en zelfs mensenhandel gemakkelijker. De regering moet nog meer wetgevend werk verrichten om ervoor te zorgen dat mensen waardig kunnen werken en leven. Onze bedrijven moeten het voorbeeld geven.

09.17 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Madame la ministre, je vous remercie pour cette réponse.

J'entends votre attention à ce que les travailleurs soient bien traités sur les chantiers de Proximus, mais aussi ceux des sous-traitants de Proximus. J'entends votre volontarisme et votre volonté de dialoguer avec Proximus. Vous balayez devant votre porte. Cette initiative et ce volontarisme sont très positifs.

Il est important pour moi de rappeler qu'il faut arrêter de travailler avec des sous-traitants qui sont impliqués dans des fraudes. C'est aussi une responsabilité de Proximus.

Je voudrais relever, dans ce dossier, dans ce débat autour de cette question, une position du CNT, qui rappelait que la lutte contre le dumping social est "un combat commun syndicats-employeurs pour sauvegarder l'emploi et la compétitivité". J'adhère à cette vision, parce que lutter contre le dumping social, c'est soutenir l'emploi, c'est soutenir les travailleurs, et c'est aussi avancer concrètement vers un taux d'emploi de 80 %.

Je vous remercie, madame la ministre, pour votre engagement et votre volontarisme dans ce dossier.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van Kristien Van Vaerenbergh aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De recente ontwikkelingen in het terreurproces" (55003155P)

10 Question de Kristien Van Vaerenbergh à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les développements récents dans le procès des attentats" (55003155P)

10.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, het proces van de aanslagen is nog maar pas aan de gang. Wij zijn nu een volle maand bezig en het ene incident volgt op het andere. Eerst was er de discussie over de boxen, die voorspelbaar was. Daarna was er in het begin al het afvallen van een aantal juryleden, waarbij de vraag blijft of het aantal juryleden zal volstaan om tot het einde van de rit door te gaan. Vervolgens waren er de omstandigheden van het vervoer en de naaktfouilles. Vandaag lezen wij ten slotte in de krant dat Abdeslam absoluut weigert om nog naar de rechtkamer te worden overgebracht.

Mijnheer de minister, wij weten allemaal dat er rechten van verdediging bestaan. Het begint er echter op te lijken dat die terroristen ons chanteën. Het zijn nota bene veroordeelde terroristen.

Intussen heeft het proces al heel wat vertraging opgelopen. Er wordt voorspeld dat het nog maandenlang zal duren. Wij wisten ook op voorhand dat de wereld naar ons kijkt. Dat wisten wij van tevoren. Het proces vergde dus een zeer goede voorbereiding. Niettemin blijkt het proces nu al een farce te zijn. Dat is uiteraard in de eerste plaats enorm erg voor de slachtoffers. Zij hebben heel lang moeten wachten op dit proces. Nu blijkt echter dat dit proces, dat deel moet uitmaken van de verwerking, dag na dag een bijkomende frustratie wordt. Dat had voorkomen kunnen worden.

Wij hebben mee een voorstel op tafel gelegd, dat ook ondertekend was door uw partij, zodat het proces niet op deze manier hoeft te verlopen.

09.17 Cécile Cornet (Ecolo-Groen): Het is een goede zaak dat u met Proximus in gesprek wilt gaan. Het bedrijf moet de samenwerking met frauduleuze ondernemers stopzetten.

Net als de NAR zie ik de bestrijding van sociale dumping als een strijd die vakbonden en werkgevers samen moeten voeren om de werkgelegenheid en het concurrentievermogen te vrijwaren en om stappen voorwaarts te zetten in de richting van een werkzaamheidsgraad van 80 %.

10.01 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Le procès sur les attentats est une succession d'incidents. Après la discussion prévisible au sujet des box, la défection de jurés, les protestations contre le transport et les fouilles avec mises à nu, nous avons pu lire aujourd'hui que Salah Abdeslam refuse dorénavant de se rendre au tribunal.

La défense a des droits, mais il semble que les terroristes nous fassent du chantage. Le procès prend ainsi du retard. Nous savions que le monde entier suivrait le procès, nous savions qu'il devait être très bien préparé, et pourtant il est déjà une farce. Cette situation est surtout frustrante pour les victimes. Tout à l'heure, dans sa réponse, le ministre évoquera sans doute la séparation des pouvoirs et alléguera que tout ce qui se passe à présent relève de la responsabilité de la présidente du procès d'assises, mais il s'en tire

Mijnheer de minister, ik weet al wat u mij zal antwoorden – voordien was u niet verantwoordelijk, u was minister van Justitie en het was aan het Parlement om een tweederdemeeerdeerdheid te vinden. Nu hebt u het over de scheiding der machten en stelt u dat alles wat er nu gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van het assisenproces valt. Mijnheer de minister, op die manier maakt u er zich iets te gemakkelijk vanaf.

Mijn vraag aan u heb ik u al verschillende malen gesteld. (...)

10.02 Minister Vincent Van Quickenborne: Mevrouw Van Vaerenbergh, het betreft inderdaad een uitzonderlijk proces, met name het grootste en waarschijnlijk ook het gevaarlijkste in ons land.

Het verloop van het proces valt onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter, maar het garanderen van de veiligheid is mijn verantwoordelijkheid. Ik ga daar niet licht over. Het proces is door het OCAD ingeschaald op niveau drie. Dat betekent dat het risico en de dreiging reëel zijn, met name van een aanslag.

Het gaat hier om mensen waarvan sommigen veroordeeld zijn tot levenslang voor de aanslagen in Parijs, met 130 doden tot gevolg. Sommigen hebben al meermaals bedreigingen geuit tegen de politieagenten die hen bewaken. Een verdachte zou verteld hebben dat hij een mes wil meesmokkelen. Een andere verdachte zou verteld hebben dat hij suicide by cop zou willen uitlokken.

Vandaar dat er absoluut strenge veiligheidsmaatregelen nodig zijn, ook naaktfouilles. Daarvan heeft de rechter in kortgeding gezegd dat dit kan als het individueel gemotiveerd wordt. Dat gebeurt ook. We hebben het trouwens gevraagd aan de algemene inspectie van de politie, een onafhankelijk toezichtorgaan op de politie, en zij heeft bevestigd dat dit correct verloopt. Gisteren is er effectief een incident geweest waarbij een verdachte een politieagent zou hebben vastgegrepen, waarna men is moeten tussenkommen. Daar is een pv van opgesteld dat is overgebracht aan het parket.

Ik heb het volste vertrouwen in de professionaliteit van onze politiemensen. Zij moeten immers dag na dag die dreiging analyseren. Zij moeten dag na dag de veiligheid van het proces garanderen. Ze doen dat in alle stilte en sereniteit, zelfs wanneer sommigen hun professionaliteit te pas en te onpas in twijfel trekken. Ik stel heel duidelijk dat ik hun adviezen zal blijven volgen en dat ik daar geen millimeter van zal afwijken. De veiligheid staat voorop.

ainsi trop facilement.

10.02 Vincent Van Quickenborne, ministre: Il s'agit du plus grand et probablement du plus dangereux procès que notre pays ait jamais connu.

Le déroulement du procès des attentats du 22 mars 2016 relève de la responsabilité de la présidente de la cour d'assises, mais ma responsabilité en tant que ministre de la Justice est de garantir la sécurité et je ne prends pas à légère la sécurité. L'OCAM place la menace entourant ce procès au niveau 3, ce qui indique un risque réel d'attentat. Certains accusés ont déjà menacé les agents de police chargés de les surveiller. Un suspect a affirmé vouloir faire entrer un couteau dans le box, et un autre a expliqué vouloir se suicider en se faisant abattre par la police. Des mesures de sécurité strictes comprenant des fouilles à nu sont nécessaires. Le juge des référés a marqué son accord à cet égard, pour autant que ces fouilles soient motivées individuellement, ce qui est bel et bien le cas. L'Inspection générale de la police fédérale et locale confirme le bon déroulement.

Hier, un suspect a agrippé un agent. Cet acte a fait l'objet d'un procès-verbal, qui a été transmis au parquet.

J'ai confiance dans le professionnalisme de nos agents de police. Je continuerai de suivre leurs recommandations et je ne m'en écarterai pas d'un millimètre. La sécurité passe avant tout.

10.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, dank u wel voor het antwoord. Ik ben blij dat u voor het eerst erkent dat dit

10.03 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Je suis ravie que le ministre reconnaissse – pour la première fois

uw verantwoordelijkheid is. Ik hoop dat de veiligheid inderdaad gega-
randeerd zal worden en dat het proces verder goed kan verlopen.

Het is jammer dat het proces nog altijd op deze manier verloopt. Zoals
u weet hadden wij voorgesteld dat dit proces niet voor een assisenjury
zou komen, waardoor de duur ervan beperkt zou worden en waardoor
ook de risico's beperkt zouden worden. Ik meen dat het een gemiste
kans is dat het Parlement ons voorstel niet heeft goedgekeurd.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

**[11] Question de Michel De Maegd à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La réunion des contribu-
teurs militaires de l'Ukraine qui se tiendra le 20 janvier 2023 en Allemagne" (55003153P)**

**[11] Vraag van Michel De Maegd aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De vergadering in Duits-
land op 20 januari 2023 van de coalitie die Oekraïne militaire steun levert" (55003153P)**

11.01 Michel De Maegd (MR): Madame la ministre de la Défense, de-
main à Ramstein en Allemagne, vous représenterez la Belgique au sein
de l'Ukraine Defense Contact Group, qui réunira une quarantaine de
pays sur invitation du Secrétaire à la Défense américain. Depuis février
2022, notre pays a tenu dignement sa place parmi les contributeurs à
l'armée ukrainienne, au moyen d'une aide à la fois civile et militaire.

Aujourd'hui, la volonté russe de poursuivre cette effroyable agression
contre Kiev semble présager un conflit qui s'éternise, avec des consé-
quences dramatiques pour les militaires, mais également pour les civils
ukrainiens qui souffrent le martyre.

Ma première question concerne les contributions belges que nous pou-
vons apporter à l'armée ukrainienne dans les premiers mois de cette
année. Bien entendu, madame la ministre, nous savons qu'une adéqua-
tion ou plutôt qu'une transition est nécessaire entre les matériels pré-
sents en ce moment sur le terrain et ceux que prévoient la loi de Pro-
grammation militaire.

Ma deuxième question porte sur la coopération des États européens
dans la livraison de ces armes. On parle beaucoup actuellement des
chars Leopard. La constitution de pools de pays est-elle, à vos yeux,
suffisamment utilisée en vue de cette livraison et dans le soutien logis-
tique? Qu'en est-il de la question des délais entre les annonces et les
livraisons effectives? En effet, ces chars doivent être acheminés au plus
près de la ligne de front; ce qui n'est pas une mince affaire. Et puis,
comment convaincre les Allemands qu'il existe autour d'eux une unité
européenne et américaine à cette fin et qu'ils ne sont pas seuls devant
cette décision cruciale pour les Ukrainiens? Rappelons-le en effet,
celle-ci constitue véritablement une révolution dans la politique étran-
gère allemande.

Enfin, la dimension politique ne doit pas être négligée au cours de cette
réunion. L'Ukraine souffre, sa population et ses infrastructures sont vi-
sées massivement par les Russes. Les derniers jours ont été particuliè-
rement meurtriers. Aujourd'hui plus qu'hier, les Ukrainiens ont besoin
d'entendre un message de soutien ferme et sans ambiguïté, celui-là
même qui est porté ce jeudi à Kiev par le président du Conseil, Charles
Michel. Je vous remercie.

11.02 Ludivine Dedonder, ministre: Madame la présidente, monsieur

– sa responsabilité. Si notre propo-
sition avait été acceptée et que ce
procès n'avait pas été porté devant
la cour d'assises, sa durée et les
risques qui en découlent auraient
été beaucoup plus limités.

11.01 Michel De Maegd (MR): Morgen zult u ons land vertegen-
woordigen op de vergadering van
de contactgroep voor de Oekraïense
defensie in Ramstein. De vastberadenheid van Rusland om
zijn verschrikkelijke offensief voort
te zetten, doet vermoeden dat het
conflict nog lang zal aanslepen.

Welke steun zal België aan het Oekraïense leger leveren in de eerste
maanden van dit jaar, wetende dat
de transitie voorbereid moet worden
naar het nieuwe materiaal waarin de
wet houdende militaire programme-
ring voorziet? Op welke manier zal
er op Europees niveau samenge-
werkt worden voor de levering van
die wapens? Zal de vorming van
landenpools de levering en de logis-
tieke ondersteuning vergemakkelij-
ken? Hoeveel tijd zit er tussen de
aankondiging en de levering? Hoe
kan Duitsland ervan overtuigd wor-
den dat er Europese en Amerikaanse
eensgezindheid bestaat rond de levering van Leopardtanks?

De Oekraïeners, die de gruwel on-
dergaan, hebben er vandaag be-
hoeft te aan een krachtige en duide-
lijke boodschap van steun te horen.

11.02 Minister Ludivine Dedonder:

De Maegd, je tiens tout d'abord à exprimer mes plus sincères condoléances aux autorités ukrainiennes, à la famille et aux amis du ministre de l'intérieur décédé hier lors d'un crash d'hélicoptère.

Cela fait près d'un an que cette tragédie dure, près d'un an que l'Ukraine est attaquée, près d'un an que son voisin blesse et tue des milliers de civils et de militaires, qu'il détruit ce qui leur est cher pour les forcer à les soumettre.

Accepter cela, ce serait accepter l'horreur et l'autoritarisme. Ce serait une mise en péril aussi de nos démocraties et des valeurs que nous défendons tous depuis la fin de la Seconde Guerre mondiale. C'est dans ce contexte que le Groupe de contact sur l'Ukraine se réunit demain à Ramstein pour la huitième fois, afin de coordonner nos efforts et compléter les besoins exprimés par l'Ukraine pour qu'elle puisse protéger sa population et son territoire.

Comme vous le savez, même si notre Défense est elle-même en pleine reconstruction, nous fournissons depuis le début de l'agression russe, et nous continuerons à le faire, un soutien militaire sur la base des stocks disponibles et en lien avec notre industrie de défense. Des livraisons additionnelles sont d'ailleurs prévues, notamment dans le cadre de la défense anti-aérienne et de la lutte antichar, tout en ne mettant pas en péril l'opérationnalité de nos troupes qui reste un point d'attention.

Jusqu'à présent, notre soutien en matériel militaire s'élève à un peu plus de 90 millions d'euros sous différentes formes. En outre, la Défense accueille et soigne des patients avec qui j'ai d'ailleurs pu échanger ces derniers jours à l'Hôpital militaire. La Défense forme les troupes ukrainiennes et participe aux initiatives d'approvisionnement en matériel coordonnées entre partenaires et Alliés.

Enfin, plus que jamais, la Belgique réitère son message à l'égard de la Russie de mettre fin à cette invasion.

11.03 Michel De Maegd (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Les efforts continus de la Belgique, la lutte antiaérienne et la lutte antichar sont le gage de notre crédibilité auprès de nos alliés. Ces efforts à hauteur de 90 millions d'euros représentent surtout un soutien vital pour le peuple ukrainien, mais aussi pour la stabilité et la paix en Europe. Ils doivent donc évidemment être maintenus.

Si vous me le permettez, je souhaiterais adresser un autre message au gouvernement. Chers collègues, le conflit ukrainien ne peut en occulter d'autres qui sévissent parfois aux portes de l'Europe. Ainsi, par exemple, en ce moment même, alors que l'hiver est rigoureux, 120 000 habitants du Haut-Karabakh sont privés de gaz, d'électricité, de nourriture et de soins d'urgence car l'Azerbaïdjan bloque le couloir de Latchine, ce cordon ombilical, ce seul point de passage vital qui les relie à l'Arménie et au reste du monde. Tout y est rationné. Des coupons de nourriture y seront distribués dès demain.

Soyons conséquents, il ne peut y avoir deux poids deux mesures! Comme pour l'Ukraine, la Belgique et l'Union européenne doivent se mobiliser pour faire cesser ces actes barbares.

L'incident est clos.

De aanval op Oekraïne, de vele verschrikkingen van dit conflict en het gevaar dat deze oorlog vertegenwoordigt voor de democratie zijn voor ons onaanvaardbaar. Morgen komt de Ukraine Defense Contact Group voor de achtste keer bijeen om onze inspanningen te coördineren en tegemoet te komen aan de vragen van Oekraïne, opdat dat land zijn bevolking en zijn grondgebied zou kunnen beschermen.

Sinds het begin van de Russische aanval bieden wij, afhankelijk van de beschikbare voorraden en in samenspraak met onze defensie-industrie militaire ondersteuning. Er zullen nog bijkomende leveringen plaatsvinden, meer bepaald voor de luchtafweer en het antitankgeschut. In totaal leveren wij voor 90 miljoen euro aan militair materieel om Oekraïne te ondersteunen. Bovendien verzorgt onze Defensie ook patiënten, leidt ze Oekraïense troepen op en neemt ze deel aan gecoördineerde initiatieven voor de toelevering van materieel.

Tot slot blijft België herhaaldelijk dezelfde boodschap afgeven aan Rusland: dat land moet deze invasie stopzetten.

11.03 Michel De Maegd (MR): De inspanningen die België levert, zijn van vitaal belang voor het Oekraïense volk en voor de stabiliteit en de vrede in Europa. We moeten die inspanningen dan ook volhouden. Het conflict in Oekraïne mag onze aandacht voor andere conflicten evenwel niet laten verslappen, zoals bijvoorbeeld het conflict in Nagorno-Karabach, waar duizenden mensen in deze gure wintermaanden verstoken blijven van gas, elektriciteit, voedsel en dringende medische zorg. België en de EU moeten, net zoals in Oekraïne, alles in het werk stellen om een einde te maken aan de gruwel die zich daar voltrekt.

Het incident is gesloten.

[12] Question de Kathleen Depoorter à Sarah Schlitz (Égalité des genres, Égalité des chances et Diversité) sur "Les démarches entreprises par Unia pour faire invoquer des faits de racisme" (55003156P)

[12] Vraag van Kathleen Depoorter aan Sarah Schlitz (Gendergelijkheid, Gelijke Kansen en Diversiteit) over "Het aanpraten van racisme door Unia" (55003156P)

[12.01] Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de voorzitster, mevrouw de staatssecretaris, Unia, het mensenrechteninstituut dat van de federale regering jaarlijks ongeveer 7 miljoen krijgt, kwam onlangs in het nieuws. Het was nogal schokkend.

Een werknemer van een Antwerps poetsbedrijf werd ontslagen, simpelweg omdat hij volgens zijn werkgever zijn job niet goed deed. Hij besloot dat aan te vechten en stapte naar de vakbond, wat wel vaker gebeurt. Plots gooide Unia zich echter in de strijd. Het raadde de werknemer actief aan om racisme in te roepen, terwijl die man verklaarde nooit met racisme geconfronteerd te zijn in dat bedrijf. Het arrest van het arbeidshof zegt: "Het arbeidshof kan zich niet van de indruk ontdoen dat het racistisch karakter van het ontslag van de werknemer vooral aangepraat werd door Unia." Hoe legt u dat uit, mevrouw de staatssecretaris? Eigenlijk zou Unia dus beter Divida heten, want het verdeelt meer dan dat het verenigt.

Mevrouw de staatssecretaris, de Vlaamse regering heeft het goed begrepen en stapt af van die organisatie. Ik ben daar blij om. Zolang er nog een samenwerking is, is het echter aan u om ervoor te zorgen dat dergelijk misbruik van zeer ernstige feiten als discriminatie en racisme niet meer kan gebeuren.

Welke stappen hebt u reeds gezet sinds dat arrest? Hebt u ervoor gezorgd dat de persoon die de adviezen gaf, er bijvoorbeeld niet meer werkt of gesanctioneerd wordt? Hebt u de adviezen gecontroleerd?

Mevrouw de staatssecretaris, hoe zult u ons garanderen dat dergelijk misbruik, voor hun eigen agenda en statistieken, rond racisme en discriminatie niet meer kan gebeuren?

[12.02] Staatssecretaris Sarah Schlitz: Mevrouw Depoorter, ik ben verbaasd over uw vraag, aangezien die betrekking heeft op een zaak waarover de rechtbank reeds uitspraak heeft gedaan. Racisme blijft een plaag in onze samenleving, vermits de cijfers van de afgelopen vijf jaar aantonen dat het zogenaamde rassencriterium nog steeds de voorname bron van discriminatie is op de arbeidsmarkt. Bestrijding van racisme betekent dat iedereen in onze samenleving, ongeacht zijn afkomst, dezelfde kansen krijgt en op gelijke manier wordt behandeld. Daarenboven hoef ik u niet eraan te herinneren dat racisme bij wet verboden is.

In het kader van de bestaande protocollen tussen Unia en de vakbonden nam een vakbond contact op met Unia in verband met een mogelijk geval van discriminatie bij het ontslag van een werknemer met een migratieachtergrond. Daarnaast waren er ook twee getuigen die apart contact opnamen met Unia. Op basis van al die aangereikte stukken

[12.01] Kathleen Depoorter (N-VA): Après avoir décidé de contester son licenciement avec l'aide de son syndicat, un travailleur d'une entreprise anversoise de nettoyage s'est vu recommander par Unia, qui s'est soudain immiscé dans le litige, d'invoquer des faits de racisme, alors même que l'intéressé a lui-même déclaré qu'il n'avait jamais été confronté à des comportements racistes dans cette entreprise. Dans son arrêt, la cour du travail observe qu'elle a eu l'impression que le travailleur avait surtout été incité par Unia à invoquer le caractère raciste du licenciement. Le gouvernement flamand ne souhaite d'ailleurs plus collaborer avec Unia. En dépit de ces éléments, le gouvernement fédéral continue à verser annuellement environ 7 millions d'euros à l'institut.

Comment la secrétaire d'État va-t-elle veiller à ce qu'Unia cesse d'invoquer abusivement des faits graves de discrimination et de racisme, purement pour arriver à ses fins et obtenir des statistiques qui l'arrangent? Quelles initiatives a-t-elle prises dans le sillage de cet arrêt? A-t-elle examiné cet avis d'Unia?

[12.02] Sarah Schlitz, secrétaire d'État: Cette question me surprend car elle a déjà fait l'objet d'une décision de justice.

Les chiffres montrent que le racisme est la principale source de discrimination sur le marché de l'emploi. Dans le cadre des protocoles existant entre les syndicats et Unia, un syndicat a pris contact avec Unia pour lui faire part d'un possible cas de discrimination. Deux témoins ont également pris contact séparément avec Unia à ce sujet. Selon l'avis

stelde Unia in zijn advies dat er een vermoeden was van discriminatie, zodat de werkgever diende te bewijzen dat dit niet het geval was.

De vakbond trok hiermee naar de arbeidsrechtbank en kreeg in eerste instantie gelijk. De firma ging daarop in beroep bij het arbeidshof, dat anders oordeelde en stelde dat het ontslag te wijten was aan de tekortkomingen van de werknemer.

Het is niet aan mij om commentaar te geven op een rechterlijke beslissing. Unia is in dit geval opgetreden in het kader van zijn missie en zal dat ook in de toekomst blijven doen.

d'Unia, il y avait présomption de discrimination. L'employeur a donc dû apporter la preuve du contraire. En première instance, le tribunal du travail a donné raison au syndicat. L'entreprise a fait appel auprès de la cour du travail, qui a jugé que le licenciement était dû à des manquements du travailleur.

Il ne m'appartient pas de commenter une décision de justice. Unia a agi dans le cadre de sa mission et continuera à le faire.

[12.03] Kathleen Depoorter (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, c'est triste zei u net, toen u naar de microfoon liep. Weet u wat echt triest is? Een arrest van de rechter naast zich neerleggen. Zeggen dat het niet belangrijk is. Zeggen dat u gelijk hebt.

Mevrouw de staatssecretaris, uw ogen sluiten en uw oren dichtdoen betekent niet dat u gelijk hebt. Echte discriminatie, echt racisme moet worden bestreden. Dat moet worden aangepakt. Ik heb heel blij dat onze Vlaamse regering zich loswikt van uw activistische, groene, dogmatische organisaties die op zoek gaan naar redenen om mensen valselyk te beschuldigen. Daar bent u mee bezig. Daar geeft u middelen aan.

De N-VA gaat daar niet in mee. Wij zorgen ervoor dat er een mensenrechteninstituut is dat wel opkomt voor de Vlaming, dat wel opkomt voor de mensenrechten en de grondrechten.

[12.03] Kathleen Depoorter (N-VA): Fermer les yeux sur un arrêt du tribunal et ignorer une décision de justice ne signifie pas avoir raison. La vraie discrimination et le vrai racisme doivent être combattus. Je suis ravie que le gouvernement flamand se distancie d'organisations militantes, écologistes et dogmatiques telles qu'Unia, qui cherchent des raisons pour lancer de fausses accusations. La N-VA ne vous suivra pas sur ce terrain et veillera à la création d'un institut des droits humains qui défendra les Flamands, les droits humains et les droits fondamentaux.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

[13] Samengevoegde vragen van

- Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het door illegalen bezette kraakpand te Schaarbeek" (55003142P)
- Tim Vandenput aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het kraakpand waar migranten en vluchtelingen verblijven te Brussel" (55003161P)
- Greet Daems aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "Het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003168P)
- Tomas Roggeman aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De situatie in het kraakpand te Schaarbeek" (55003166P)
- Simon Moutquin aan Nicole de Moor (Asiel en Migratie) over "De situatie in het kraakpand in de Paleizenstraat" (55003167P)

[13] Questions jointes de

- Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "L'immeuble squatté par des illégaux à Schaerbeek" (55003142P)
- Tim Vandenput à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "Le squat où séjournent des migrants et des réfugiés à Bruxelles" (55003161P)
- Greet Daems à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "Le squat de la rue des Palais" (55003168P)
- Tomas Roggeman à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "La situation dans le squat de Schaerbeek" (55003166P)
- Simon Moutquin à Nicole de Moor (Asile et Migration) sur "La situation dans le squat de la rue des Palais" (55003167P)

13.01 Dries Van Langenhove (VB): Mevrouw de staatssecretaris, het gaat van kwaad naar erger met uw migratiebeleid. In 2022 waren er maar liefst 37.000 asielaanvragen, een stijging van 42 % ten opzichte van het jaar voordien. Het gevolg daarvan konden wij de afgelopen weken uitvoerig in de media zien: een kraakpand hier vlakbij, in Schaarbeek, met maar liefst 1.000 illegale migranten in de hoofdstad van de Europese Unie, een smerig kraakpand, met vecht- en steekpartijen, drugs, exotische ziektes die een gevaar vormen voor onze volksgezondheid en onlangs zelfs brandstichting. Het is zo erg in dat kraakpand dat zelfs de politie, vrijwilligers van het Rode Kruis en veiligheidsagenten het pand niet meer willen betreden uit angst voor de eigen fysieke integriteit.

Hoe kan het dat zo iets plaatsvindt in de hoofdstad van de Europese Unie? Moeten er echt doden vallen, voor u uw verantwoordelijkheid zult nemen? Moeten er opnieuw kinderen sterven, voor u uw ogen zult openen voor de menselijke miserie en leed die uw beleid creëert? Hoe staat het met uw outreachteam? Wat is dat daar aan het doen? Waarom onttruimt u dat pand niet gewoon? Waarom hebt u dat weken geleden niet gewoon gedaan? Hebt u zicht op het aantal dergelijke kraakpanden of illegale kampementen in onze hoofdstad? Weet u dat eigenlijk wel?

Mevrouw de staatssecretaris, hebt u eigenlijk wel de ambitie om uw job te doen? Dat vraag ik mij af. Durft u hier klaar en duidelijk te zeggen aan de Kamer dat u uw job zult doen, dat u de wet zult toepassen en dat u al die illegalen zult vastzetten en repatriëren naar hun land van herkomst? Ik hoor het u graag zeggen.

13.02 Tim Vandenput (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, de situatie in het kraakpand in de Paleizenstraat is schrijnend, dat is voor iedereen duidelijk. Wat wij daar zien, is België onwaardig. Een miraceloplossing ligt helaas niet zomaar in de schuif. Het zal bijzondere inspanningen vragen van veel mensen.

Het is wel belangrijk om, zoals in alle dossiers, naar de feiten en naar de verantwoordelijken te kijken. Lang niet alle aanwezigen in dat kraakpand zijn asielzoekers. Voor een deel gaat het ook over daklozen en waarschijnlijk ook over mensen die niet meer in België mogen zijn, al weten wij vandaag niet hoeveel het er zijn.

Voor ons is het essentieel om zo snel mogelijk in kaart te brengen wie van de bewoners van het kraakpand in een asielprocedure zit of daar recht op heeft en dus op opvang. Daar bent u politiek verantwoordelijk voor. Voor wie geen asielzoeker is en in het kraakpand verblijft, richten wij ons met Open Vld tot de gemeente Schaarbeek en tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het komt het gemeentebestuur, de burgemeester en ook de bevoegde Brusselse minister toe om mee te werken aan een oplossing.

Mevrouw de staatssecretaris, hoe verloopt de samenwerking met de gemeente Schaarbeek en met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die in dezen ook een verantwoordelijkheid hebben? Zullen die instanties het kraakpand binnenkort ontruimen?

13.01 Dries Van Langenhove (VB): En 2022, le nombre de demandes d'asile a augmenté de pas moins de 42 % par rapport à 2021. L'une des conséquences de cette augmentation est la situation inacceptable dans un squat crasseux situé à Schaarbeek, où vivent 1 000 illégaux, où des bagarres et des agressions, du trafic de drogues ainsi que diverses maladies exotiques sont monnaie courante et où le feu a même été bouté récemment. La police, la Croix-Rouge et les agents de sécurité refusent tout simplement de pénétrer encore dans l'immeuble.

Comment une telle situation est-elle possible au sein de la capitale de l'Union européenne? Faut-il des morts pour que la secrétaire d'État prenne ses responsabilités? Qu'en est-il de l'équipe *outreach*? Pourquoi cet immeuble n'est-il pas évacué? Combien notre capitale compte-t-elle de ces immeubles ou camps? Quand la secrétaire d'État accomplira-t-elle enfin son devoir en emprisonnant tous les illégaux et en les rapatriant ensuite vers leur pays d'origine?

13.02 Tim Vandenput (Open Vld): La situation dans le squat de la rue des Palais est particulièrement choquante et indigne de notre pays. Toutefois, il n'existe pas de solution miracle. Tous les occupants de ce squat ne sont pas des demandeurs d'asile, tant s'en faut. Des sans-abri et peut-être aussi des sans-papiers y vivent également. Il relève de la responsabilité de la secrétaire d'État de les identifier le plus rapidement possible. La commune de Schaarbeek et la Région de Bruxelles-Capitale doivent s'atteler à une solution pour ceux qui ne sont pas des demandeurs d'asile.

Comment la coopération se passe-t-elle? Le squat sera-t-il évacué prochainement? Est-il exact qu'environ 75 % de ces personnes ont droit à une procédure d'asile? L'Office des étrangers (OÉ) et Fedasil sont-ils prêts à les accueillir?

Er wordt geschat dat 75 % van de personen die er momenteel verblijven, recht heeft op een asielprocedure. Klopt dat cijfer? Hoe verloopt de identificatie? Zijn de Dienst Vreemdelingenzaken en Fedasil klaar om de betrokkenen op te vangen?

13.03 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben vorige week naar de Paleizenstraat gegaan. Heel wat kwetsbare mensen beschutten zich daar immers tegen weer en wind. Er zijn ook heel veel mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en bombardementen. Als ze hier eenmaal aankomen, hebben ze geen andere keuze dan op straat te slapen omdat er onvoldoende opvangplaatsen zijn. Als het dan, zoals vandaag, vriest, moeten deze mensen natuurlijk op zoek gaan naar beschutting zoals in een pand in de Paleizenstraat.

Wat ik daar heb gezien, tart alle verbeelding. Het gaat over mensen. Als ik een vorige spreker hoor, wordt dat precies vergeten. Het gaat echter over kwetsbare wensen die in erbarmelijke omstandigheden moeten overleven. Mensen slapen daar op de grond. Er zijn slechts drie toiletten en er is amper stromend water. Ondertussen gaat hun gezondheid er sterk op achteruit. Deze mensen worden aan hun lot overgelaten. Ze krijgen zelfs niet het absolute minimum, namelijk het recht op een bed, eten en een douche.

Wat zegt dat over een regering, mevrouw de staatssecretaris, als zij zelfs het absolute minimum voor de meest kwetsbaren niet kan garanderen?

Deze mensen moeten overleven in mensonwaardige omstandigheden en dat kunnen we gewoon niet aanvaarden. Ik heb in de Paleizenstraat veel ellende gezien, maar ook veel solidariteit. Vrijwilligers zijn daar dag in dag uit aanwezig om het voor deze mensen toch en beetje draaglijker te maken. We kijken natuurlijk ook naar u en naar deze regering. Het gaat hier namelijk over fundamentele mensenrechten.

Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig: wanneer zult u een einde maken aan deze menselijk onwaardige toestand? Mevrouw de staatssecretaris, los dit op.

13.04 Tomas Roggeman (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, de asielcrisis wordt alleen maar erger. Vorig jaar noteerden we 36.000 asielaanvragen, het equivalent van een kleine stad. Het systeem kraakt in zijn voegen en dat is een gevolg van uw beleid. Het is Vivaldi zelf dat ervoor kiest om de instroom niet te beperken, om geen ontradingscampagnes te voeren en om de gedwongen terugkeer te halveren. Het resultaat van dat wanbeleid zien we in de rechtkamers, met duizenden veroordelingen vanwege schending van de mensenrechten door Vivaldi. Het resultaat van dat wanbeleid zien we ook op het terrein, zoals in de Paleizenstraat, waar bijna 1.000 mensen in een kraakpand in onmenselijke omstandigheden verblijven en waarvoor u wekenlang de verantwoordelijkheid op het lokaal bestuur hebt afgeschoven.

Eerlijk is eerlijk, mevrouw de staatssecretaris, u beslist dat niet alleen. De meerderheidspartijen beslissen dat samen. Beste vivaldipartijen, u organiseert de asielcrisis zelf en dan komt u hier schande roepen over de gevolgen van het beleid van uw eigen regering. Neem uw verantwoordelijkheid toch eindelijk eens op. *Ecolo et PS, assumez.* Dit is uw beleid, uw coalitie. Dit beleid is niet te Vlaams, het is te links. U wilt

13.03 Greet Daems (PVDA-PTB): De nombreuses personnes qui séjournent dans ce squat fuient la guerre et n'ont pas d'autre choix que de chercher un refuge, dès lors que le nombre de places d'accueil est désormais insuffisant. Ce que j'ai vu sur place est vraiment inimaginable. Il s'agit de personnes vulnérables qui tentent de survivre dans des conditions épouvantables. Elles sont livrées à elles-mêmes et ne reçoivent même pas le minimum auquel elles ont droit: un lit, de la nourriture et une douche. Lorsqu'un gouvernement agit de la sorte, quel message envoie-t-il réellement?

Rue des Palais, j'ai vu beaucoup de misère mais aussi beaucoup de solidarité. Des bénévoles y travaillent tous les jours. Mais, bien sûr, nous nous tournons principalement vers la secrétaire d'État. Quand ce problème sera-t-il enfin résolu?

13.04 Tomas Roggeman (N-VA): L'année dernière, 36 000 demandes d'asile ont été introduites en Belgique. Le système craque de toutes parts et c'est une conséquence de la mauvaise gestion de la Vivaldi, qui organise en fait sa propre crise de l'asile en n'imposant pas de limite d'entrées, en n'organisant pas de campagnes de dissuasion et en réduisant de moitié le nombre de retours forcés. Le résultat de cette mauvaise gestion se manifeste actuellement à la rue des Palais, où près de 1 000 personnes vivent dans un squat dans des conditions inhumaines, et la secrétaire d'État renvoie la responsabilité aux pouvoirs locaux. Voilà le résultat

zoveel mogelijk verblijfsstatuten toekennen, u wilt zo weinig mogelijk uitgeprocedeerd terugsturen naar hun eigen land en vervolgens bent u verbaasd dat er een asielcrisis is. Stop die hypocrisie.

Week na week verklaart u in de pers dat uw geduld op is. Mevrouw de staatssecretaris, deze week was het de beurt aan Jong Groen. U zult dat wel gelezen hebben. Jong Groen eiste dat u de situatie in de Paleizenstraat zou oplossen. Anders zouden zij uit de regering stappen. Wel, Groen, hoe zit het nu? Is het opgelost? U zit hier nog, met al uw loze dreigementen.

Mevrouw de staatssecretaris, als u echt wilt wachten tot er een consensus is in de regering, dan zitten we hier nog tot sint-juttemis. Hoelang moet deze toestand eigenlijk nog duren?

13.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, cela fait un an que nous vous interrogeons, ainsi que votre prédécesseur, sur la crise de l'accueil. Cela fait un an que des centaines de personnes dorment dans la rue, dans des squats ou chez des connaissances faute de places dans le réseau d'accueil. Cela fait des mois que la Belgique est condamnée par nos tribunaux ou par la Cour européenne des droits de l'homme. Cela fait des mois que nous mettons sur la table, avec la société civile, des solutions pragmatiques – et pas idéologiques – pour que personne ne dorme dans la rue, pour que l'État belge respecte enfin le droit.

Aujourd'hui, tous les regards sont posés sur le squat rue des Palais. Soyons clairs: l'occupation de ce bâtiment n'est pas la cause de la crise que nous vivons, c'est la conséquence! C'est la conséquence d'une crise inacceptable, inadmissible et inhumaine.

Je me suis rendu rue des Palais avant Noël et je peux vous assurer que vous ne sortez pas indemne d'une telle visite. Des centaines de personnes sont entassées et attendent des jours et des mois d'être accueillies dans un centre approprié. Au fil des couloirs, vous croisez des regards vides, ceux de la détresse, ceux de la peur, ceux de l'attente de personnes qui ont fui des horreurs et qui, pour certaines, ont parcouru des milliers de kilomètres.

Nous ne pouvons pas nous habituer à l'inacceptable, c'est un devoir politique mais c'est aussi un devoir moral.

Nous devons dépasser nos différences, trouver des solutions. C'est la différence avec la N-VA, nous voulons trouver des solutions pour enfin avoir une politique humaine et juste.

Madame la secrétaire d'État, à quand une solution alternative pour les habitants de la rue des Palais? À quand une coordination avec les Régions, avec les ONG, avec les habitants pour une évacuation? À quand cette fin de crise de l'accueil? À quand le déclenchement d'une phase fédérale d'urgence? À quand une sortie prématurée des centres des personnes expulsables? À quand un respect de l'État de droit? À quand un accueil juste et humain?

13.06 Staatssecretaris Nicole de Moor: Beste collega's, ik deel uw bezorgdheid. De omstandigheden waarin de mensen verblijven in het kraakpand in de Paleizenstraat zijn schrijnend. Wij moeten die mensen daar zo snel als mogelijk weghalen. Want ja, mevrouw Daems, het gaat

d'une politique de gauche visant à accorder le plus de titres de séjour possibles. Semaine après semaine, certains partis de la majorité déclarent dans la presse avoir perdu patience, mais nous n'entendons pour l'instant que des menaces en l'air. Combien de temps cette situation peut-elle encore durer?

13.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Al maandenlang slapen honderden mensen op straat, in kraakpanden of bij kennissen omdat er onvoldoende opvangplaatsen zijn. België wordt regelmatig veroordeeld en het maatschappelijk midenveld moet bijkomen om de tekortkomingen van de Belgische Staat te ondervangen.

Het kraakpand in de Paleizenstraat is niet de oorzaak maar het gevolg van de crisis. Het is onaanvaardbaar dat honderden mensen in nood daar bijeenhokken terwijl ze wachten op een plaats in een opvangcentrum. We moeten onze meningsverschillen overstijgen om humane en billijke oplossingen te vinden.

Wanneer mag er een oplossing verwacht worden? Wanneer zal er gecoordineerd overleg gepleegd worden met de gewesten, de ngo's en de betrokkenen met het oog gericht op een evacuatie? Wanneer zal er een eind komen aan de opvangcrisis? Wanneer zal er een federale noodfase afgekondigd worden? Wanneer zullen verwijderbare personen versneld de opvangcentra verlaten? Wanneer zal de rechtsstaat gerespecteerd worden?

13.06 Nicole de Moor, secrétaire d'État: Je partage les préoccupations des intervenants. Nous de-

over mensen. Dat hoeft u mij niet te vertellen.

Fedasil start daar ook niet pas vandaag mee. Nadat eerder ter plaatse al voor medische ondersteuning werd gezorgd, is Fedasil nu al een maand bezig asielzoekers stapsgewijs uit het kraakpand over te brengen naar de opvangcentra. Op dit ogenblik zijn er al 150 asielzoekers overgebracht naar het netwerk van Fedasil. Tegen het einde van de week zullen het er een kleine 200 zijn. Wij moeten echter stapsgewijs te werk gaan, want elke dag opnieuw komen er in ons land kinderen en families aan die ook asiel aanvragen en die vangen wij prioritair op. Zij zijn het meest kwetsbaar.

Afin de savoir qui a droit à l'accueil chez Fedasil, Fedasil doit pouvoir identifier qui a une procédure d'asile en cours. Fedasil travaille, depuis un certain temps, avec des organisations sur le terrain et des avocats pour vérifier quels demandeurs d'asile séjournent dans ce bâtiment. Fedasil a également contacté, à plusieurs reprises, la personne qui s'est présentée dans les médias comme responsable du bâtiment et qui prétend avoir une liste de 500 noms. Fedasil aurait pu utiliser cette liste pour déterminer qui a droit à une place d'accueil. Mais malgré plusieurs demandes, cette liste n'a pas été remise. Depuis aujourd'hui, la Région bruxelloise et le Samusocial organisent leur propre screening en collaboration avec Fedasil, afin de vérifier qui séjourne dans le bâtiment. À cette fin, il existe une coopération constructive avec le ministre-président de la Région de Bruxelles-Capitale, M. Vervoort.

Het is onze wil om alle asielzoekers uit het pand zo snel mogelijk over te brengen naar asielcentra. De voorbije weken werd echter ook steeds duidelijker dat er daarnaast ook een grote groep dakloze mensen, die niets met de asielprocedure te maken hebben, in het gebouw verblijft. Ook in verschillende reportages die journalisten maakten, kwam dat naar voren.

Laat mij duidelijk zijn, ook over die groep mensen ben ik heel bezorgd. Het is echter niet aan Fedasil om voor die groep opvang te voorzien, Fedasil is enkel bevoegd voor het organiseren van opvang voor asielzoekers. Het gaat hier niet over het afschuiven van mijn verantwoordelijkheid, maar voor daklozenopvang zijn nu eenmaal anderen bevoegd. Ik neem mijn verantwoordelijkheid, anderen moeten dat ook doen. Enkel als iedereen zijn deel doet, zullen wij snel een einde kunnen maken aan die schrijnende situatie.

De mensen zonder papieren hebben inderdaad geen recht op opvang bij Fedasil. Dat betekent echter niet dat wij voor hen niet aan oplossin-

vons sortir au plus vite ces personnes de leur situation déplorable. Après qu'un soutien médical a déjà été organisé précédemment, Fedasil s'emploie depuis un mois déjà à transférer progressivement les demandeurs d'asile de l'immeuble squatté vers les centres d'accueil. Un peu moins de 200 personnes auront ainsi été transférées d'ici la fin de la semaine. Dans le même temps, nous donnons la priorité aux enfants et aux familles qui demandent l'asile dans notre pays chaque jour.

Fedasil moet de mensen die in een asielprocedure zitten identificeren om te achterhalen wie er recht heeft op opvang. Daartoe werkt Fedasil samen met de actoren in het veld. Er werd ook contact opgenomen met de persoon die zich in de media heeft voorgesteld als verantwoordelijke voor het gebouw en die beweert over een lijst van 500 namen te beschikken. Ondanks verschillende verzoeken werd de lijst niet overhandigd, hoewel die zou geholpen hebben om te bepalen wie er recht heeft op een opvangplaats. Sinds vandaag maken het Brussels Gewest en Samusocial een lijst op van de bewoners van het gebouw. Daarvoor wordt er constructief samengewerkt met het kabinet van Brussel minister-president Vervoort.

Outre les demandeurs d'asile, un large groupe de sans-abris séjourne dans l'immeuble. Je m'inquiète également de la situation de ces personnes, mais leur accueil ne relève pas de la mission de Fedasil. Ce n'est que si tout le monde fait sa part du travail que nous pourrons enfin mettre un terme à cette situation déplorable. Pour les sans-papiers, la solution réside dans la politique de retour proactive menée par le gouvernement. En effet, le séjour illégal ne constitue jamais une bonne solution.

Avec plus de 100 000 personnes à la recherche d'une forme de protection dans notre pays, 2022 a été une

gen moeten werken. De oplossing ligt in het aanklampende terugkeerbeleid dat wij in de huidige regeerperiode op touw hebben gezet om mensen zonder wettig verblijf actief te begeleiden naar terugkeer. Onwettig verblijf is immers nooit een goede oplossing, niet voor de samenleving en zeker niet voor de betrokkenen zelf.

Collega's, het jaar 2022 was een uitzonderlijk jaar. Meer dan 100.000 mensen zochten een vorm van bescherming in ons land. Ook dit jaar zullen wij wellicht nog een hoge migratielidruk ervaren. De oplossing ligt niet enkel in crisisbeheer, een grondige hervorming van het beleid is nodig. Een eerste pakket hervormingen ligt klaar. Daar zet ik de komende tijd mijn schouders onder. Niemand kan de status quo op het vlak van migratie nog langer aanvaarden.

13.07 Dries Van Langenhove (VB): Beste collega's, ik wil nog even een denkoefeningetje met u maken, want ik denk dat een aantal van u het nog altijd niet goed begrijpt. Als men jaar na jaar na jaar tienduizenden asielmigranten in dit land toelaat, waarvan achteraf meer dan de helft asielbedriegers blijken te zijn, en als men die mensen vervolgens niet naar hun land van herkomst terugstuurt, wat krijgt men dan? Dan krijgt men honderdduizenden illegalen in dit land. Volgens een schatting van de regering zou het in België om 200 000 illegalen gaan. Dan krijgt men kraakpanden zoals in Schaerbeek, waar zich totale wantoestanden afspelen. Dan krijgt men dit.

(De heer Van Langenhove toont een foto)

Men krijgt sloppenwijken. Het gaat hier niet om sloppenwijken in New Delhi of Brazzaville, dit is een sloppenwijk in Brussel, in de hoofdstad van de Europese Unie, in de hoofdstad van België. Uw migratiebeleid maakt van onze steden de derde wereld. Dat is de realiteit.

13.08 Tim Vandenput (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, we zijn blij te horen dat verschillende organisaties en de betrokken overheden samenwerken.

Het moet echter wel stoppen dat het middenveld en politici vanuit linkse hoek de federale regering en u steeds met de morele vinger wijzen. U bent als staatsecretaris in de federale regering verantwoordelijk voor de asielzoekers in dat pand en voor degenen die naar hun land van oorsprong moeten terugkeren. U bent echter niet verantwoordelijk voor wat daarbinnen, in dat kraakpand gebeurt. De gemeente Schaerbeek en bevoegd minister Maron zijn daarvoor verantwoordelijk. Zij moeten de wantoestanden daar stoppen. Ik vraag hen dringend om tot actie over te gaan en het kraakpand te ontruimen. Dat is de enige oplossing.

13.09 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de staatssecretaris, 150 van de naar schatting 750 asielzoekers hebben ondertussen een opvangplaats gekregen. Dat verdient echt nog geen applaus. U belooft dat het er tegen het einde van de week waarschijnlijk 200 zullen zijn. Dat gaat dan over 50 mensen per week. Dat betekent dat het hier nog maanden zal duren, vooraleer de mensen die er recht op hebben, een opvangplaats zullen krijgen.

Volgens de PVDA moet u een tweesporenbeleid voeren, een beleid van opvang en een van ondersteuning ter plaatse. Terwijl de betrokkenen wachten op een opvangplaats, is het uw job om ervoor te zorgen dat zij op zijn minst op een menswaardige manier behandeld worden. Zorg

année exceptionnelle. Cette année, la pression migratoire demeurera également élevée. Une réforme approfondie est nécessaire. Dans les semaines et mois à venir, j'aurai à cœur de soutenir un premier paquet de réformes. Personne ne peut tolérer plus longtemps le *statu quo*.

13.07 Dries Van Langenhove (VB): Si cette année après année après année, nous acceptons dans ce pays des dizaines de milliers de demandeurs d'asile dont plus de la moitié s'avèrent ultérieurement être des fraudeurs, et qu'ensuite, nous ne les renvoyons pas dans leur pays d'origine, l'on se retrouve évidemment avec des centaines de milliers d'illégaux dans ce pays. Et des squats tels que celui de Schaerbeek, des campements et des bidonvilles voient forcément le jour. La politique migratoire actuelle transforme nos villes en une espèce de tiers-monde urbain.

13.08 Tim Vandenput (Open Vld): Certains membres de la gauche donnent volontiers des leçons de morale à la secrétaire d'État, mais le gouvernement fédéral n'est pas responsable des problèmes dans l'immeuble squatté. C'est à la commune de Schaerbeek et au ministre bruxellois compétent, M. Alain Maron, de passer à l'action et de faire évacuer l'immeuble. C'est la seule solution.

13.09 Greet Daems (PVDA-PTB): Au rythme actuel, il faudra encore de nombreux mois pour offrir une place d'accueil aux 750 demandeurs d'asile. Dans l'intervalle, la secrétaire d'État doit faire en sorte qu'ils soient au moins traités humainement et que la situation sur place redévieille vivable.

ervoor dat het daar leefbaar wordt. Dat is het minste wat u kunt doen.

13.10 Tomas Roggeman (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, u wilde het met uw regering beter doen dan vorige regeringen en zeker veel beter dan de regering-Michel, toen het beleid zogezegd onmenseelijk en onverantwoordelijk was. U hebt er massaal veel middelen voor gekregen. Wat moeten we vandaag vaststellen? Het beleid is nog nooit zo slecht geweest als vandaag, met massale veroordelingen, duizenden vonnissen tegen de Belgische Staat, minderjarigen die op straat leven en zelfs een overledene in een kraakpand.

Nu zien we wat de grote verklaringen over menselijke waarden van de linkse partijen van de afgelopen jaren eigenlijk waard zijn. Jong Groen wilde ten minste consequent zijn en uit de regering stappen, maar oud Groen blijft mooi zitten. Blijkbaar wegen de postjes dan toch zwaarder door dan de waarden over menselijk asielbeleid en al uw grote verklaringen.

Het is in elk geval duidelijk dat het zo niet verder kan. U moet het geweer van schouder veranderen. Het enige humane asielbeleid is een centrumrechts beleid naar Australisch model (...)

13.10 Tomas Roggeman (N-VA): Bien que d'énormes moyens aient été mis à la disposition de la secrétaire d'État, la situation actuelle est la pire que nous ayons connue. L'État belge a déjà été condamné des milliers de fois, des mineurs vivent dans la rue, une personne est même décédée dans le squat!

Il apparaît aujourd'hui que les grandes déclarations des partis de la gauche sur les valeurs humaines ne valent finalement pas grand-chose. Jong Groen demande que les Verts quittent le gouvernement, mais "oud Groen" reste tout simplement en place. Visiblement, les postes l'emportent en fin de compte sur les valeurs. (*Tumulte*)

La secrétaire d'État doit enfin changer son fusil d'épaule: la seule politique humaine en matière d'asile est une politique de centre-droit calquée sur le modèle australien.

13.11 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Madame la secrétaire d'État, je pense qu'au-delà de la situation des demandeurs d'asile, le plus dur dans cette crise est de voir que certains partis politiques se réjouissent et rient de la situation. Ils en font un enjeu électoral et une variable d'ajustement électoral pendant que des gens sont dans la rue, ce qui est la seule chose qui devrait nous préoccuper. Nous avons créé 8 000 places dans les centres d'accueil. Nous avons mis fin à l'enfermement des enfants. Nous recréons dans les communes des places que vous avez détruites, monsieur Francken! Nous sommes en train de trouver des solutions. Nous ne quitterons pas un gouvernement pour mettre l'extrême droite au pouvoir. Nous trouvons des solutions et nous restons pour ces gens-là!

13.11 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Sommige politieke partijen zijn blij met deze situatie en maken er een verkiezingsthema van, maar ondertussen moeten de mensen op straat leven. Wij hebben in de opvangcentra 8.000 plaatsen gecreëerd, een eind gesteld aan de opsluiting van kinderen en plaatsen die u geschrapt had, mijnheer Francken, weer opengesteld! Wij vinden oplossingen en blijven voor deze mensen in de regering!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La présidente: Ceci clôture la séance des questions d'actualité.

Propositions de résolution

Voorstellen van resolutie

14 Proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/1-3)
14 Voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/1-3)

Cette proposition a été adoptée par le comité d'avis pour l'Émancipation sociale en application de l'art. 76 du Règlement.

Dit voorstel is aangenomen door het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie met toepassing van

art. 76 van het Reglement.

Discussion
Bespreking

Le texte adopté par le comité d'avis sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (3068/2)

De door het adviescomité aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking (Rgt 85, 4) (3068/2)

La discussion est ouverte.

De besprekking is geopend.

Mevrouw Van Hoof, rapporteur, verwijst naar haar schriftelijk verslag.

14.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitster, beste collega's, deze resolutie over alleenstaanden en alleenstaande ouders is een werk van het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie, waar wij met de verschillende partijen heel constructief hebben samengewerkt aan een tekst waarin heel veel zaken staan over een belangrijke groep in onze samenleving, namelijk de alleenstaanden en alleenstaande ouders.

Vijfenvijftig procent van de Belgische huishoudens bestaat uit alleenstaanden, met of zonder kinderen. Deze Kamer geeft vandaag dus een krachtig signaal aan de regering. Wij vragen om meer aandacht te hebben voor die maatschappelijke realiteit.

Onze samenleving is veranderd de voorbije decennia en blijft veranderen. Het is aan de politiek om zich aan te passen aan die maatschappelijke evoluties. Relaties zijn niet meer voor het leven. Het kerngezin met een kostwinner is niet meer van deze tijd. Het beleid gaat echter nog steeds al te veel uit van het traditionele kostwinnersmodel of gezinsmodel met tweeverdieters. Daar tegenover staat die grote en diverse groep van alleenstaanden en mensen met andere samenlevingsvormen. Sommigen kiezen er bewust voor om alleen door het leven te gaan. Voor anderen is alleen wonen geen bewuste keuze. Het is ook een dynamisch gegeven, in onze levensloop wisselen periodes waarin wij alleen zijn af met periodes waarin we samenwonen met anderen. Het is belangrijk dat wij oog hebben voor die diversiteit in leefvormen en dat wij de keuzevrijheid van het individu centraal zetten, om de levensvorm te kiezen die het beste past, zonder daarbij onevenredig benadeeld te worden.

Door de inflatie wordt het leven duurder. De prijzen in de winkels stijgen. Wij worden geconfronteerd met hoge energiekosten. Wij weten dat alleenwonenden daardoor des te zwaarder getroffen worden.

Alleenwonenden met of zonder kinderen worden momenteel ook onevenredig fiscaal benadeeld. We vragen daarom dat de regering in haar fiscale hervorming zorgt voor een evolutie in de richting van een leefvormneutraler fiscaal stelsel. We willen ervoor zorgen dat mensen niet worden bestraft indien ze ervoor kiezen samen te wonen. Binnen de FOD Sociale Zekerheid werd een werkgroep opgericht die zal onderzoeken in welke mate het statuut van wettelijk samenwonenden al dan niet geleidelijk afgeschaft moet worden. We verzoeken de regering in haar gevoerde beleid meer rekening te houden met nieuwe samenlevingsvormen en zorgformules. Dit is een belangrijk punt voor de Ecolo-Groenfractie. Er zijn ook meer mensen die voor cohousing en kangoeroewonen kiezen en de huidige regels mogen dat niet belemmeren.

14.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Au sein du Comité d'avis pour l'Émancipation sociale, nous avons collaboré d'une façon très constructive avec plusieurs partis pour élaborer cette résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées. Ceux-ci constituent un groupe de plus en plus important dans notre société. Pas moins de 45 % des ménages belges se composent actuellement de personnes isolées avec ou sans enfants. Dans cette résolution, nous demandons au gouvernement de mieux prendre en compte cette évolution de société.

La politique est encore trop souvent basée sur le modèle du soutien de famille ou de la famille à deux revenus alors même qu'un nombre croissant de personnes vivent seules – volontairement ou non – ou adoptent d'autres formes de cohabitation. Des périodes durant lesquelles nous vivons seuls alternent avec des périodes de cohabitation. La politique doit être axée sur la liberté de l'individu d'opter pour un mode de vie en particulier sans léser certains autres modes de vie de façon disproportionnée.

Ainsi, les personnes isolées sont plus durement touchées aujourd'hui en raison de l'allongement de la durée de vie. En outre, elles sont fiscalement désavantagées.

Nous demandons au gouvernement d'opter, dans le cadre de sa réforme fiscale, pour un système fiscal neutre par rapport au mode de vie, ne pénalisant pas les personnes qui cohabitent. Dans ce cadre, un

Wij zijn ook voorstander om de voor- en nadelen van de individualisering van sociale rechten te onderzoeken. Sommige experts pleiten daarvoor. Kiezen voor samenwonen heeft nog te vaak een negatieve impact op de berekening van sociale uitkeringen. Nochtans heeft de samenleving er ook baat bij indien mensen ook buiten de klassieke liefdesrelatie voor een vorm van samenwonen kiezen, bijvoorbeeld met volwassen kinderen of bejaarde ouders. Verder kan dit ook veel voordelen hebben op maatschappelijk vlak. Er heerst immers een woon- en energiecrisis. Door samen te wonen kan het ruimtegebruik geoptimaliseerd en de energiefactuur verkleind worden. Het zou dus goed zijn om mensen niet te straffen voor individueel opgebouwde rechten als ze kiezen voor een bepaalde samenlevingsvorm.

We vragen met deze resolutie ook aandacht voor de genderdimensie en de combinatie van werk en gezin. In ruim acht op tien eenoudergezinnen is een moeder gezinshoofd. Vaak werkt zij ook met deeltijdse contracten en loopt zij een groter risico van armoede. Voor veel alleenstaande ouders is de combinatie tussen werk en gezin, evenals voor tweeverdieters, een grote uitdaging. Zij hebben ook minder gemakkelijk toegang tot verloftelsels als tijdskrediet en ouderschapsverlof. We moeten alles in het werk stellen zodat zij werk- en zorgtaken kunnen combineren.

Ook op het vlak van de arbeidsparticipatie moeten wij bekijken hoe wij de drempels kunnen wegnemen voor alleenstaande ouders om te participeren aan de arbeidsmarkt. De deelstaten spelen daar inderdaad ook een rol in. Dat was een van de redenen waarom de N-VA ervoor koos om het voorstel uiteindelijk niet goed te keuren, maar als wij de doelstelling op het vlak van de arbeidsparticipatie willen bereiken, dan moeten wij ook naar de deelstaten kijken en samenwerken, ook op het vlak van het onderwijs, het openbaar vervoer en de arbeidsmarktbemiddeling. Zo vragen wij bijvoorbeeld aan de VDAB om ook rekening te houden met eenoudergezinnen voor wie de arbeidstijden en woon-werkverplaatsingen moeten worden afgestemd op de schooluren of de beschikbaarheid van de kinderopvang.

Zorgtaken zijn heel belangrijk in de samenleving. Het opvoeden van jonge kinderen is een ontzettend belangrijke opdracht, dus wij moeten alle ouders en zeker alleenstaande ouders zoveel mogelijk ondersteunen en kansen geven in plaats van hen te sanctioneren. Wij moeten zorgen voor betaalbare en kwalitatieve kinderopvang. Dat is op dit moment een groot probleem in Vlaanderen, zowel voor gezinnen met twee ouders als voor eenoudergezinnen. Wij vragen in de tekst dan ook aandacht voor een betaalbare kinderopvang. (...)

groupe de travail du SPF Sécurité sociale évaluera la pertinence d'une suppression du statut de cohabitant légal. Nous demandons également d'examiner les avantages et les inconvénients d'une individualisation des droits sociaux.

Le gouvernement doit davantage tenir compte dans sa politique des nouvelles formes de cohabitation, telles que l'habitat groupé et l'habitat kangourou, qui présentent également de grands avantages sur le plan sociétal. Je pense aux adultes qui vivent avec leurs parents âgés ou aux personnes qui peuvent optimiser leur consommation d'énergie et d'espace en cohabitant avec d'autres.

Cette résolution demande que l'on prête également attention à la dimension de genre. Dans huit familles monoparentales sur dix, le chef de ménage est une mère. Elle travaille souvent sous les liens de contrats à temps partiel et court un risque plus important de tomber dans la précarité. Par ailleurs, les parents solos ont moins facilement accès à toutes sortes de régimes de congés, de sorte qu'il leur est plus difficile de combiner travail et tâches d'assistance.

Nous devons également envisager comment lever les obstacles pour les parents solos qui souhaitent être actifs sur le marché de l'emploi. Les entités fédérées ont un rôle important à jouer à cet égard. Elles doivent veiller à ce que les services de l'emploi tiennent compte des familles monoparentales, par exemple en alignant davantage les horaires de travail sur les heures d'école. Elles doivent également proposer des crèches qui soient de qualité tout en étant à la portée de toutes les bourses, ce qui à l'heure actuelle constitue un gros problème en Flandre.

De voorzitster: Uw spreektijd zit er al een minuut op, mevrouw Plateau.

14.02 Chanelle Bonaventure (PS): Madame la présidente, chers col-

14.02 Chanelle Bonaventure (PS): De beslissing om het thema

lègues, la situation des familles monoparentales est au cœur des préoccupations de mon groupe depuis très longtemps. En témoignent les nombreuses propositions que nous avons déposées à ce sujet.

Nous pencher sur les besoins et le quotidien des parents solos et des personnes isolées au sein du Comité d'avis pour l'Emancipation sociale était donc, pour nous, très important. Cette décision a été prise alors que la crise que nous connaissons n'en était qu'à ses balbutiements. La crise énergétique et la spirale inflationniste que celle-ci a engendrée n'a évidemment contribué qu'à détériorer la situation, comme l'ont montré les auditions que nous avons menées.

En 2020, 27,4 % des familles monoparentales dont – je le rappelle – 80 % sont des femmes avec enfant se trouvaient en situation de privation matérielle et sociale. Le risque pour elles de tomber dans la pauvreté est, en effet, bien plus grand parce qu'elles sont souvent contraintes de travailler à temps partiel pour s'occuper de leur enfant. De plus, comme personne isolée, la fiscalité ne leur est pas toujours favorable. Elles doivent également faire face, seules, à toute une série de frais qui sont d'ailleurs trop souvent majoritairement portés par les mères célibataires, surtout lorsque la pension alimentaire à laquelle elles ont droit n'est pas payée. Il s'agit d'un des points soulevés lors des échanges au sein du Comité. Nous nous réjouissons d'ailleurs que notre résolution visant à améliorer l'accessibilité et le fonctionnement du Service des créances alimentaires ait pu être votée, en novembre dernier, par notre assemblée.

Nous saluons en outre les mesures déjà prises par le gouvernement. Je pense ici en particulier aux initiatives prises par la ministre Lalieux, dont notamment l'extension du programme MIRIAM qui permet maintenant aux plus petits CPAS d'accompagner et de soutenir de manière intensive les femmes seules avec enfant. Je suis d'ailleurs ravie que soit compté parmi eux le CPAS de Dison qui a accompli un travail remarquable pour mener à bien ce projet. Je pense également au grand plan de lutte contre la pauvreté et les inégalités, approuvé par le gouvernement fédéral en juillet 2022 qui vise à accorder une attention toute particulière aux familles monoparentales.

Figure d'ailleurs dans ce plan toute une série de mesures qui se retrouvent dans le texte dont nous disposons aujourd'hui. Nous regardons donc dans la même direction et c'est important pour la concrétisation des demandes que nous formulons. Il en va ainsi par exemple du relèvement des allocations les plus basses vers le seuil de pauvreté, de l'automatisation de certains droits et de la lutte contre le non-recours. Il en va ainsi également du renforcement de la participation au marché du travail en s'attaquant notamment aux pièges à l'emploi.

Mais notre travail au sein du Comité, à la suite d'une série importante d'auditions, nous a permis de dégager d'autres pistes concrètes pour aller encore plus loin afin de répondre aux besoins de ces parents solos et personnes isolées.

Bien sûr, pour nous, socialistes, il sera indispensable de continuer à travailler à l'individualisation des droits sociaux et nous avons plaidé en faveur d'une demande pour évaluer la pertinence de maintenir le statut de cohabitant légal. Et, pour nous, poser la question, c'est évidemment y répondre.

van de eenoudergezinnen – dat steeds een aandachtspunt van de PS geweest is – in het adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie te behandelen, werd genomen op het moment dat er een crisis uitbrak die de situatie voor deze gezinnen alleen nog maar verergerd heeft. In 2020 verkeerde 27,4 % van de eenoudergezinnen, die voor 80 % uit moeders met kinderen bestaan, in een toestand van materiële deprivatie.

Deze vrouwen zien zich verplicht om deeltijds te werken en lopen dan ook een hoger risico om in de armoede terecht te komen. Zij worden als alleenstaanden fiscaal allerminst gespaard en worden met vele kosten geconfronteerd, vooral wanneer het onderhoudsgeld niet betaald wordt.

Onze resolutie voor een betere toegankelijkheid van de Dienst voor Alimentatievorderingen werd in december goedgekeurd. Wij zijn ook blij met de initiatieven van mevrouw Lalieux, zoals de uitbreiding van het MIRIAM-programma, dat het voor de kleine OCMW's mogelijk maakt om alleenstaande vrouwen te ondersteunen. Ik vermeld ook het Federaal Plan Armoedebestrijding en ongelijkheden, dat in juli jongstleden door de regering goedgekeurd werd.

Het plan bevat een reeks maatregelen die in de resolutie staan, met name het optrekken van de laagste uitkeringen richting de armoedegrens, de automatische toekenning van rechten, de strijd tegen de non-take-up en de versterking van de deelname aan de arbeidsmarkt door de aanpak van de werkloosheidsvallen.

Dankzij de hoorzittingen kwamen er andere denksporen bovenrijven. We moeten inspanningen blijven leveren op het stuk van de individualisering van de sociale rechten. We pleiten ervoor om na te gaan of het aangewezen is het statuut van wetelijk samenwonende te behouden.

En matière d'emploi, il y a évidemment cette nécessité de permettre à chacune et chacun, en particulier à toutes ces mamans solos, de concilier plus aisément leur vie privée et leur vie professionnelle. Certaines femmes souhaitent travailler à temps plein mais peinent à trouver des solutions de garde pour leur enfant ou ne savent tout simplement pas les payer et n'ont donc d'autre choix que d'y renoncer.

Elles peinent à pouvoir s'absenter quand leur enfant est malade, alors qu'elles sont seules dans le ménage à pouvoir le faire. Les familles ont souvent un rôle important à jouer mais toutes les personnes seules, avec ou sans enfant, n'ont pas toujours la chance d'être épaulées.

Parmi tous les récits entendus au travers des rencontres de ces derniers mois, je pense en particulier à ceux du collectif des mamans solos et de Samirah dont le témoignage m'a marqué. Pour les parents seuls, l'espoir est grand aujourd'hui quant à l'issue de nos travaux qui ouvrent la perspective de pouvoir souffler, tenir la tête hors de l'eau, sortir de la pression permanente subie. De nombreuses mesures pourraient représenter une grande éclaircie dans leur quotidien.

Il est dès lors important de simplifier, d'harmoniser et d'optimiser avec les partenaires sociaux les différents systèmes de congé, en accordant une attention particulière et en tenant compte des besoins spécifiques des familles monoparentales.

L'organisation du travail doit également faire l'objet d'une attention particulière. Il faudra sensibiliser les employeurs à la situation des personnes seules avec enfant et aux possibilités existantes comme le télétravail, la possibilité de s'absenter facilement quand son enfant est malade, des horaires de travail calqués sur les heures d'école lorsque c'est possible, etc. Il faudra également penser à soutenir les aidants proches, réfléchir à la question de l'égalité salariale entre les femmes et les hommes qui reste un de nos combats et qui mériterait une réflexion plus large. Je remercie également les membres qui ont défendu l'idée d'un label "égalité salariale", en faisant ainsi directement référence au texte que nous avons déposé voici quelques années déjà.

En matière de soins de santé et concernant l'accessibilité aux soins, je pense aussi qu'il faudra penser à améliorer l'accès au BIM car beaucoup de personnes ignorent qu'elles y ont droit. Il y a aussi la question du règlement collectif de dettes. Un texte a été déposé et présenté hier en ce sens en commission de la Justice.

Je vais réduire la durée de mon intervention. Je conclurai en remerciant Mme Van Hoof, rapporteuse de nos travaux, pour le travail qu'elle a effectué en essayant de prendre en considération toutes les demandes, dans l'objectif de nous proposer un texte rassemblant tout ce qui avait été suggéré. J'espère qu'il aura un impact positif concret sur la situation et le quotidien des parents solo (...)

La présidente: Chers collègues, je vous demande de respecter le temps de parole de cinq minutes.

14.03 Nathalie Dewulf (VB): Collega's, met deze resolutie zou er een verbetering moeten komen voor de alleenstaande ouders en voor de alleenwoners. Onze fractie kan zich zeker vinden in deze resolutie. Wie kan er immers tegen zijn?

Inzake tewerkstelling moeten we alleenstaande moeders de mogelijkheid bieden om werk en privéleven beter te kunnen combineren. Voor sommige vrouwen is het moeilijk om opvang voor hun kind te vinden of te betalen, of om zich afwezig te melden als hun kind ziek is.

Het collectief Mamans solos heeft getuigd over de hoop die ze koesteren dat onze werkzaamheden uitmonden in maatregelen die hun dagelijks leven draaglijker maken. We moeten de verloftstelsels samen met de sociale partners vereenvoudigen en harmoniseren, met inachtneming van de behoeften van eenouder gezinnen. Wat de organisatie van het werk betreft, moeten we werkgevers bewustmaken van de mogelijkheden op het stuk van telewerk, afwezigheid wegens een ziek kind en uurroosters die op de schooluren afgestemd zijn. We moeten de mantelzorgers ondersteunen en nadrukken over gelijke lonen voor mannen en vrouwen.

Wat de toegang tot zorg betreft, moet het statuut van rechthebbende op een verhoogde tegemoetkoming toegankelijker gemaakt worden. Er werd een tekst ingediend over de collectieve schuldenregeling.

Ik dank mevrouw Van Hoof dat ze een voorstel heeft ingediend waarin alle suggesties zijn opgenomen. Ik hoop dat dit voorstel het dagelijkse leven van alleenstaande ouders positief zal beïnvloeden.

14.03 Nathalie Dewulf (VB): Cette résolution devrait permettre d'améliorer la situation des parents isolés et des personnes isolées. L'inflation est actuellement colossale. Même

De inflatie is toenhoog. Daardoor krijgen steeds meer mensen moeite om rond te komen. Zelfs de middenklasse moet nu een beroep doen op de voedselbank. Wij maken een nooit geziene crisis mee, een crisis waardoor ook de middenklasse steeds verder wegzakt in de armoede. Het leven is duurder. Daarbij gaat het al lang niet meer enkel over de stijgende energieprijzen. Ook voeding en de andere basisvoorzieningen zijn in prijs gestegen. Eén op acht landgenoten kan wegens geldproblemen niet naar de dokter of naar de tandarts gaan. Ik som maar enkele dingen op.

Uit de jaarlijkse armoedestatistiek van Statbel is nogmaals gebleken dat alleenstaande ouders of eenoudergezinnen tot de grootste risicogroepen zijn gaan behoren. De groep van de alleenstaande ouders is in de voorbije tien jaar sterk gestegen. Moeders zouden de grote meerderheid uitmaken van de alleenstaande ouders die het vaakst in de problemen komen. Eén van de redenen daarvoor is dat vrouwen meestal minder goed betaalde jobs hebben. De kansarmoede in die groep is met 6,10 % toegenomen.

Positief is dat de armoedecijfers in vergelijking met 2019 lichtjes gedaald zijn. Maar er komen moeilijke tijden aan, heel moeilijke tijden. De personen die in armoede terechtkomen, zijn vooral alleenstaanden, eenoudergezinnen, ouderen en grote gezinnen. Het is moeilijk als alleenstaande met of zonder kinderen om financieel rond te komen. Er is een stijging met 50 % in het aantal leefloondossiers in vergelijking met 2012.

Wij merken ook een stijging op van het aantal budgetmeters voor elektriciteit en gas. De toekomst ziet er niet rooskleurig uit, zeker niet met de huidige energieprijzen. Het is jammer dat het zolang heeft moeten duren en dat er een crisis voor nodig was vóór de regering en de lokale besturen tot het besef kwamen dat maatregelen broodnodig zijn.

En er is nog een probleem. Alleenstaande ouders of eenoudergezinnen die net te veel verdienen, in feite de lagere middenklasse, maar het toch moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, hebben nergens recht op. Dat is toch absurd. Sommige alleenstaande ouders of eenoudergezinnen moeten twee jobs combineren om rond te komen. Het spreekt voor zich dat het sociale leven in dat geval stevig aan kwaliteit moet inboeten.

Een huis kopen kan ook al niet voor alleenstaanden of eenoudergezinnen. Banken geven niet graag een lening aan singles tenzij de ouders zich borg stellen. Alleenstaande ouders of singles ondervinden ook discriminatie bij de aankoop of huur van hun woonst. Wettelijk is dit verboden.

Deze resolutie wil verandering brengen in deze schijnende problematiek. Onze fractie hoopt dan ook dat de problematiek met deze resolutie ernstig en dringend zal worden aangepakt. De doelstellingen zijn mooi en die kunnen we uiteraard volledig onderschrijven. Wel vinden we er veel algemene formuleringen in terug, zonder een concrete invulling en timing. Zo blijven de vragen over de hervorming van de belastingen en de pensioenen bestaan. Ik druk nogmaals onze hoop uit dat alle betrokkenen prioritair aandacht aan de uitvoering van deze resolutie zullen schenken.

Het Vlaams Belang zal deze resolutie dan ook volmondig steunen.

la classe moyenne doit à présent parfois recourir à la banque alimentaire. Non seulement l'énergie, mais également l'alimentation et les autres services de base sont plus onéreux. Un concitoyen sur huit ne peut se rendre chez le médecin ou le dentiste en raison de problèmes financiers.

Chez les parents isolés, ce sont les mères qui sont le plus souvent confrontées à des difficultés. En effet, les femmes ont généralement des emplois moins bien rémunérés.

Les chiffres de la pauvreté ont légèrement diminué par rapport à 2019, mais des moments particulièrement pénibles attendent les personnes isolées, les familles monoparentales, les personnes âgées et les familles nombreuses. Il est difficile pour une personne isolée, avec ou sans enfants, de joindre les deux bouts. Le nombre de dossiers relatifs au revenu d'intégration a grimpé de 50 % par rapport à 2012.

L'on observe également une hausse du nombre de compteurs à budget pour l'électricité et le gaz. Il est regrettable de constater qu'une crise était nécessaire pour que le gouvernement et les administrations locales se rendent compte que des mesures sont indispensables.

Les parents isolés ou familles monoparentales qui dépassent de peu le plafond fixé mais qui ont, malgré tout, des difficultés à joindre les deux bouts, n'ont droit à rien. Il existe des parents isolés ou familles monoparentales qui doivent cumuler deux emplois pour s'en sortir, ce qui fragilise fortement la qualité de leur vie sociale.

Les banques n'accordent pas facilement des prêts aux personnes célibataires, à moins que les parents ne se portent garants. Les parents isolés ou les célibataires sont également victimes de discriminations à l'achat ou à la location d'une habitation, même si la loi l'interdit.

Notre groupe espère que la proposition de résolution à l'examen apportera une solution sérieuse et rapide à ce problème. Si nous souscrivons pleinement aux nobles objectifs que cette proposition poursuit, nous déplorons les nombreuses formulations générales qu'elle contient ainsi que l'absence d'éléments concrets et de calendrier. Les questions quant à la réforme de la fiscalité et des pensions demeurent.

Le Vlaams Belang soutiendra la proposition de résolution à l'examen.

14.04 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de voorzitster, als rapporteur heb ik geen mondeling verslag gebracht, daarom zal ik de resolutie nu iets uitgebreider toelichten, met uw toestemming.

Collega's, alleen is maar alleen, dat motto geldt helaas nog te vaak voor de 45 % Belgen die alleenstaand of alleenstaande ouder zijn. Het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie heeft zich op vraag van cd&v gebogen over die problematiek, samen met tientallen organisaties, onderzoekers en sociale instellingen.

De gevolgen van het armoederisico zijn bekend. Statbel lijst de zaken op waarmee eenoudergezinnen worstelen ten opzichte van koppels of gezinnen. Onverwachte uitgaven, een week vakantie nemen per jaar, versleten meubels vervangen, deelnemen aan vrijtijdsactiviteiten, wekelijks een bedrag uitgeven aan persoonlijke behoeften, eenmaal per maand afspreken met vrienden of familie om iets te eten of te drinken, dat is allemaal niet mogelijk. Van de Belgische kinderen leeft 28 % in een eenoudergezin met armoede. De groep alleenstaande eenoudergezinnen en vrouwen is dan ook de grootste groep aanvragers van een sociale woning. Nefast was uiteraard de coronacrisis en vandaag komt daar nog de energie- en koopkrachtcrisis bovenop. Zij zijn het grootste slachtoffer van die situatie.

Collega's, het moet anders. Wij zijn geen welvaartsstaat als wij de helft van onze samenleving in de kou laten. Wij kozen ervoor om te werken met vijf grote lijnen.

In de eerste plaats roepen wij op om te streven naar een leefvorm neutraal beleid van de overheid, waarbij wij een singlereflex wensen te hanteren en eenoudergezinnen ook zichtbaar willen maken in overheidscampagnes. Het viel namelijk heel sterk op dat de belangen van die groep bijna niet worden vertegenwoordigd door andere groepen.

In een tweede grote lijn focussen wij op de armoedeproblematiek. Een werkgroep van de FOD Sociale Zekerheid is reeds bezig met het statuut van samenwonenden onder de loep te nemen en dat is belangrijk. In projecten als cohousing moeten de vaste kosten bijvoorbeeld kunnen worden gedeeld en daarvoor mogen die samenwonenden dan niet worden afgestraft. Daarnaast heeft deze regering al talrijke kerken gewerkt aan het verhogen van de sociale uitkeringen.

14.04 Els Van Hoof (cd&v): La devise selon laquelle il faut savoir se débrouiller lorsqu'on est seul vaut malheureusement encore trop souvent pour les 45 % de Belges qui sont isolés ou parents isolés. Le risque de tomber dans la précarité a des conséquences énormes. Parmi les enfants belges, 28 % vivent dans une famille monoparentale en situation de précarité. Le groupe des familles monoparentales et des femmes isolées constitue le groupe le plus important de demandeurs de logements sociaux. La crise du Covid-19 leur avait déjà été préjudiciable et elles doivent à présent faire face, de surcroît, à la crise de l'énergie et du pouvoir d'achat.

Nous ne sommes pas un État-providence si nous abandonnons la moitié de nos concitoyens à leur sort. Nous appelons le gouvernement à mener une politique neutre en termes de choix de vie. Il est nécessaire de développer un réflexe "isolés", car les intérêts de ce groupe ne sont presque pas représentés par d'autres groupes.

Dans cette proposition de résolution, nous nous concentrerons sur le problème de la pauvreté. Un groupe de travail du SPF Sécurité sociale se consacre déjà à l'examen du statut des cohabitants. Dans le cas des logements communautaires, les frais fixes doivent par exemple pou-

In een derde lijn in de resolutie focussen wij op het leefvormneutraal maken van sociale en fiscale regelgeving. Het is niet langer aanvaardbaar dat men netto gestraft wordt indien men meer gaat werken of verdiensten. Nog te vaak worden ook sociale of fiscale tegemoetkomingen, zoals de Vlaamse jobbonus of de fiscale werkbonus, verloren. Alleenstaande ouders worden ook het vaakst getroffen door de inactiviteits- of promotieval. Ons fiscaal systeem gaat eveneens te veel uit van het klassieke gezin en de OESO stelt heel duidelijk dat geen enkele groep ter wereld meer wordt belast dan de Belgische alleenstaande. We vragen dan ook vanuit cd&v een fiscale hervorming, dat zal u niet verbazen, om dit leefvormneutraal te maken.

Het is ook belangrijk te zeggen dat er specifieke problemen zijn voor eenoudergezinnen, zoals het fiscaal co-ouderschap dat niet goed kan worden aangegeven, of de hoge belasting op de ontvangen alimentatie die moet worden herbekeken. We moeten tijdens de aankomende globale pensioenhervorming eveneens kijken naar de alleenstaande vrouwen die te maken hebben gehad met een loonkloof of met het opnemen van thematische verloven die niet altijd konden worden meegenomen in de carrière.

Ten vierde moet er ook bijzondere aandacht zijn voor de scheiding tussen werk- en privéleven. Collega Lanjri is daarmee al uitdrukkelijk bezig geweest, maar we stellen vast dat dit moeilijker is wanneer een eenoudergezin plots te maken krijgt met ziekte van de ouder of het kind of met gedragsproblemen bij kinderen, waardoor er een zwaardere hypothek wordt gelegd op het evenwicht tussen het arbeids- en gezinsleven. Ook de diensten voor arbeidsbemiddeling in de deelstaten moeten een beleid uitwerken dat rekening houdt met eenoudergezinnen. Er zijn quick wins en de bevoegde instanties moeten zich daarmee bezighouden. Ik denk bijvoorbeeld aan de NAR wat betreft telewerk, schoolbelcontracten en co-ouderschapscontracten. We moeten dus innovatief gaan werken voor deze groep.

Een laatste grote lijn gaat over wonen, energie en gezondheidszorg. We weten heel goed dat alleenstaande ouders meer worden gediscrimineerd op de huurmarkt. Ook moeten bestaande instrumenten tegen energiearmoede voor deze doelgroep doelgerichter en efficiënter worden ingezet. We mogen hen absoluut niet in de kou laten staan.

Wat de gezondheidszorg betreft, is er nog een flagrant cijfer. Ongeveer 25 % van het inkomen van eenoudergezinnen wordt besteed aan gezondheidszorg. Dat is in België gemiddeld 12 %. Dit is dus weer een flagrante discriminatie. We moeten dan ook kijken naar de toekenningsvoorraarden voor het statuut van de verhoogde tegemoetkoming. Deze moeten worden verfijnd en we moeten bewerkstelligen dat iedereen die recht heeft op deze tegemoetkoming ze ook krijgt.

Er moet ook bijzondere aandacht zijn voor alleenstaande mantelzorgers. Zij worden immers echt gesandwich tussen kinderen en ouders.

Tot slot, heb ik vastgesteld dat er een brede meerderheid was voor deze resolutie, waarvoor dank. Ik ben ook heel blij met de samenwerking rond dit thema, want alles is heel vlot verlopen. Er was ook heel veel eensgezindheid. We hopen dan ook dat er een duidelijk signaal wordt gegeven aan onze regering (...)

voir être partagés et le gouvernement a déjà planché à de nombreuses reprises sur une augmentation des allocations sociales.

L'accent est également mis sur la nécessité de rendre la réglementation sociale et fiscale neutre par rapport au mode de vie. Il n'est pas acceptable qu'on soit pénalisé, en termes de revenu net disponible, lorsqu'on travaille ou qu'on gagne davantage. Il arrive encore trop souvent que les isolés ne bénéficient pas des interventions en matière sociale ou fiscale, telles que le bonus emploi flamand ou le bonus fiscal à l'emploi.

Les parents isolés sont également le plus souvent touchés par le piège à l'inactivité ou à la promotion. Notre système fiscal est trop basé sur le schéma de la famille classique. Aucune catégorie de personnes au monde n'est davantage taxée que le ou la célibataire belge. Le cd&v réclame une réforme de la fiscalité afin de parvenir à une fiscalité neutre, quel que soit le mode de vie du contribuable.

Les familles monoparentales éprouvent des difficultés spécifiques. Il convient de reconstruire les impôts élevés prélevés sur les pensions alimentaires perçues. La prochaine réforme des pensions doit également tenir compte des femmes isolées qui ont été confrontées à des inégalités salariales.

Il faut, par ailleurs, accorder une attention particulière à la séparation entre la vie professionnelle et la vie privée. Il est plus difficile d'établir cette distinction dans une famille monoparentale confrontée à la maladie soudaine du parent ou de l'enfant ou encore à des problèmes comportementaux chez l'enfant.

Les services d'aide à l'emploi des entités fédérées doivent développer une politique qui tienne compte des familles monoparentales. Les contrats de coparentalité peuvent, par exemple, déjà représenter un gain

vite engrangé.

Les instruments existants en matière de précarité énergétique sur le marché locatif doivent être utilisés de manière plus ciblée et plus efficace en faveur des parents isolés.

Quelque 25 % des revenus des familles monoparentales sont consacrés aux soins de santé, alors que la moyenne belge est de 12 %. Les critères d'octroi du statut de l'intervention majorée doivent être affinés. Tous ceux qui y ont droit doivent en bénéficier.

Une attention particulière doit également être accordée aux aidants proches isolés. En effet, ceux-ci se retrouvent, d'une certaine manière, pris en tenailles.

Nous espérons que la proposition de résolution à l'examen enverra un message clair au gouvernement, l'incitant à prendre l'ensemble de ces éléments en considération.

14.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitster, collega's, wekenlang hebben tal van organisaties en deskundigen en de vakbonden hun expertise gedeeld met het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie en toegelicht hoe wij in het Parlement de situatie kunnen verbeteren.

De situatie van alleenstaande ouders, waarvan acht op de tien vrouw is, is bijzonder preair. Opnieuw zijn het de vrouwen, die aan het kortste eind trekken. Opnieuw is het de vrouw, die het ongelooflijk moeilijk heeft. In de zogenoamde vrouwelijke sectoren, zoals die van de poets-hulp en de zorgverleners in de ziekenhuizen, de kinderopvang en de woonzorgcentra worden ook de laagste lonen betaald en gelden de moeilijkste uurroosters. Voor een alleenstaande mama die in een dergelijke sector werkt, is het bijna onmogelijk om voltijds te werken. Zij kan dan immers niet meer voor haar kinderen zorgen of de job is te zwaar. Zij waren de heldinnen van de coronacrisis. Nu krijgen zij allemaal stank voor dank.

Het voorstel van resolutie dat ter stemming ligt, is voor ons veel te vrijblijvend. Er staan een paar mooie ambities en vage beloftes in. Voor het overige is het te weinig bindend en gaat het erin vooral om ooit misschien iets te doen.

Wij hebben bijgevolg twee amendementen ingediend die komaf maken met de vaagheid en de vrijblijvendheid, die alleenstaande ouders wel perspectief bieden en die de heldinnen van de coronacrisis wel respecteren. Onze amendementen werden echter, zoals wel vaker het geval is, weggestemd. Dat is des te erger, aangezien de voorstellen die in die

14.05 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): La situation des parents isolés est particulièrement précaire. Huit parents isolés sur dix sont des femmes. Une fois de plus, ce sont les femmes qui sont perdantes.

Les secteurs dits féminins sont aussi ceux où les salaires sont les plus bas et les horaires les plus éprouvants. Il est presque impossible pour une mère célibataire d'y travailler à temps plein. Elles étaient autrefois les héroïnes de la crise du coronavirus, mais maintenant elles sont toutes payées d'ingratititude.

Cette proposition de résolution manque résolument de force à nos yeux. Elle contient quelques belles ambitions et de vagues promesses, mais elle est trop peu contraignante. Nos amendements visent à pallier le manque d'engagement, à offrir une réelle perspective aux personnes seules et à respecter comme il se doit les héroïnes de la crise du coronavirus. Cependant, ces amende-

amendementen zitten vervat tijdens de hoorzittingen door bijna alle experts, vakbonden, en organisaties werden gesteund. Waartoe dienen hoorzittingen nog, indien toch niet wordt geluisterd naar wie wordt gehoord?

Waarover gaan onze amendementen? Ze betreffen concreet het statuut van de samenwonenden en de pensioenhervorming.

Verzoek 2 van het voorstel van resolutie bestaat erin dat de FOD Sociale Zekerheid nagaat of het statuut van wettelijk samenwonenden al dan niet geleidelijk moet worden afgeschaft. Alle vakbonden zijn het erover eens dat een individualisering van de rechten noodzakelijk is, opdat samenwonenden hun eigen sociale rechten in de sociale zekerheid zouden verkrijgen. Zij vragen dat samen met vele alleenstaande gezinnen al jaren. Door dat statuut zien mensen hun sociale rechten immers verminderen en wordt hun recht op wonen sterk ingeperkt.

Ik hoop dat u zich nog de getuigenis van Whitney Heylen herinnert. Haar leven als alleenstaande moeder zou een pak gemakkelijker zijn, mocht zij kunnen samenwonen met een vriendin. Op die manier zouden zij samen voor de kinderen kunnen zorgen, samen kunnen delen in de kosten en elkaar kunnen ondersteunen. Dat is nu gewoon niet mogelijk door dat statuut.

Dat is toch absurd? Waarom zouden mensen in armoede niet vrij mogen kiezen met wie ze wonen, vooral als hun situatie daardoor zou verbeteren? Terwijl Whitney, die is komen getuigen, ons vraagt om het statuut af te schaffen en ik hier verschillende partijen zich daarbij hoor aan-sluiten, luidt het antwoord van het Parlement kennelijk dat men erover zal nadenken om het statuut misschien ooit wel eens te zullen afschaffen! Ik vind dat heel jammer.

Ons eerste amendement wil daarin duidelijkheid brengen en doet een duidelijke belofte met een duidelijke termijn. Het statuut voor samenwonenden moet nog voor het einde van deze legislaturus afgeschaft worden en de rechten die nu op basis van dat statuut worden toegekend moeten worden geïndividualiseerd.

Ons tweede amendement heeft betrekking op de pensioenhervorming die u in juli hebt beslist. Die hervorming heeft negatieve gevolgen voor vrouwen met de laagste pensioenen. Opnieuw wordt een groep, die het al bijzonder moeilijk heeft, het hardst getroffen. Het begint hier precies een sport te worden. Het Planbureau heeft uitgerekend dat door de maatregel van 20 jaar effectieve tewerkstelling een op zeven vrouwen die recht zou hebben op het minimumpensioen, gemiddeld 440 euro per jaar zal verliezen. Het gaat hier om duizenden vrouwen die heel hun leven een laagbetaalde job hebben uitgeoefend. Die vrouwen zullen pensioen verliezen en dat door een regering die zegt vrouwvriendelijk te zijn. Wij vragen dan ook dat de pensioenhervorming zou worden herzien om de negatieve impact van de maatregel van 20 jaar effectieve tewerkstelling te neutraliseren.

Wij hopen dat u onze amendementen zult steunen. Ze bevatten namelijk maatregelen die een belangrijke stap vooruit zijn voor vrouwen.

14.06 Karin Jiroflée (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, ik wil graag twee elementen uit het voorstel van resolutie aanhalen.

ments ont été rejetés en commission, alors qu'ils concernent deux éléments qui ont été soutenus par la quasi-totalité des experts, syndicats, organisations et conseillers lors des auditions, à savoir le statut des cohabitants et la réforme des pensions.

L'article 2 de la proposition de résolution indique que le SPF Sécurité sociale doit examiner s'il convient ou non de supprimer progressivement le statut de cohabitant légal. Tous les syndicats s'accordent pour dire qu'une individualisation des droits est nécessaire pour que les cohabitants obtiennent leurs propres droits sociaux au sein de la sécurité sociale. En effet, ce statut implique que les personnes concernées voient leurs droits sociaux diminués et leur droit au logement sévèrement réduit.

En gros, la loi interdit désormais à une mère célibataire de vivre avec une amie, supprimant ainsi la possibilité de partager les tâches et les coûts et de se soutenir mutuellement. Tout de même absurde, n'est-ce pas? J'entends ici que plusieurs partis souhaitent résoudre ce problème. Avec notre premier amendement, nous voulons y parvenir avec une promesse claire et une solution définitive avant la fin de cette législature.

Nous demandons également une révision de la réforme des pensions, qui a une incidence négative sur les femmes avec les pensions les plus basses. En effet, le Bureau du Plan a calculé que la condition de 20 ans d'emploi effectif fera perdre en moyenne 440 euros par an à une femme sur sept ayant droit à une pension minimale.

14.06 Karin Jiroflée (Vooruit): En tant que présidente du Comité d'avis pour l'Émancipation sociale,

Ten eerste, als voorzitster van het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie ben ik bijzonder blij dat ons comité al voor de derde keer een voorstel van resolutie neerlegt over het leven en het werk van vrouwen en de verbeteringen die de overheid daarin kan aanbrengen. In die resoluties zit eten en drinken voor alle fracties, over de partijgrenzen heen, en wij hebben er ook samen aan gewerkt. Eerst was er de resolutie over intrafamiliaal geweld, vervolgens die over ondernemende vrouwen en vandaag die over alleenstaanden met of zonder kinderen. Dinsdag hebben wij trouwens de basis gelegd voor een nieuw, zeer boeiend onderwerp, namelijk de genderbias in gezondheid, techniek en wetenschap in het algemeen. Ik dank de collega's alvast voor de inspanningen die zij hiervoor doen.

Ik kom ter zake. Van de Belgische huishoudens bestaat 45 % uit alleen-wonenden en eenoudergezinnen. Bij acht op tien eenoudergezinnen gaat het over een alleenstaande moeder. Dat zijn straffe cijfers, en vooral steeds stijgende cijfers. Het gaat om een voortschrijdende verandering in de organisatie van onze maatschappij. Onze maatschappij "versinglet" als het ware en wij bieden daar te weinig antwoorden op. Wij mogen ons ook niet vergissen want het gaat in de overgrote meerderheid van de gevallen niet over happy, goed verdienende alleenstaanden met een fancy appartement en een spannend leven. Hoezeer ik ook iedereen het leven gun waarvan men droomt, wij moeten vaststellen dat het in de meeste gevallen andere leefomstandigheden zijn waarin alleenstaanden leven, zeker als het gaat over alleenstaanden met kinderen. Vaak gaat het over mensen in armoede of op het randje ervan, over vrouwen die niet kunnen gaan werken omdat de kinderopvang ontbreekt of te duur is om werken een meerwaarde te geven, over mensen die door levensomstandigheden of een gebrek aan voldoende middelen zorg uitstellen, over mensen die niet aan een deftige woning raken om hun kinderen in op te voeden, over vrouwen die niet de alimentatie ontvangen waarop zij recht hebben, over moeders die geen vakantie kunnen betalen met de kinderen. Voor al die mensen doet het adviescomité een groot aantal aanbevelingen.

Ik dank mevrouw Van Hoof dan ook voor de inspanningen die zij heeft geleverd voor het voorstel van resolutie. Het zijn enerzijds concrete aanbevelingen die snel kunnen worden ingevoerd en anderzijds algemene aanbevelingen die proberen onze maatschappij aan te passen aan die veranderende noden.

Collega's, ik dank u voor de samenwerking in het adviescomité. Aan dit halfrond doe ik de oproep om onze aanbevelingen ter harte te nemen in de toekomst.

14.07 Vanessa Matz (Les Engagés): Madame la présidente, le comité d'avis pour l'Émancipation sociale nous présente ce jour une proposition de résolution qui est le fruit de nombreuses auditions en commission et de nombreux échanges parlementaires. Je ne peux que souligner la qualité du travail effectué par le comité d'avis et *de facto* la qualité de cette proposition de résolution qui balaie sur de nombreux aspects les difficultés vécues par les familles monoparentales et les personnes isolées. Nous allons évidemment soutenir celle-ci.

La réalité des familles monoparentales et des personnes isolées est une problématique de plus en plus présente et visible. Les chiffres évoqués lors de la présentation de ce rapport sont éloquents et malheureusement dramatiques.

je me félicite que ce dernier ait déposé pour la troisième fois une proposition de résolution visant à améliorer la vie et le travail des femmes. Chacune de ces résolutions contient de quoi satisfaire tous les groupes politiques.

Parmi les foyers belges, 45 % sont composés d'isolés ou de familles monoparentales. Huit familles monoparentales sur dix ont à leur tête une femme. La tendance à la hausse se poursuit. La plupart de ces personnes connaissent des conditions de vie plus difficiles, doivent reporter des soins, ne trouvent pas de logement décent et ne peuvent pas se permettre de partir en vacances avec leurs enfants. Le Comité d'avis émet un grand nombre de recommandations concrètes pouvant être mises en œuvre rapidement pour aider ces personnes, ainsi que des recommandations plus larges répondant à des besoins en mutation. Je remercie Mme Van Hoof pour son implication en faveur de cette proposition de résolution. Merci également pour la collaboration au sein du Comité d'avis.

14.07 Vanessa Matz (Les Engagés): Het adviescomité voor Maatschappelijke Emancipatie legt ons een waardevol voorstel van resolutie voor over de moeilijkheden die eenoudergezinnen en alleenwonenden ervaren. Wij zullen dat uiteraard steunen.

De situatie van de eenoudergezinnen en alleenwonenden wordt steeds zichtbaarder. De cijfers zijn dramatisch. Het armoederisico voor

En 2020, le risque de pauvreté des ménages monoparentaux était de 29,7 % alors que ce risque était de 6,6 % pour les ménages dits classiques (deux parents et deux enfants). Les personnes isolées sans enfant représentent 38 % des bénéficiaires du revenu d'intégration. Un parent isolé sur cinq n'a pas encore trouvé de nouveau logement après six mois. Un parent isolé sur trois loue un logement alors qu'il était auparavant propriétaire. À Bruxelles, un parent isolé sur cinq dort dans la même pièce que ses enfants. Un parent isolé sur deux éprouve des difficultés à payer son logement. Un parent isolé sur vingt est sans-abri ou sans domicile.

Ces difficultés, nous les connaissons tous et, aujourd'hui, dans une déclaration d'intention, nous marquons tous notre accord sur le fait qu'il est plus que temps d'agir concrètement sur ces questions.

Dans l'accord de gouvernement, il est indiqué, par rapport à la pauvreté, qu'une attention particulière sera portée sur la pauvreté infantile et sur les familles monoparentales. Il est également indiqué qu'une attention particulière sera accordée aux parents et familles monoparentales et que, dans le cadre des compétences fédérales, il sera examiné quelles entraves financières ou autres pourront être supprimées afin de leur permettre de concilier plus facilement vie professionnelle et vie familiale.

À un peu plus d'un an de la fin de la mandature, nous sommes malheureusement extrêmement déçus de l'action de votre gouvernement sur cette thématique. Nous voyons très peu d'avancées concrètes sur le sujet. Au contraire, vous avez raboté les crédits-temps lors du dernier conclave budgétaire, ce qui est pour nous un terrible signal envoyé aux familles monoparentales.

Nous vous invitons donc à agir le plus rapidement possible en faveur de ces familles, que ce soit via la suppression du statut de cohabitant et l'automatisation et l'individualisation des droits, via une meilleure prise en compte des spécificités des familles monoparentales et des personnes isolées dans votre projet de réforme fiscale ou encore via une meilleure adaptabilité de l'administration fédérale pour que celle-ci soit congruente avec les réalités des familles monoparentales et des personnes isolées. De nombreux leviers sont entre vos mains. Vous pouvez compter sur nous pour soutenir les actions que vous prendrez – je l'espère – dans l'intérêt de ce public fragilisé et de plus en plus présent.

Aujourd'hui, l'heure est à l'unanimité politique sur l'urgence de prendre des mesures pour les familles monoparentales et isolées. Demain, l'heure sera à l'action concrète. Il vous reste un an pour mettre en place cette belle déclaration d'intention. Comptez sur nous pour vous le rappeler régulièrement!

14.08 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, chers collègues, je commencerai par remercier les membres du Comité d'Émancipation sociale avec lequel nous avons travaillé pendant de longues semaines afin de répondre au mieux – en tout cas, je l'espère – aux attentes des parents isolés. Du reste, les auditions ont très bien objectivé que gérer sa vie de famille tout seul, tout en se conformant à ses responsabilités sociales et professionnelles est systématiquement sy-

eenoudergezinnen (29,7 %) is aanzienlijk hoger dan voor andere gezinnen. Alleenwonenden zonder kinderen vertegenwoordigen 38 % van de leefloontrekkers. Daarbovenop komen de huisvestingsproblemen. Sommige alleenstaande ouders belanden op straat.

Het regeerakkoord bevat het engagement om bijzondere aandacht te besteden aan kinderarmoede en eenoudergezinnen. Het einde van de legislatuur komt in zicht en we zijn zwaar teleurgesteld over de beperkte actie van de regering op dat stuk. Het is hoog tijd om die mooie intentieverklaring om te zetten in daden!

We roepen de regering ertoe op concrete maatregelen te nemen waarbij er rekening gehouden wordt met de specifieke kenmerken van eenoudergezinnen en alleenwonenden, zowel in arbeidsrechtelijk als fiscaal opzicht. U kunt op ons rekenen om uw acties in het belang van die kwetsbare groep te steunen.

14.08 Sophie Rohonyi (DéFI): Mijn dank gaat uit naar het adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie waarmee we samen gewerkt hebben om tegemoet te komen aan de verwachtingen van alleenstaande ouders. Uit de hoorzittingen is gebleken dat mensen

nonyme de difficultés, d'épuisement, voire d'appauvrissement – ce dernier phénomène touchant aussi, par voie de conséquence, les enfants.

En effet, être parent célibataire revient à se dire que l'on ne pourra jamais craquer ou faiblir, faute de conjoint ou de compagnon sur lequel se reposer; être parent célibataire, c'est se dire que l'on doit mettre sa vie entière entre parenthèses pour se consacrer intégralement à son ou ses enfants. C'est en cela que le terme "isolé" est malheureusement pertinent.

Le travail que nous avons abattu était donc fort attendu, mais aussi et surtout nécessaire au vu de l'insuffisance des mesures qui sont aujourd'hui à la disposition de ces familles monoparentales qui, faut-il le rappeler, sont en grande partie des femmes confrontées aux difficultés inhérentes à la condition féminine dans notre société.

Je me dois de saluer les engagements concrets, comme celui de revoir le règlement collectif de dettes et, en particulier, sa durée; ainsi que le demandent depuis longtemps, et même trop longtemps, les parents confrontés à un ancien conjoint qui organise son insolvabilité et qui prive ainsi les enfants de ressources indispensables à leur bon développement, à leur épanouissement, à leur scolarité, à leur bonne santé.

Malheureusement, nous aurions pu aller plus loin, raison pour laquelle nous avons déposé des amendements au sein du Comité, amendements que nous redéposons en cette séance plénière. Ils visent tout d'abord à permettre aux parents isolés de concilier plus aisément travail et vie privée en leur assurant le droit à la déconnexion, mais aussi à concrétiser l'égalité salariale par une évaluation et, surtout, une amélioration de la loi de 2012. Il s'agit également d'évaluer les conséquences positives aussi bien que négatives de la réforme du temps de travail sur la conciliation vie privée-vie professionnelle des familles monoparentales ou encore d'instaurer un congé de conciliation destiné à gérer les imprévus auxquels elles se heurtent, en ceci qu'il permettrait de réduire drastiquement le stress et tous les problèmes financiers qui découlent de leur gestion – ainsi que le plaide, au demeurant, la Ligue des familles.

Vous l'aurez compris, chers collègues, le groupe DéFi soutiendra cette proposition de résolution qui apportera, à terme, une amélioration certaine de la qualité de vie des personnes isolées; à charge du gouvernement de remplir l'ensemble des engagements consacrés dans cette proposition de résolution. Cependant, mon groupe regrette – je le redis aujourd'hui – que certaines propositions plus concrètes, réalisables et réclamées par de nombreuses personnes et associations entendues par ce Comité n'aient finalement pas été prises en compte.

La présidente: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
 De besprekking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Point/Verzoek 1

- 1 – Sophie Rohonyi (3068/3)

die alleen een gezin moeten runnen en daarbij moeten voldoen aan hun sociale en professionele verplichtingen, systematisch met problemen, uitputting en zelfs verarming geconfronteerd worden – en dat heeft een weerslag op de kinderen.

Alleenstaande ouders moeten zich altijd sterk houden, want ze hebben geen partner of echtgenoot om op terug te vallen. Ze moeten hun leven on hold zetten om zich volledig te wijden aan hun kinderen. Dit werk was dus nodig. Er zijn immers te weinig maatregelen ten behoeve van eenoudergezinnen, grootsdeels vrouwen, die het sowieso al niet makkelijk hebben in onze samenleving.

Ik juich de concrete engagementen toe, onder meer om de collectieve schuldenregeling te herzien, zoals al geruime tijd gevraagd wordt door ouders die te maken hebben met een ex-partner die ervoor gezorgd heeft dat hij of zij insolvent is en die zo de eigen kinderen middelen ontzegt die onmisbaar zijn voor hun opvoeding.

We hadden verder kunnen gaan. Daarom dienen we onze amendementen over de arbeidstijd en de gelijke lonen opnieuw in.

DéFi zal dit voorstel van resolutie dat ertoe strekt de levenskwaliteit van alleenwonenden te verbeteren, steunen, maar betreurt dat er geen rekening is gehouden met de concrete voorstellen waarvoor er tijdens de hoorzittingen van het adviescomité gepleit werd.

Point/Verzoek 2

- 6 – Maria Vindevoghel (3068/3)

Point/Verzoek 3

- 7 – Maria Vindevoghel (3068/3)

Point/Verzoek 10

- 2 – Sophie Rohonyi (3068/3)

Point/Verzoek 11

- 3 – Sophie Rohonyi (3068/3)
- 4 – Sophie Rohonyi (3068/3)

Point/Verzoek 14(n)

- 5 – Sophie Rohonyi (3068/3)

* * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.
De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

[15] Proposition de résolution visant la libération immédiate et inconditionnelle d'Olivier Vandecasteele (3094/1-5)

[15] Voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (3094/1-5)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Jasper Pillen, Daniel Senesael, Michel De Maegd, Samuel Cogolati, Els Van Hoof, Vicky Reynaert, Wouter De Vriendt, Marianne Verhaert, Goedele Liekens.

Discussion

Bespreking

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (3094/4)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (3094/4)

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de résolution visant la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele".

La discussion est ouverte.

De bespreking is geopend.

[15.01] **Ellen Samyn**, rapporteur: Namens de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen breng ik het mondelinge verslag over de bespreking van het voorstel van resolutie over de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele.

Ik wil eerst mijn dank uitspreken voor het nachtelijk werk van de commissiesecretaris, die mij het degelijk verslag bezorgde.

De commissie voor Buitenlandse Betrekkingen heeft tijdens haar vergadering van 17 januari het voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van de heer Vandecasteele besproken. Het voorstel werd door de meerderheidspartijen ingediend, met de heer Pillen als hoofdindiener, volgend op de mondelinge vragensessie met de mi-

[15.01] **Ellen Samyn**, rapporteur: Lors de sa réunion du 17 janvier, la commission des Relations extérieures a examiné la proposition de résolution sur la libération immédiate de M. Vandecasteele. Cette proposition a été déposée par les partis de la majorité, avec M. Pillen comme auteur principal. Vu la gravité de la situation de M. Vandecasteele, l'urgence a été accordée par la séance plénière le même jour. M. Pillen a déclaré que

nister van Buitenlandse Zaken van 12 januari 2023 in het halfronde. Gezien de ernst van de situatie waarin de heer Vandecasteele verkeert, werd dezelfde dag door de plenaire vergadering de urgentie voor de behandeling van het voorstel verleend.

Tijdens zijn inleidende uiteenzetting vatte de hoofdindiener, de heer Pillen, het voorstel van resolutie als volgt samen. De Kamer van volksvertegenwoordigers wordt gevraagd om de willekeurige arrestatie en detentie van Olivier Vandecasteele en zijn oneerlijk proces te veroordelen en Iran op te roepen om onze landgenoot onmiddellijk vrij te laten. Het voorstel van resolutie betekent ook een teken van steun aan de familie van Olivier Vandecasteele.

De getuigenis van mevrouw Nathalie Vandecasteele in de commissie gisteren, de dag na de goedkeuring van het voorstel van resolutie, liet niemand onberoerd.

Tijdens de algemene besprekking waren er uiteenzettingen van mevrouw Safai, de heer De Vriendt, de heer Senesael, mezelf, de heer De Maegd, de heer De Vuyst, mevrouw Reynaerts, mevrouw Fonck, mevrouw Rohonyi, mevrouw Van Hoof, de heer Ben Achour en mevrouw Marghem.

Hoewel alle commissieleden eenduidig het initiatief om een voorstel van resolutie aan te nemen, steunden, waren er op bepaalde punten verschillende visies.

Mevrouw Safai verwees naar haar persoonlijke ervaringen en verklaarde ten volle mee te leven met Olivier Vandecasteele, die zich momenteel in een uitzichtloze en onmenselijke situatie bevindt. Om die reden zal de N-VA-fractie het voorstel van resolutie steunen. Alles moet in het werk worden gesteld om Olivier Vandecasteele vrij te krijgen. Voorts meende de spreekster dat het Grondwettelijk Hof het overbrengsakkoord, de zogenaamde Irandeal, in maart zal vernietigen, gezien de argumentatie van het hof naar aanleiding van de schorsing ervan. Het lid vroeg een duidelijke en onvoorwaardelijke veroordeling van het autocratische, dictatoriale regime van Iran. Zij drong erop aan dat er geen enkele toegeving zou worden gedaan aan de huidige Iraanse machthebbers en vroeg uitdrukkelijk steun voor de verenigde Iraanse oppositie. Ook riep zij op om de krachten te bundelen op het internationale niveau, zoals ook Amnesty International vroeg, om op te treden tegen de gijzelingen van burgers door het Iraanse regime.

De heer De Vriendt en mevrouw Reynaert betreurd de politieke commotie die was ontstaan naar aanleiding van een publieke reactie van de heer Francken in verband met het niet opvolgen van het negatieve reisadvies van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Beiden beklemtoonden ook de algemene problematiek van de schendingen van de mensenrechten op grote schaal door het Iraanse regime. De heer Vandecasteele, de Iraans-Zweedse Ahmadreza Djalali en vele anderen zijn gijzelaars van het Iraanse regime. Het zijn onschuldige slachtoffers in een geopolitiek spel. Beide leden onderschreven alle bepalingen van de tekst van het voorstel van resolutie en betuigden onverkort hun steun aan de heer Vandecasteele en zijn familie. Zijn onmenselijke behandeling moet onmiddellijk stoppen.

De heer Senesael benadrukte de onterechte veroordeling en de onmenselijke omstandigheden waarin de heer Vandecasteele nu al

la Chambre était invitée à condamner l'arrestation et la détention arbitraires d'Olivier Vandecasteele et son procès inéquitable, et à sommer l'Iran de libérer immédiatement notre compatriote. Bien que tous les membres de la commission se soient prononcés en faveur d'une résolution, des divergences de vues sont apparues sur un certain nombre de points.

Mme Safai a déclaré qu'elle compatisait pleinement avec Olivier Vandecasteele, qui se trouve actuellement dans une situation désespérée et inhumaine. Pour cette raison, le groupe N-VA soutiendra la proposition de résolution. L'oratrice a également estimé que la Cour constitutionnelle annulerait le présumé accord avec l'Iran en mars et a appelé à une condamnation claire et inconditionnelle du régime autoritaire et dictatorial de l'Iran. Elle a insisté sur le fait qu'aucune concession ne serait faite et a explicitement demandé que la Belgique soutienne l'opposition iranienne. Elle a également appelé à constituer une ligue internationale contre ces prises d'otages de civils par le régime.

M. De Vriendt et Mme Reynaert déploraient les conséquences d'une déclaration publique de M. Francken concernant l'avis de voyage négatif dont M. Vandecasteele n'a pas tenu compte. Ils ont tous les deux insisté sur les violations à grande échelle des droits humains perpétrées par le régime iranien. Ils ont souscrit à toutes les dispositions du texte et ont témoigné leur soutien à la famille.

M. Senesael a souligné la condamnation injuste et les conditions de détention inhumaines auxquelles l'intéressé doit faire face. Tout comme nos collègues Fonck et Rohonyi, il a appelé le premier ministre et la ministre des Affaires étrangères à se rendre en Iran afin de soutenir les efforts diplomatiques entrepris.

M. De Maegd a exprimé son soutien

sinds 24 februari 2022 gevangen wordt gehouden. Ondanks de volgehouden inspanningen van de regering stelde het lid nog geen vooruitgang vast. Om die reden riep de heer Senesael de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken op om zich naar Iran te begeven ter ondersteuning van de diplomatieke inspanningen ter plaatse. Ook mevrouw Fonck en mevrouw Rohonyi riepen hiertoe op.

De heer De Maegd sprak zijn steun uit voor alle door de regering reeds geleverde inspanningen. Tevens betreurde het lid de opschorting van het Belgisch-Iraans uitleveringsverdrag, wat toch een uitzicht kon bieden voor de vrijlating van de humanitaire hulpverlener. Het lid pleitte voor volgehouden diplomatieke inspanningen in een initiatief vanwege de Raad van Europa en de Europese Unie.

De heer De Vuyst verklaarde dat de PVDA-PTB-fractie de tekst van het voorstel van resolutie volmondig steunt, omdat de tekst zeer concreet en *to the point* is verwoord. Waar ook ter wereld een landgenoot onschuldig en willekeurig wordt gearresteerd en wordt veroordeeld tot onmenselijke straffen na een schijnproces, moet alles in het werk gesteld worden om de betrokkenen ter plaatse bij te staan en moeten alle diplomatieke krachten worden ingeschakeld om de betrokkenen vrij te krijgen. Ook riep het lid op om de problematiek op de agenda van de EU te plaatsen.

Mevrouw Fonck wees erop dat haar fractie van in het begin heeft aangedrongen op de onmiddellijke vrijlating van de heer Vandecasteele. De regering moet hiervoor alles in het werk stellen. Ook zij wenst dat België de andere Europese lidstaten hierbij om steun verzoekt. Voorts was zij van oordeel dat bijkomende sancties tegen het Iraanse regime moeten kunnen worden overwogen.

Mevrouw Rohonyi verklaarde nog dat zij het initiatief van een resolutie absoluut steunt. De initieel door de regering en de vivaldimeerdeid gekozen weg van het Belgisch-Iraans uitleveringsverdrag beschouwde het lid echter als een toegeving aan de chantage van het Iraanse regime, waardoor nog vele andere Belgische onderdanen in gevaar zouden kunnen worden gebracht.

De heer Ben Achour verklaarde die zienswijze van sommige commissieleden met betrekking tot het uitleveringsverdrag absoluut niet te delen. Hij is namelijk van oordeel dat dit uitleveringsverdrag de meest concrete en rechtstreekse weg naar de vrijlating van Olivier Vandecasteele is.

Mevrouw Marghem wees erop dat twee legitieme logica's met elkaar worden geconfronteerd, namelijk de logica van de rechtsstaat, waarbij een terrorist door een rechtbank wordt veroordeeld en gestraft, en de logica van de gevangenenruil van onze landgenoot tegen de veroordeelde terrorist, op basis van een bij wet aangenomen uitleveringsverdrag. Net als de heer Ben Achour is mevrouw Marghem van oordeel dat alles in het werk moet worden gesteld om Olivier Vandecasteele vrij te krijgen.

Uw rapporteur laakte het initiatief van de regering bij het afsluiten van het overbrengingsakkoord, de zogenaamde Iradeal. Door de wet ter bekraftiging van dit akkoord op te schorten herinnerde het Grondwettelijk Hof eraan dat België een rechtsstaat is. Desalniettemin zal de Vlaams Belangfractie de voorliggende resolutie steunen.

à tous les efforts entrepris par le gouvernement. Il a déploré la suspension du traité d'extradition belgo-iranien et a plaidé en faveur de la poursuite des efforts diplomatiques.

M. De Vuyst a déclaré que son groupe soutenait pleinement la proposition de résolution parce que le texte est formulé de manière très concrète et pertinente. Des compatriotes qui se trouvent dans de telles circonstances ont droit à un maximum d'assistance sur place et la diplomatie doit tenter d'obtenir la libération de l'intéressé. Cette problématique doit être inscrite à l'ordre du jour des réunions européennes.

Mme Fonck a attiré l'attention sur le fait que, depuis le début, son groupe a réclamé une libération immédiate. Elle aussi souhaite que la Belgique demande le soutien d'autres États membres de l'UE, ainsi que d'éventuelles sanctions supplémentaires.

Mme Rohonyi soutient pleinement la résolution. Elle estime cependant que le traité d'extradition belgo-iranien initial constitue une dangereuse concession au chantage exercé par le régime iranien.

Selon M. Ben Achour, le traité d'extradition est le moyen le plus concret de libérer Olivier Vandecasteele. D'après Mme Marghem, deux logiques légitimes s'affrontent: la logique de l'État de droit et la logique de l'échange de prisonniers. Mme Samyn dénonçait la conclusion de l'"accord avec l'Iran". La Cour constitutionnelle a rappelé à la Belgique que la suspension de l'application de cette loi fait d'elle un État de droit.

La résolution réclame la libération inconditionnelle de M. Vandecasteele, sans que le dossier du terroriste Assadi y soit lié. Elle encourage le gouvernement à condamner explicitement la politique de prise d'otages menée par l'Iran.

Mme Van Hoof a rappelé que c'est

De tekst roept Iran op tot onvoorwaardelijke vrijlating van de heer Vandecasteele, dus zonder dat het dossier van de terrorist Assadi eraan gekoppeld wordt, en tot consulaire en rechtsbijstand, medische verzorging, toegang tot een advocaat naar keuze en regelmatig contact met de familie. De resolutie spoort de regering ook aan tot een expliciete veroordeling van de Iraanse gijzelpolitiek.

Mevrouw Van Hoof herinnerde eraan dat het deze legislatuur reeds de vierde keer was dat de Belgische publieke opinie met de duistere kant van het Iraanse regime werd geconfronteerd. Er waren reeds het dossier van professor Djalali, het arresteren van diplomaat-terrorist Assadi dankzij het optreden van onze veiligheidsdiensten en de verschrikkelijke moord op Mahsa Amini. Nu is er de willekeurige arrestatie, detentie en veroordeling van Olivier Vandecasteele. Door deze acties verdient het Iraanse regime de benaming van schurkenstaat.

Mevrouw Van Hoof verklaarde dat de cd&v-fractie ten volle de oproep steunt tot onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating en een veilige terugkeer naar België van Olivier Vandecasteele. Ook moeten zijn detentieomstandigheden onmiddellijk worden verbeterd. Net als alle collega's pleitte mevrouw Van Hoof ook voor een gecoördineerd optreden op Europees en internationaal niveau om een einde te kunnen stellen aan deze gijzelingspolitiek, waarvan iedereen in Iran, zowel wereldburgers als Iraniërs zelf, slachtoffer is.

Er werden amendementen ingediend door de heer Pillen en consorten met als doel de tekst van de resolutie te actualiseren en aan te passen aan de besprekingen tijdens de plenaire vergadering van 12 januari.

Er werden amendementen ingediend door de dames Safai en Van Bossuyt betreffende meer samenwerking tussen Europese en Atlantische bondgenoten, meer internationale sancties en de intrekking van het overbrengingsakkoord.

Mevrouw Fonck diende een amendement in betreffende de noodzaak van een diplomatiek bezoek door de minister van Buitenlandse Zaken aan Iran.

Mevrouw Rohonyi en de heer De Smet dienden een amendement in betreffende de noodzaak van een diplomatiek bezoek door de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken aan Iran, betreffende meer Europese en internationale samenwerking en betreffende de uitsluiting van gelijk welke vorm van gevangenenruil zolang er geen garanties zijn voor de uitvoering van de door de Belgische justitie uitgesproken straffen.

Mevrouw Ponthier en mevrouw Samyn dienden een amendement in om de precaire situatie van Iraniërs met dubbele nationaliteit onder de aandacht te brengen en om gelijk welke vorm van gevangenenruil van veroordeelde terroristen uit te sluiten.

De amendementen van de heer Pillen en consorten werden eenparig aangenomen, de overige amendementen werden verworpen.

De resolutie werd unaniem aangenomen.

15.02 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitster, ik denk dat

déjà la quatrième fois au cours de cette législature que nous constatons que l'Iran est un État voyou. Il y a d'abord eu le dossier Djalali, puis le dossier du terroriste Assadi ainsi que l'assassinat de la militante Masha Amini et, enfin, la condamnation d'Olivier Vandecasteele. Outre la libération inconditionnelle et l'amélioration des conditions de détention, Mme Van Hoof réclamait une intervention européenne et internationale coordonnée.

M. Pillen et d'autres ont déposé des amendements visant à actualiser le texte. Mmes Safai et Van Bossuyt ont réclamé une collaboration internationale accrue dans leurs amendements. Mme Fonck a demandé par la voie d'un amendement que la ministre des Affaires étrangères se rende en Iran.

Mme Rohonyi et M. De Smet ont présenté un amendement sur la nécessité d'une visite du premier ministre et de la ministre des Affaires étrangères en Iran, sur la collaboration européenne et internationale et l'exclusion d'un échange de prisonniers ne présentant pas de garanties quant à l'exécution de peines.

Mmes Ponthier et Samyn ont présenté un amendement sur la situation précaire des Iraniens ayant la double nationalité et sur l'exclusion de toute forme d'échange de prisonniers condamnés pour terrorisme. Les amendements de M. Pillen et consorti ont été adoptés, les autres non. La résolution a été adoptée à l'unanimité.

wij moeten beginnen met de algemene vaststelling dat de Kamer unanim en eensluidend de vrijlating van Olivier Vandecasteele eist.

Gisteren hebben we in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van de zus en vriend van de heer Vandecasteele een pakkende getuigenis gehoord die niemand onbewogen heeft gelaten. De omstandigheden van de detentie zijn verschrikkelijk. Dat betekent dat wij ook opnieuw hebben kunnen vaststellen dat Olivier Vandecasteele vastzit in een Iraanse cel omdat hij op het verkeerde ogenblik op de verkeerde plaats was. Eigenlijk gaat het niet over Olivier Vandecasteele persoonlijk, het had ook iemand anders kunnen zijn. Dat wil ook zeggen dat de verwijten, de redenen waarom hij zogenaamd – daarover verkeren we immers in het ongewisse – veroordeeld is, niet alleen onduidelijk zijn, maar er ook met de haren bijgesleept zijn, want men had er van alles op kunnen kleven. We hebben namelijk te maken met een schurkenstaat – het woord is daarnet gebruikt, een land dat, blind voor de feiten, op zoek is naar pasmunt voor de uitruil met een veroordeelde terrorist.

In de gegeven omstandigheden meen ik dat het onze verantwoordelijkheid is om effectief alle oorbare middelen in te zetten om de vrijlating van de heer Vandecasteele te eisen. Om die reden heeft onze fractie zich, zoals alle collega's, uiteraard volmondig achter deze resolutie geschaard.

Het belangrijkste onderdeel van deze resolutie lijkt mij het verzoek aan de federale regering om alle diplomatische middelen in te zetten voor de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van de heer Vandecasteele.

Het kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn om met dit soort regime in onderhandeling te gaan. Het kan nooit de bedoeling zijn om dit soort chantage als het ware te belonen door er enige credibiliteit aan te geven en de indruk te wekken dat de ene veroordeelde crimineel tegen de andere veroordeelde crimineel wordt geruild. Wanneer wij in die logica meegaan, spreken wij de taal van het regime van Iran. Wij moeten dat heel goed beseffen. Het gaat niet over de ene crimineel versus de andere crimineel, het gaat over een veroordeelde terrorist versus iemand die onschuldig gevangen werd genomen.

Vandaar dat wij heel veel belang hechten aan de terminologie die in deze resolutie wordt gebruikt, namelijk 'de onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele'. Er kan ten opzichte van Iran niet aan voorwaarden voldaan worden voor zijn vrijlating. Wij willen die chantagepolitiek niet belonen. Indien wij openstaan voor deals met dat regime, zouden wij in de toekomst immers andere landgenoten in gevaar brengen.

Ik wijs er ook op dat deze regering gemeend heeft dat zij de weg van een verdrag moest volgen. Wij zien het definitieve arrest tegemoet, maar het Grondwettelijk Hof heeft die keuze geen heilzaam pad genoemd.

Wij zullen deze resolutie steunen, hoewel wij de bedenking hebben dat men verder had kunnen gaan. Men had met meer aandrang een gezamenlijke Europese aanpak van deze problematiek moeten bepleiten. Het gaat niet alleen over een Belg die gevangenzit, het gaat ook over andere mensen uit Europese landen en potentieel ook over anderen in de toekomst. Vandaar dat wij een aanscherping van deze resolutie had-

Chambre demande à l'unanimité la libération d'Olivier Vandecasteele. Le témoignage de sa sœur hier n'a laissé personne indifférent. Olivier Vandecasteele était au mauvais endroit au mauvais moment. Sa personne n'était pas visée, sa mésaventure aurait pu arriver à quelqu'un d'autre. Les raisons de sa condamnation sont vagues et tirées par les cheveux. L'État voyou qu'est l'Iran ne cherche rien d'autre qu'une monnaie d'échange pour récupérer un homme condamné pour terrorisme.

Nous devons utiliser tous les moyens légaux pour exiger la libération de M. Vandecasteele. Cette résolution demande au gouvernement de mettre en œuvre tous les moyens diplomatiques pour parvenir à sa libération immédiate et inconditionnelle. Le caractère inconditionnel est important à nos yeux. Il n'est pas acceptable de négocier avec ce genre de régime, ni de récompenser le chantage en donnant l'impression que deux criminels sont échangés, puisqu'il s'agit d'un criminel et d'un innocent. Si nous nous montrons prêts à passer ce genre d'accord, nous mettrons d'autres compatriotes en danger à l'avenir.

Nous soutenons cette résolution, même si elle aurait pu être plus incisive en plaidant davantage pour une approche européenne commune. Nous aurions souhaité une résolution plus tranchée, dans laquelle nous ne demanderions pas mais exigerions la libération de M. Vandecasteele. Ce gouvernement a estimé qu'un traité avec l'Iran pouvait apporter une solution, mais la Cour constitutionnelle juge qu'il ne s'agit pas d'une voie salutaire. Nous espérons que le gouvernement explorera désormais d'autres pistes.

den gewenst, met een scherpere benadering van Iran, dus geen vraagende positie maar een eisende positie. In Teheran begrijpt men immers alleen de taal van de duidelijke argumentatie.

Wij zullen deze resolutie steunen en wij hopen, nu de problematiek op het Europese niveau en bij de VN is aangekaart, dat alle collega's het met ons eens kunnen zijn dat deze regering andere pistes moet bewandelen dan diegene die zij tot nu toe bewandelde, maar die heilloos is gebleken.

15.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Ik wil vooreerst de rapporteur bedanken voor haar verslag. We hebben al twee keer over de resolutie gesproken. Eerst werd de resolutie zelf besproken en vervolgens hebben we de getuigenis van Nathalie Vandecasteele, de zus van Olivier Vandecasteele, gehoord. Er waren ook een paar tussenkomsten van leden.

Ik wil nog drie punten aanstippen.

Ten eerste denk ik dat de unanieme goedkeuring van de resolutie een belangrijk moment is, aangezien dat de eerste keer zal zijn dat de Kamer zich uitspreekt over de arrestatie en detentie van Olivier Vandecasteele en om zijn vrijlating verzoekt. Het is belangrijk dat we dat hebben bevestigd in het bijzijn van zijn zus. De resolutie en de unanieme goedkeuring werden erg op prijs gesteld door haar. Het feit dat het Parlement een houding inneemt voor deze moeilijke kwestie is een belangrijk signaal en wordt geapprecieerd en als teken van steun ervaren. De directe getuigenis was voor de parlementsleden bijzonder pakkend en zinvol. Het heeft zo'n willekeurige arrestatie en opluiting geconcretiseerd. Het is erg moeilijk om hem nog te kunnen spreken en men krijgt amper toegang tot hem. Men laat de familie in het ongewisse of hij degelijk voedsel krijgt, of hij in isolatie wordt gehouden, of hij wel een matras heeft om op te slapen en dat al bijna een jaar lang.

Ten tweede zijn de arrestatie en opluiting gebaseerd op pure willekeur. Hij is een totaal onschuldig slachtoffer. Hij is een marionet in een poppenkast die zich boven zijn hoofd afspeelt. Het is belangrijk te bevestigen dat hij een onschuldig slachtoffer is en dat hij geen enkele verantwoordelijkheid draagt. Hij was een ngo-medewerker en dat was de reden waarom hij in Iran verbleef.

Als de N-VA verklaart dat hij wel zelf een verantwoordelijkheid draagt, dan doet dat pijn, dan is dat ontrecht. Dat is niet alleen stuitend, maar ook gevvaarlijk. Waarom? Dit soort narratief blijft zich reproduceren op sociale media. Ik lees niets anders op Twitter. Als wij iets tweeten over Olivier Vandecasteele en wij vragen steun voor hem, dan lezen we op Twitter bagger en reacties van mensen die zeggen dat hij het toch zelf heeft gezocht. Als de grootste partij van Vlaanderen dat soort narratief actief verspreidt op sociale media, dan krijgt men dat.

Waarom is dat gevvaarlijk? Het haalt de steun onderuit voor een Belgische regering die zich heel sterk en actief inzet voor de vrijlating van Olivier Vandecasteele.. Als de publieke opinie misschien niet meer volgt, dan zal de regering- hopelijk niet – misschien ook minder geneigd zijn om *full force* te gaan en volledig te schakelen voor de vrijlating van Olivier Vandecasteele. Daarom zijn de uitspraken van de N-VA niet alleen misplaatst, maar ook gevvaarlijk. Hij is slachtoffer en er moet daarover niet meer of niet minder worden gezegd.

15.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): L'adoption unanime de cette résolution est un moment important. Pour la première fois, la Chambre se prononce sur l'arrestation et la détention d'Olivier Vandecasteele. Il est important que nous ayons demandé sa libération en présence de sa sœur, en guise de soutien. Son témoignage a été poignant et intelligent.

L'arrestation et l'emprisonnement d'Olivier Vandecasteele sont purement arbitraires. Il est une victime totalement innocente. Il se trouvait en Iran en tant que collaborateur d'une ONG. La déclaration de la N-VA selon laquelle il porte lui-même une responsabilité est blessante mais aussi injuste et dangereuse. En effet, ce type de narration devient virale sur les réseaux sociaux et réduit à néant le soutien à un gouvernement belge qui s'engage en faveur de sa libération.

Dans la résolution, nous demandons au gouvernement de mettre en œuvre tous les moyens possibles. Cela donne lieu à des débats difficiles, notamment concernant le renforcement des sanctions à l'égard de l'Iran. Notre groupe plaide en faveur de ces sanctions car elles sont susceptibles d'affaiblir le pouvoir du régime iranien. Nous avons également longuement débattu d'un échange de prisonniers. L'examen de cette possibilité est très compliqué mais en tenant compte de tous les arguments en faveur et en défaveur d'un tel échange, ainsi que de la possibilité de sauver la vie d'une personne innocente, il me semble que le choix du gouvernement et du Parlement se justifie, tant sur le plan moral qu'au niveau du contenu.

Ten derde, in de resolutie staat dat de regering alle middelen moet inzetten. Dat is ook zo, en dan komen we tot moeilijke debatten. We hebben dat ook in de commissie gezegd, we hebben daar even een debat gehad over de sancties. Moeten de sancties tegen Iran worden versterkt of niet? De positie van onze fractie is heel duidelijk: ja. Net zoals wij ook voor de sancties tegen Rusland zijn. Sancties kunnen immers helpen om de machtsbasis van een regime zoals dat van Iran te verzwakken.

Alle middelen betekent ook een gevangenenruil. Dat is waar. We hebben daar heel lang over gedebatteerd. Dat was een heel moeilijke afweging, geen ja-neekeuze, maar een grote grijze zone. Als we het leven van een onschuldig iemand als Olivier Vandecasteele kunnen redden en als we dan alle elementen contra afwegen tegen alle elementen pro, dan lijkt mij de keuze van de regering en van het Parlement – want er is daarover gestemd – niet alleen moreel, maar ook inhoudelijk de juiste.

15.04 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer De Vriendt, u noemt mijn fractie explicet. Feiten zijn nooit gevvaarlijk, maar ik wil heel duidelijk stellen dat die feiten niet in de weg staan in deze aangelegenheid. Ik ben heel blij dat u zich daarachter schaart, want wij staan, net zoals u, voor de onmiddellijke en onvoorwaardelijke – zonder dat wij voorwaarden stellen ten opzichte van Iran – vrijlating van de heer Vandecasteele, onverminderd de feiten.

15.05 Daniel Senesael (PS): Chers collègues, nous en discutons depuis des jours et je ne compte pas me répéter. Une chose est claire: Olivier Vandecasteele doit être libéré. C'est une demande forte que nous portons aux côtés de nos collègues dans le cadre de cette proposition de résolution qui est soumise au vote aujourd'hui. Olivier doit être libéré. C'est ce que nous demandons. C'est ce que sa famille, ses proches et ses amis demandent. C'est ce que la population belge dans son ensemble demande.

Hier encore, Nathalie Vandecasteele, la sœur d'Olivier, nous livrait en commission un témoignage poignant et bouleversant empreint de force et de courage pour tenter de nous décrire les conditions inhumaines de détention auxquelles son frère, affaibli par de nombreux maux et infections continues, fait face depuis bientôt un an dans une cellule située dans une cave, sans lit, sans sanitaires. Sa vie est en jeu. Il doit être libéré au plus vite. Entre-temps, il doit pouvoir sortir de l'isolement et voir ses conditions de détention améliorées et surtout humanisées.

Je sais que notre gouvernement fait tout ce qu'il peut pour y arriver. Je sais qu'il voit, comme nous toutes et tous, la mobilisation de toute la population belge qui demande instamment au pouvoir iranien de libérer Olivier. Je sais aussi que ce travail doit en partie se faire dans la plus grande discréction, mais j'ai l'intime conviction que nous exprimer de manière claire peut aider notre gouvernement et rappeler la force démocratique et populaire qui se mobilise pour la libération d'Olivier.

En effet, vous le savez, pour le groupe PS, le fait que toutes les initiatives soient prises dans le respect de l'État de droit pour tenter de libérer notre compatriote est primordial, notamment par exemple en faisant appel à un pays tiers pour nous aider à négocier. En libérant Olivier Vandecasteele, nous pouvons éveiller l'espoir chez des dizaines d'autres

15.04 Peter De Roover (N-VA): Les faits ne sont jamais dangereux, mais malgré les faits, nous soutenons la libération immédiate et inconditionnelle de M. Vandecasteele.

15.05 Daniel Senesael (PS): Olivier Vandecasteele moet worden vrijgelaten. Dat vragen we in dit voorstel van resolutie, dat vraagt zijn familie, dat is wat de Belgische bevolking wil. Hij wordt momenteel gevangen gehouden in menswaardige omstandigheden, in die mate dat zijn gezondheid en zijn leven op het spel staan. Daarom moet hij zo snel mogelijk worden vrijgelaten en ondertussen uit zijn isolatie worden gehaald.

Ik weet dat de regering geen middel onbeproefd laat en dat deze demarches in alle discréte moeten gebeuren maar door ons hierover duidelijk uit te spreken, kunnen we de regering helpen en tonen welke massale steun Olivier krijgt. We moeten alles in het werk stellen om hem vrij te krijgen, maar wel met respect voor de rechtsstaat, door met name een beroep te doen op de steun van derde landen bij de onderhandelingen. Op die manier kunnen we bij tientallen andere gevangenen die illegaal worden vastgehouden in Iran de hoop weer aanwakkeren.

We moeten een vuist blijven maken

prisonniers européens et américains détenus illégitimement en Iran aujourd'hui encore. Nous pouvons éveiller l'espoir des Iraniennes et des Iraniens qui militent pour les droits humains et qui manifestent sans relâche depuis la mort, le 16 septembre dernier, de Masha Amini, une Kurde iranienne de 22 ans décédée trois jours après avoir été arrêtée à Téhéran par la police des mœurs pour avoir porté le voile islamique de manière inappropriée.

Est-il nécessaire et utile de rappeler que plusieurs personnes sont aujourd'hui encore condamnées à mort et exécutées pour ces protestations populaires? Nous devons être les allumeurs de conscience et éveiller l'espoir de nos concitoyennes et de nos concitoyens pour leur prouver que leurs appels ne sont pas vains, que la confiance en nos institutions peut continuer de faire foi pour les protéger et leur venir en aide.

Nous nous devons, chers collègues, de rester mobilisés contre la barbarie et l'injustice, et de nous battre pour la liberté et les valeurs universelles qui sont les nôtres. C'est notre devoir, pour que le cauchemar de la famille Vandecasteele cesse et pour qu'Olivier puisse être libéré au plus vite.

À cet égard, et comme je l'ai déjà exprimé à plusieurs reprises en commission, j'appelle notre ministre des Affaires étrangères, représentante de notre force diplomatique, mais également notre premier ministre, représentant de l'ensemble de notre nation, à se rendre en personne en Iran pour démontrer notre volonté et exiger de manière directe la libération de notre concitoyen.

Les appels doivent se poursuivre de toutes parts, à l'instar de celui des 35 organisations européennes qui appellent aujourd'hui, dans une lettre conjointe, l'Union européenne à soutenir notre État et à agir pour faire libérer Olivier.

Le Parlement européen vient par ailleurs d'adopter ce jeudi une résolution similaire à la nôtre, condamnant la condamnation d'Olivier et demandant la libération de tous les Européens détenus en Iran.

Enfin, je vous invite, ce dimanche à 14 h 00, ici même à Bruxelles, sur la place de l'Albertine, pour une mobilisation à l'initiative d'Amnesty International. Nous serons, j'en suis sûr, nombreuses et nombreux à porter haut et fort les valeurs de liberté, de droit international et de justice pour implorer la libération d'Olivier Vandecasteele.

Olivier, mes chers collègues, pourrait être notre frère. Olivier pourrait être notre fils. Olivier pourrait être notre ami. Olivier, c'est aujourd'hui. Olivier, nous toutes et nous tous. Olivier, c'est vous. Olivier, c'est nous. Je suis Olivier.

15.06 Ellen Samyn (VB): Collega's, de situatie van Olivier Vandecasteele, die al meer dan een jaar in Iran in onmenselijke omstandigheden opgesloten zit, laat niemand onberoerd. Iran voerde een drogreden op om hem te vervolgen, namelijk spionage en samenwerking met buitenlandse krachten. Hiervoor leverden ze echter geen bewijsmateriaal. Dat was immers ook niet nodig, want ze hebben Olivier enkel opgesloten om als pasmunt te gebruiken om die andere gevangene in België vrij te krijgen, de terreurdiplomaat Assadollah Assadi.

tegen barbaarsheid en onrecht en er alles aan doen om ervoor te zorgen dat er een eind komt aan de nachtmerrie van de familie Vandecasteele.

Ik roep de minister van Buitenlandse Zaken en de eerste minister ertoe op naar Iran te reizen om er de vrijlating van onze landgenoot te eisen. Het Europees Parlement heeft zojuist een resolutie aangenomen tegen de veroordeling van Olivier en eist de vrijlating van alle Europeinen die in Iran gevangenzitten.

Zondag om 14.00 uur zullen we in groten getale aanwezig zijn op het Albertinaplein om luidkeels op te komen voor de waarden van vrijheid, internationaal recht en rechtvaardigheid, en te schreeuwen om de vrijlating van Olivier Vandecasteele.

Vandaag zijn we allemaal Olivier.

15.06 Ellen Samyn (VB): La situation d'Olivier Vandecasteele ne laisse personne indifférent. Il a été emprisonné pour servir de monnaie d'échange pour le terroriste Assadi. Notre gouvernement a même donné son assentiment à un échange de détenus, mais la Cour constitution-

Deze vivaldiregering ging daarin aanvankelijk zelfs mee. Men wilde het op een akkoordje gooien, een ordinaire gevangenenuitwisseling. Iran beseft nu echter dat de Belgische rechtsstaat nog niet compleet haveloos is. Het Grondwettelijk Hof volgde immers onze redenering en schorste het overbrengingsakkoord. Er kan volgens het hof geen sprake zijn van een ruil met topterrorist Assadi, omdat hij zijn straf ongetwijfeld zal ontlopen in Iran en een blijvend gevaar zal vormen, niet enkel voor onze nationale veiligheid, maar voor ontelbare mensenlevens. Assadi is namelijk de spil in het Europese terreurnetwerk van de ayatollahs.

Daarom voert Iran de druk op België genadeloos op. Het vonnis voor Olivier werd onlangs verzwaaid naar maar liefst 40 jaar cel, 74 zweepslagen en 1 miljoen dollar boete. Zweepslagen, u hoort het goed. De barbaarsheid van het ayatollahregime kent werkelijk geen grenzen. Dit is dus geen land om om het even welk akkoord mee te sluiten.

Deze regering dacht daarover dus duidelijk anders, hoewel het autoritaire regime genadeloos de grondrechten van zijn burgers de kop indrukt. Andersgelovigen of afvalligen worden in Iran vogelvrij verklaard. Holebi's zijn criminelen en vrouwen zijn tweederangsburgers. U zult het misschien vernomen hebben in de pers dat een Iraniër die zijn 17-jarige vrouw onthoopte – ze moest hem bovendien huwen op 12-jarige leeftijd – slechts 8 jaar cel krijgt omdat zijn schoonouders hem vergaven.

Ondanks de zware represaille tegen de protesten in Iran na de moord op Mahsa Amini en de mensonterende gijzelingspolitiek van onder andere professor Djalali en Olivier Vandecasteele, blijft deze regering vasthouden aan de nucleaire deal en sluit België verdragen af met Iran, een land dat men absoluut niet als normaal kan bestempelen. Dat is gewoon onbegrijpelijk. Iran heeft net een onschuldige landgenoot veroordeeld tot 40 jaar cel en 74 zweepslagen om een veroordeelde terrorist terug vrij te krijgen! Toch blijft deze regering zich vastklampen aan de bilaterale band met Iran. Hoe kan deze regering dan nog met enige geloofwaardigheid spreken over mensenrechten of over *rules based* wereldorde als ze zoete broodjes bakt met dit soort regimes? Stop deze schaamteloze houding en houd al onze diplomatische en handelsrelaties op een absoluut minimum met dit soort schurkenstaten. Het is dat of ophouden met de internationale moralridder van de mensenrechten te spelen. Onze fractie is alvast duidelijk: doe geen zaken met terroristenstaten.

Wij herhalen dan ook vandaag ons standpunt dat er nooit sprake kan zijn van een uitlevering van Assadi aan Iran. Minister Van Quickenborne maakte zich in de pers sterk dat hij Olivier snel vrij zou krijgen. Hij zou daartoe alle wettelijke en grondwettelijke middelen inzetten en stelde dat de opschatting van het overbrengingsakkoord slechts tijdelijk is. Dat boezemt ons zeer reële angst in dat de vivaldiregering alsnog zal plooien voor het Iraanse chantageregime.

Met de zogenaamde Irlandeal heeft deze regering twee fundamentele fouten gemaakt.

Ten eerste, het is duidelijk dat er met dit regime geen deals over de uitlevering van terroristen kunnen worden gemaakt, zeker omdat we weten dat de uitlevering de facto op een vrijlating zal neerkomen.

Ten tweede, de timing van deze deal was ronduit catastrofaal. Toen de

nelle a suspendu l'accord de transfèrement étant donné qu'il était évident que M. Assadi échapperait à sa peine en Iran et constituerait un danger. Ceci explique pourquoi l'Iran renforce la pression et pourquoi le jugement de M. Vandecasteele a été alourdi. Aucun accord ne peut être conclu avec un pays qui viole aussi souvent les droits humains. Pourtant, le gouvernement continue à s'accrocher à l'accord nucléaire et la Belgique signe des conventions avec l'Iran. Cette attitude est incompréhensible. Soit notre pays doit mettre fin à toute relation diplomatique et commerciale avec de tels États-voyous, soit il doit cesser de jouer les donneurs de leçons en droits humains à l'international.

Pour nous, Assadi ne devrait jamais être extradé vers l'Iran. Le ministre Van Quickenborne a annoncé dans la presse qu'il ferait libérer M. Vandecasteele rapidement, affirmant que la suspension de l'accord de transfèrement n'était que temporaire. Nous craignons ainsi que le gouvernement ne cède encore au chantage iranien.

En concluant l'accord avec l'Iran, ce gouvernement commet deux erreurs fondamentales. La première est qu'un échange de prisonniers n'est pas possible dès lors que le régime est sûrement déterminé à libérer Assadi si la Belgique l'extrade. Le second est le moment choisi, parce que les compatriotes actuellement encore détenus en Iran sont devenus une monnaie d'échange potentiellement précieuse.

Mon groupe est également préoccupé par l'état de santé d'Olivier Vandecasteele et espère qu'il sera libéré rapidement. Cette résolution demande sa libération inconditionnelle, sans la lier au dossier Assadi. Elle demande également une assistance consulaire, une aide juridique, des soins médicaux, l'accès à un avocat de son choix et des contacts réguliers avec sa famille. Enfin, il est

regering deze deal met het Iraanse regime sloot, terwijl er nog landgenoten in Iran vastzaten, wist men gewoon dat die landgenoten als pas-munt zouden worden misbruikt om de eerste uitlevering op basis van deze deal af te dwingen. Wie dat toen niet beseft of inzag, is ofwel van bijzonder slechte wil, ofwel bijzonder naïef en wereldvreemd. Door het afsluiten van de Irlandeal heeft de regering de weinige troefkaarten waarover ze beschikte in handen van het ayatollahregime gegeven.

Collega's, mijn fractie maakt zich ook ernstige zorgen over de toestand van Olivier Vandecasteele. Wij hopen even vurig als iedereen dat hij snel terug vrijkomt. De tekst roept op tot een onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele, zonder dat het dossier-Assadi daaraan wordt gekoppeld. De tekst roept ook op tot consulaire bijstand, rechtsbijstand, medische verzorging en toegang tot een advocaat naar keuze en regelmatig contact met de familie. De resolutie spoort de regering ook aan tot een expliciete veroordeling van de Iraanse gijzelpolitiek. Dat kunnen wij alleen maar volmondig steunen.

15.07 Michel De Maegd (MR): Madame la présidente, chers collègues, nous voterons, dans quelques instants, une résolution tout à fait particulière. Nous parlons d'un homme, d'un seul, d'un de nos compatriotes, d'un homme qui a dévoué sa vie aux autres, les plus faibles, les déshérités, un homme qui a passé des années en Afghanistan et en Iran en travaillant sans compter, avec honnêteté et générosité, pour différentes ONG. Sa sœur nous l'a rappelé, hier après-midi, lors d'un témoignage déchirant en commission. Notre compatriote, Olivier Vandecasteele, a su faire preuve d'un idéal de dévouement, d'un idéal d'engagement envers les autres.

Nous savons où il se trouve aujourd'hui. Nous savons ce qu'il endure. Nous connaissons les conditions inhumaines dans lesquelles il survit depuis déjà presque un an. Nous imaginons avec horreur sa souffrance physique, sa souffrance psychologique. Il en conservera, malheureusement, des séquelles à vie.

Nous avons entendu et ressenti, en commission, le désarroi, les craintes, la tristesse de ses proches. Et nous savons que d'autres otages occidentaux vivent cette souffrance au quotidien en Iran.

Chers collègues, Olivier Vandecasteele aurait tant besoin, aujourd'hui, de sentir le soutien unanime de notre assemblée et des millions de Belges que nous représentons en tant que députés de la Nation. Hélas, là où il se trouve, il n'en saura rien, comme il doit ignorer en grande partie les actions de sa famille, de ses amis et des milliers de citoyens qui se mobilisent, chaque jour, pour obtenir sa libération.

Comme je l'ai dit en commission, le maintien de notre mobilisation est primordial. Nous devons continuer à nous battre pour Olivier Vandecasteele, pour ses proches et pour la liberté.

Madame la présidente, chers collègues, dans un dossier tel que celui-ci – l'Iran nous a malheureusement habitués à d'autres cas d'enlèvement –, nous devons adopter le pragmatisme et la plus grande discréption. Nous devons nous montrer prudents face à des autorités iraniennes adoptant le mensonge, le mépris de l'État de droit, le mépris de tous les droits individuels, le mépris de l'humain, tout simplement.

Nous devons, tout d'abord, obtenir l'amélioration de ses conditions de

demandé au gouvernement de condamner la politique de prise en otage menée par l'Iran. Nous ne pouvons que soutenir pleinement cette démarche.

15.07 Michel De Maegd (MR): Olivier Vandecasteele zette zich in voor de allerzwaksten en ging tot het uiterste in zijn werk voor verscheidene ngo's in Iran en Afghanistan. Gisteren bracht zijn zus ons in de commissie een hartverscheurende getuigenis. We weten waar en in welke mensenwaardige omstandigheden hij gevangengehouden wordt. We kunnen ons zijn leed inbeelden. Die kwellingen zullen hem voor het leven tekenen. Ook andere gijzelaars in Iran moeten deze gruwel doorstaan. De wetenschap dat wij hem steunen zou veel betekenen voor Olivier Vandecasteele. Helaas zal hij daarvan niets meekrijgen, net zoals hij geen weet heeft van de acties die zijn familie, zijn vrienden en honderden burgers ondernemen.

Wij moeten op een pragmatische en discrete manier de strijd voortzetten, want in onze omgang met de Iraanse overheid, die nooit om een leugen verlegen zit en rechten en menselijke aspecten onbelangrijk vindt, is voorzichtigheid geboden. De detentieomstandigheden van Olivier Vandecasteele moeten verbeterd worden, met name wat de toegang tot medische zorg en regelmatige contacten met zijn familie en een advocaat van zijn keuze betreft. Wij moeten voorkomen dat hij lijfstraffen moet ondergaan en moeten snel zijn vrijlating verkrijgen.

détention qui comprennent l'obtention rapide des soins médicaux nécessaires. Nous devons obtenir des contacts réguliers avec sa famille et un avocat de son choix. Il s'agit d'un principe élémentaire de droit. Nous devons obtenir la non-exécution des châtiments corporels, de ces fameux 74 coups de fouet qu'il pourrait encourir.

Nous devons, ensuite, obtenir sa libération rapide, la plus rapide possible. Pour gravir ces différents échelons vers la liberté, tout – absolument tout – doit être tenté. Notre ministre des Affaires étrangères, avec son collègue de la Justice et le premier ministre, met tout en œuvre pour libérer Olivier Vandecasteele et le ramener sain et sauf en Belgique, avec la discréction requise, à travers les bons services et les bons interlocuteurs, en coopération avec les autres pays confrontés à la même situation dramatique.

Mon groupe fait confiance au gouvernement, à ses services compétents, mais aussi à sa volonté d'ouvrir tous les champs des possibles, car nous sommes confrontés à un mur de cynisme et de tromperie, confrontés à un pays qui ne joue pas avec les mêmes règles. Il nous faut donc user de moyens disruptifs, de nouveaux types d'action, et sortir des canaux de communication traditionnels.

Madame la présidente, chers collègues, j'espère plus que tout – avec ma sincérité et ma passion de la vie – que nous pourrons accueillir rapidement Olivier Vandecasteele en Belgique, qu'il puisse retrouver ses proches, se reconstruire et tourner, tant que faire se peut, la page de cet inimaginable cauchemar et, enfin, que tout le pays puisse lui témoigner le soutien que nous lui apportons ce soir.

15.08 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de voorzitster, collega's, gisteren hoorden wij in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen de aangrijpende getuigenis van Nathalie Vandecasteele, de zus van Olivier. Zij beschreef door welke hel de familie en vrienden van Olivier sinds februari 2022 gaan. De hele commissie was onder de indruk van haar getuigenis. Namens onze fractie willen wij nogmaals onze steun en ons medeleven betuigen. Die hel is er echter niet alleen voor hen. Het is vooral Olivier zelf die nog een vele malen erger lot ondergaat. Zijn zus beschreef gisteren hoe hij letterlijk onder de grond wordt vastgehouden in een ruimte zonder zonlicht en hoe hij problemen heeft met zijn gezondheid, ook op mentaal gebied. De isolatie van Olivier zal volgens haar tot een ernstig trauma leiden. Zijn straf is dan ook middeleeuws en barbaars.

Het spreekt dan ook voor zich dat België alle middelen moet blijven inzetten voor de lotsbestemming van onze landgenoot.

Het voorstel van resolutie beklemtoont in essentie nogmaals ons verzet tegen de willekeurige arrestatie en veroordeling van Olivier Vandecasteele, wat de feiten ook mogen zijn. Wij moesten de meeste informatie daarover immers vernemen via de Iraanse pers. Officieel komt er heel weinig uitleg. Het voorstel vraagt dan ook heel duidelijk de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van Olivier Vandecasteele. Ook zijn veilige terugkeer naar België wordt gevraagd.

De manier waarop Olivier nu wordt behandeld, is gewoon mensontrend. In het vastgeroeste brein van de ayatollahs is dat misschien normaal, maar in de realiteit is het gewoon barbaars om iemand op te sluiten in een cel zonder zonlicht, zonder aangepaste kledij, in de vrieskou,

De ministers van Buitenlandse Zaken en Justitie doen er alles aan om hem veilig en wel terug naar België te brengen, met de nodige discretie, via de juiste diensten en de juiste gesprekspartners, door samen te werken met andere landen die in dezelfde situatie verkeren. Om het cynisme en bedrog te counteren, hebben we nieuwe vormen van actie en communicatie nodig. Ik hoop dat we Olivier Vandecasteele snel mogen begroeten en hem kunnen tonen hoe heel het land hem steunt.

15.08 Els Van Hoof (cd&v): En commission des Relations extérieures d'hier, nous avons entendu le témoignage poignant de la sœur d'Olivier. Sa famille et ses amis vivent un enfer depuis février 2022 et mon groupe tient à réitérer son soutien et sa compassion. Mais le sort d'Olivier est évidemment encore bien pire. La Belgique doit continuer à tout mettre en œuvre pour sauver notre compatriote de sa captivité barbare.

La proposition de résolution souligne une fois de plus notre opposition à son arrestation et condamnation arbitraires et demande sa libération immédiate et inconditionnelle ainsi que son retour en Belgique en toute sécurité. Il est demandé au gouvernement belge de mettre en œuvre tous les moyens diplomatiques à l'égard des autorités iraniennes, y compris un échange de prisonniers si nécessaire. Pour mon groupe, une visite de la ministre doit également être envisagée. Il faut cependant également continuer de

zonder medische verzorging en met nauwelijks contact met familie en vrienden.

De Belgische regering wordt gevraagd alle diplomatieke middelen bij de Iraanse autoriteiten in te zetten. Dat behelst inderdaad ook een gevangenenuil, indien dat nodig is. Op een regimeverandering of op schuldinzicht mogen wij immers nog heel lang wachten. Voor onze fractie kan ook een bezoek van de minister worden overwogen, indien dat bezoek een kans op succes heeft. Wij dringen er ook op aan dat de regering de zaak van Olivier bij de Europese Unie blijft aankaarten. Veroordelen is niet genoeg, dat is te vrijblijvend. Er zijn meer acties nodig. Het hele arsenaal van diplomatieke middelen moet worden ingezet. Daarom wordt de regering ook verzocht steun te vragen bij elk ander land dat door diplomatieke interventies de zaak van Olivier zou kunnen vooruit-helpen en met hen te bespreken op welke manier wij de gijzelingspolitiek een halt kunnen toeroepen.

Collega's, de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen heeft het voorstel van resolutie unaniem goedgekeurd. Ik twijfel er niet aan dat de stemming hier straks ook unaniem zal zijn. Het is onze morele plicht, als parlementslid, als landgenoot en als mens.

15.09 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitster, beste collega's, de oproep in onderhavig voorstel van resolutie tot onmiddellijke vrijlating van onze landgenoot Olivier Vandecasteele zullen wij uiteraard volmondig steunen, net zoals tijdens de stemming in de commissie.

Ongeacht de schuldvraag van onze landgenoot is de behandeling van Olivier Vandecasteele in Iran mensonterend en zijn zijn hechtenis en veroordeling onrechtmatig. Hij kreeg nauwelijks de consulaire bijstand waarop hij recht had, hij kreeg geen advocaat naar keuze en hij heeft na een schijnproces, zonder de officiële aanklacht te horen, een gevangenisstraf opgelegd gekregen van 40 jaar en 74 zweepslagen.

Als we ons in de plaats stellen van Olivier Vandecasteele en zijn familie en dichte entourage, wordt ons medeleven en onze solidariteit des te concreter. Bijna een jaar geleden was Olivier Vandecasteele op de verkeerde plaats op het verkeerde moment. Hij werd willekeurig gearresteerd en in een ondergrondse isoleercel gegooid. Stelt u zich voor dat u gedeprieveld wordt en niet meer weet wat dag of nacht is. Hij werd onderworpen aan een mensonterende behandeling en aan foltering. Hij werd op een streng dieet gezet en kreeg soms geen maaltijden geserveerd. Hij had ook nauwelijks contact met familie en vrienden. Het is eigenlijk cynisch en des te pijnlijker dat net iemand die een groot deel van zijn leven wijdde aan het helpen van anderen en het verrichten van humanitair werk, zijn humaniteit wordt ontnomen.

Het is dan ook niet meer dan correct dat het Parlement hulp biedt. Wij zouden dat eender waar ter wereld moeten doen als een landgenoot van ons op die manier in de problemen komt en in een dergelijke penibele situatie verkeert.

Wij kunnen ons uiteraard ook akkoord verklaren met de verzoeken aan de regering in onderhavig voorstel om alle diplomatieke krachten op de vrijlating van onze landgenoot te concentreren, de zaak op de agenda van de Raad van de Europese Unie te brengen en de Iraanse autoriteiten op te roepen om de mentale en fysieke folteringen te stoppen.

dénoncer cette affaire à l'échelon européen et solliciter le soutien de tout autre pays pour tout l'arsenal de moyens diplomatiques.

Je ne doute pas que la proposition de résolution sera adoptée à l'unanimité tout à l'heure. C'est en effet notre devoir moral.

15.09 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Il va de soi que nous soutenons pleinement l'appel à la libération immédiate de notre compatriote Olivier Vandecasteele. Indépendamment de la question de la culpabilité, il est soumis à un traitement dégradant et sa détention et sa condamnation sont illégales. Il y a presque un an, Olivier Vandecasteele se trouvait au mauvais endroit au mauvais moment. Il est cynique que quelqu'un qui a fait du travail humanitaire pendant une grande partie de sa vie soit maintenant privé de son humanité. Le Parlement doit venir en appui, comme nous devons le faire pour tout compatriote qui se trouve dans une situation aussi désespérée, partout dans le monde.

Nous sommes d'accord avec la résolution qui demande que tous les efforts diplomatiques soient concentrés sur la libération de notre compatriote et que l'affaire soit inscrite à l'ordre du jour du Conseil de l'Union européenne. J'espère que la résolution pourra également apporter une forme de soutien et de solidarité à la famille et aux amis d'Olivier Vandecasteele.

Het is voor ons een evidentie en ik hoop dat het ook een vorm van steun en solidariteit kan betekenen voor de familie en vrienden van Olivier Vandecasteele als zij weten dat de Belgische overheid en het federaal Parlement als één man en één vrouw achter hen staan om zo snel mogelijk hun zoon, broer of vriend terug naar ons land te brengen.

15.10 Vicky Reynaert (Vooruit): Mevrouw de voorzitster, de Vooruit-fractie zal het voorliggende voorstel van resolutie zonder enige twijfel steunen alsook de inspanningen die de federale overheid doet om Olivier Vandecasteele terug thuis te krijgen.

Sommige collega's hebben al gezegd dat de getuigenis van de zus van Olivier, Nathalie, gisteren in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen door merg en been ging. Ik heb al een paar keer gezegd dat wij ons het leed van Olivier en zijn familie niet eens kunnen voorstellen. Het is in een woord afschuwelijk. Wij hebben gisteren gehoord dat het Iraans regime een barbaars, autoritair regime is dat geen enkel respect heeft voor de mensenrechten en mensenlevens, ook niet voor de levens van zijn eigen bevolking.

Olivier zit onschuldig in de cel en heeft helemaal niets misdaan. Hij treft geen enkele schuld en het is belangrijk dat wij dat vandaag benadrukken. Olivier en zijn familie verdienen daarom onze absolute steun. Wij zijn dan ook blij dat de Kamer straks unaniem het voorstel van resolutie zal goedkeuren. Het is een zeer belangrijk signaal aan het regime dat wij zijn willekeurige arrestatie veroordelen en zijn onmiddellijke vrijlating eisen.

Het is ook een belangrijke boodschap aan de regering dat zij alles op alles moet zetten om Olivier weer thuis te krijgen en dat zij in tussentijd alles in het werk moet stellen om zijn detentie zo draaglijk mogelijk te maken en het contact met zijn familie mogelijk te maken.

Deze resolutie is ook een zeer belangrijk signaal aan zijn familie dat zij de steun krijgt van het volledige Parlement en ik hoop dat zij toch enigszins moed kunnen putten uit dit signaal, ook al kunnen we hem vandaag niet terug naar huis brengen.

15.11 Catherine Fonck (Les Engagés): Madame la présidente, chers collègues, nous soutenons bien évidemment cette résolution, un nouvel appel à la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele détenu odieusement par le régime iranien. Les conditions de détention sont effroyables, inhumaines. Les témoignages touchants de sa sœur et de son ami, hier, en commission, ont confirmé l'enfer que vit Olivier au quotidien. Ces conditions de détention effroyables le sont d'autant plus avec le temps qui passe et avec sa santé qui immanquablement se dégrade.

Le vote de cette résolution aujourd'hui, nous le voyons comme un rappel au gouvernement qu'il est urgent d'agir, sans attendre l'arrêt définitif de la Cour constitutionnelle. Nous le voyons aussi comme un appel au gouvernement à agir de manière plus forte, que ce soit sur la mobilisation de la communauté internationale et de l'Union européenne, afin d'avoir le poids le plus fort possible face au régime iranien dans notre capacité de libérer Olivier, ou sur le fait d'envisager des sanctions sur le plan économique.

Enfin, nous pensons qu'un déplacement de la ministre des Affaires

15.10 Vicky Reynaert (Vooruit): Mon groupe soutient cette résolution et les efforts du gouvernement fédéral pour rapatrier Olivier Vandecasteele en Belgique. Le témoignage de sa sœur en commission des Relations extérieures était en effet poignant. Le régime iranien est barbare et ne respecte pas les droits de l'homme. Olivier est un innocent en prison, qui ne porte aucune culpabilité. Olivier et sa famille méritent donc notre soutien absolu. Cette résolution, qui sera sans doute adoptée à l'unanimité, constitue un signal important à l'adresse du régime iranien et un appel au gouvernement à faire tout ce qui est en son pouvoir. Elle constitue également un signal important pour la famille, qui bénéficie du plein soutien de l'ensemble du Parlement.

15.11 Catherine Fonck (Les Engagés): We steunen deze nieuwe oproep om Olivier Vandecasteele onmiddellijk vrij te laten. Uit de getuigenissen die zijn zus en zijn vriend gisteren in de commissie alegden, bleek dat hij in verschrikkelijke omstandigheden gevangenzit en zijn gezondheid zienderogen achteruitgaat. Dit voorstel van resolutie wil de regering ertoe aanzetten dringend actie te ondernemen en, zonder het definitief arrest van het Grondwettelijk Hof af te wachten, de internationale gemeenschap en de Europese Unie in het geweer te brengen. We moeten ook economische sancties overwegen. Voorts is het belangrijk dat de minister van

étrangères en Iran en vue d'obtenir la libération d'Olivier est important. J'avais déjà déposé un amendement en ce sens. Vous l'avez rejeté. Sans doute, du côté des partis du gouvernement, allez-vous de nouveau le rejeter aujourd'hui. Certes, c'est interpellant, mais je formule l'espoir que si tel est le cas, cela ne signifie pas une opposition sur le fond, un refus d'aller sur place. J'ose espérer que le gouvernement se positionnera pour une mission rapide car, oui, nous pensons aujourd'hui que c'est crucial et indispensable. Il s'agit d'une question de vie ou de mort. Les déclarations ne suffiront pas. Il est urgent d'agir rapidement.

Buitenlandse Zaken naar Iran gaat om de vrijlating van Olivier te verkrijgen. Het amendement van die strekking dat ik had ingediend, werd echter verworpen. Dat roept vragen op, maar als u het ook vandaag verwerpt dan hoop ik dat niet te moeten beschouwen als een weigering om naar Iran te reizen. Ik verwacht dat de regering in dezen snel handelt want dit is een kwestie van leven of dood.

15.12 François De Smet (DéFI): Madame la présidente, chers collègues, comme chacun d'entre nous, je pense évidemment à Olivier Vandecasteele, à sa famille, à ses amis et à tous ceux qui se mobilisent pour sa libération depuis son injuste emprisonnement le 24 février dernier.

Olivier est l'otage innocent d'un régime indigne, dictatorial, qui a décidé de jouer avec nous le rapport de force. Le paradoxe, l'injustice, l'épreuve aussi, c'est qu'en détaining sans aucun motif juste Olivier, l'Iran joue le rapport de force avec nous, aussi parce que nous sommes une démocratie. En effet, les démocraties, parce qu'elles se font une très haute idée de la valeur de la vie humaine, font tout ce qu'elles peuvent pour aider et secourir leurs ressortissants, en ce compris mobiliser leurs gouvernements, leurs parlements, leurs opinions publiques.

L'une des vérités de ce dossier, qui n'est facile ni à dire ni à entendre, c'est que l'Iran nous attaque aussi parce que nous sommes une démocratie et parce que, dans son logiciel, les démocraties sont faibles. À nous de prouver le contraire.

Cette résolution montre le soutien que nous entendons apporter unanimement à notre compatriote détenu. Elle affirme et rappelle que cette détention est injuste, illégitime et doit cesser. Elle affirme l'unité de la nation face à cet arbitraire. Nous la soutiendrons bien évidemment.

Nous pensons néanmoins, nous aussi, qu'elle est incomplète et proposons à nouveau deux amendements pour la rendre plus concrète encore au-delà du poids des mots.

Le premier aspect concerne l'organisation de la visite de la ministre des Affaires étrangères en Iran. Nous pensons toujours qu'une situation de cette gravité requiert la mobilisation sur place des plus hauts représentants du pays pour montrer aux autorités iraniennes toute l'importance que nous attachons à ce dossier, et leur faire comprendre que nous userons de tous les moyens possibles pour récupérer M. Vandecasteele sans jamais céder au chantage.

Le second est lié au premier puisqu'il s'agit de mutualiser les efforts de la communauté internationale pour mettre fin à la diplomatie des otages pratiquée par le régime iranien depuis des décennies, non seulement avec nous, mais avec des partenaires internationaux et européens. Nous coordonner avec eux permettrait d'être plus efficaces, plus forts et d'envisager de nouvelles pistes de négociations. Ce rapport de force dont j'ai parlé, nous pensons qu'il est encore possible de l'inverser et la communauté internationale est notre meilleure alliée pour ce faire. Que

15.12 François De Smet (DéFI): Olivier wordt gegijzeld door een dictatoriaal regime dat de machtsverhoudingen bespeelt. Door hem zonder geldig motief gevangen te houden maakt Iran misbruik van het feit dat wij een democratie zijn die al het mogelijke doet om haar burgers te redden, inclusief het mobiliseren van de regering, het Parlement en de publieke opinie.

In de logica van Iran zijn democratieën zwak. Het is aan ons om het tegendeel te bewijzen. Deze resolutie, die we zullen steunen, toont dat we achter onze landgenoot staan en bevestigt het onrechtmatige karakter van zijn gevangenschap.

We hebben twee amendementen ingediend die ertoe strekken de resolutie concreter te maken. Ten eerste vereist een dergelijke situatie een bezoek van de minister van Buitenlandse Zaken aan Iran om de Iraniërs ervan te overtuigen dat we alle middelen zullen aanwenden om de heer Vandecasteele terug te halen. Ten tweede moeten de inspanningen op internationaal niveau gebundeld worden om een eind te maken aan de 'gijzeldiplomatie' van het Iraanse regime.

De internationale gemeenschap is onze beste bondgenoot om de krachtsverhoudingen om te keren. Door af te stemmen met onze internationale partners kunnen we efficienter te werk gaan en nieuwe onderhandelingsopties verkennen. Ondanks deze bedenkingen hopen wij dat de tekst unaniem goedgekeurd zal worden.

fait-on face à un chantage et quand il est impossible de céder? On renverse la table, on élargit le cadre et on se trouve des alliés. Nous n'avons, à notre avis, pas d'autre choix.

Nous espérons, malgré ces deux réserves, que ce texte sera évidemment adopté à l'unanimité et qu'il enverra un signal clair afin qu'Olivier soit libéré dès que possible.

15.13 Jasper Pillen (Open Vld): Mevrouw de voorzitster, ik dank de medeondertekenaars. We waren met veel. Ik dank ook de rapporteur voor het zeer uitgebreid verslag.

Er zijn vandaag al veel mooie, terechte woorden gesproken. Gisteren daarentegen was het stil in de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen. Het is in dit Huis niet vaak stil. Dat hoort ook zo in een Parlement, daar moet het vooral niet stil zijn, daar moet debat en discussie zijn. Gisteren was het stil, na de hartverscheurende getuigenis van de zus en een van de beste vrienden van Olivier Vandecasteele.

Het gebeurt ook niet vaak dat er unanimiteit is. Dat gebeurt te weinig, maar hier is dat wel het geval. Een tijdje geleden hebben wij unaniem de hoogdringendheid van deze resolutie goedgekeurd. Wij hebben de tekst in de commissie ook met unanimiteit goedgekeurd. Dat is iets wat in dit Huis niet vaak gebeurt, maar hier wel en terecht.

Het gaat hier om een onschuldig, willekeurig slachtoffer dat door een barbaars en wrede regime wordt gegijzeld. Er is veel onzekerheid en onduidelijkheid en een gebrekkige communicatie. De straf die wordt opgelegd, is pure wredeheid en barbaarsheid. De detentie is ook op juridisch en menselijk vlak werkelijk onaanvaardbaar.

We geven met deze resolutie een duidelijk signaal. Alle mogelijke middelen moeten worden aangewend. We kunnen niets uitsluiten.

De heer De Roover hamerde erop dat deze resolutie moet worden gevolgd. Ik doe ook een warme oproep aan andere parlementen in westerse democratieën om dergelijke teksten goed te keuren. Ik ga daarvoor ook initiatieven nemen. Ik juich ook het feit toe dat het Europese Parlement vandaag de situatie in Iran met betrekking tot de westerse gijzelaars, want dat zijn ze, aanklaagt. We zijn soms te veel met onszelf bezig, maar we mogen niet vergeten dat er in de Iraanse cellen 25 Olivier Vandecasteeles uit heel Europa, uit heel de wereld, zitten. Het gaat dus ook over die 25 andere Oliviers. Het gaat trouwens ook over duizenden Iraniërs die elke dag opnieuw dromen van een democratie en die niets anders hebben gedaan dan opkomen voor hun vrijheid.

Collega's, ik hoop dan ook dat wij straks in deze plenaire vergadering, in het hart van onze democratie, waarvan de miljoenen Iraniërs elke dag dromen, deze resolutie unaniem goedkeuren als teken van nieuwe hoop en als teken van blijvende daadkracht.

Dank u wel.

keurd wordt en dat we zo een duidelijk signaal kunnen afgeven dat Olivier spoedig vrijgelaten moet worden.

15.13 Jasper Pillen (Open Vld): Après le témoignage déchirant de la sœur d'Olivier Vandecasteele, un silence a enveloppé la commission des Relations extérieures, ce qui n'est pas fréquent dans cette Assemblée.

L'adoption d'une résolution à l'unanimité est également inhabituelle. C'est pourtant ce qui a eu lieu hier, et à juste titre, puisqu'elle concerne une victime innocente retenue arbitrairement par un régime barbare et cruel. Cet homme vit dans une grande incertitude et ses conditions de détention sont inacceptables sur le plan juridique et humain.

À travers cette résolution, nous donnons un signal fort: tous les moyens possibles doivent être mis en œuvre pour libérer cet homme. J'appelle d'ailleurs chaleureusement les autres parlements à suivre notre exemple et à adopter des textes similaires. Je prendrai moi-même les initiatives nécessaires à cet effet. Je salue déjà la condamnation par le Parlement européen de la situation en Iran et du recours à des otages occidentaux. En effet, n'oublions pas qu'outre Olivier Vandecasteele, 25 autres victimes innocentes d'Europe et du reste du monde sont emprisonnées en Iran.

En outre, il y a ces millions d'Iraniens qui rêvent tous les jours de démocratie.

Pour toutes ces raisons, j'espère que dans quelques instants ce texte fera l'unanimité également lors de cette séance plénière.

La présidente: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion est close.
De bespreking is gesloten.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Considérant/Considerans K

- 20 – *Ellen Samyn* cs (3094/5)

Demande/Verzoek 5.1

- 21 – *Sophie Rohonyi* cs (3094/5)

Demande/Verzoek 5.1/1(n)

- 19 – *Catherine Fonck* (3094/5)

Demande/Verzoek 5.3/1(n)

- 22 – *Sophie Rohonyi* cs (3094/5)

* * * * *

Les amendements sont réservés.

De amendementen worden aangehouden.

Le vote sur les amendements réservés et sur l'ensemble de la proposition aura lieu ultérieurement.

De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel van het voorstel zal later plaatsvinden.

16 Conseil d'État – Présentation d'un assesseur francophone

16 Raad van State – Voordracht van een Franstalige assessor

La liste de trois candidats présentés par le Conseil d'État pour une place d'assesseur francophone vous a été communiquée au cours de la séance plénière du 12 janvier 2023.

De lijst met drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State voor een ambt van Franstalige assessor werd u medegedeeld tijdens de plenaire vergadering van 12 januari 2023.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre peut, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973, et dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la communication de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms formellement motivée.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, kan de Kamer, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede uitdrukkelijk gemotiveerde lijst met drie namen voordragen.

Le délai dont dispose la Chambre pour présenter une autre liste ou pour confirmer la liste expire le 20 janvier 2023.

De termijn waarover de Kamer beschikt om een andere lijst voor te dragen of om de lijst te bevestigen, verstrikt op 20 januari 2023.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 janvier 2023, je vous propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 januari 2023 stel ik u voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

17 Conseil d'État – Présentation d'un assesseur néerlandophone

17 Raad van State – Voordracht van een Nederlandstalige assessor

La liste de trois candidats présentés par le Conseil d'État pour une place d'assesseur néerlandophone vous a été communiquée au cours de la séance plénière du 12 janvier 2023.

De lijst met drie kandidaten voorgedragen door de Raad van State voor een ambt van Nederlandstalige assessor werd u medegedeeld tijdens de plenaire vergadering van 12 januari 2023.

La présentation n'étant pas unanime, la Chambre peut, conformément à l'article 70, § 1er, alinéa 8, des lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973, et dans un délai ne pouvant dépasser trente jours à compter de la réception de la communication de cette présentation, soit confirmer la liste présentée par le Conseil d'État, soit présenter une autre liste de trois noms formellement motivée.

Aangezien de voordracht niet unaniem is, kan de Kamer, overeenkomstig artikel 70, § 1, achtste lid, van de wetten op de Raad van State gecoördineerd op 12 januari 1973, binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen vanaf de ontvangst van de mededeling van deze voordracht, hetzij de door de Raad van State voorgedragen lijst bevestigen, hetzij een tweede uitdrukkelijk gemotiveerde lijst met drie namen voordragen.

Le délai dont dispose la Chambre pour présenter une autre liste ou pour confirmer la liste expire le 20 janvier 2023.

De termijn waarover de Kamer beschikt om een andere lijst voor te dragen of om de lijst te bevestigen, verstrijkt op 20 januari 2023.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 18 janvier 2023, je vous propose de confirmer la liste présentée par le Conseil d'État.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 18 januari 2023 stel ik u voor de door de Raad van State voorgedragen lijst te bevestigen.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

18 Demandes d'urgence émanant du gouvernement

18 Urgentieverzoeken van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en ce qui concerne le système d'entrée/de sortie, n° 3056/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft het inreis-uitreissysteem, nr. 3056/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

18.01 Ludivine Dedonder, ministre: Madame la présidente, officiellement, la date d'entrée en vigueur du système d'entrée et de sortie est toujours fixée au 15 mai 2023. D'ici là, l'arrêté royal de mise en application de la loi doit avoir été publié et être entré en vigueur. À cette fin, il est nécessaire que toutes les communes et les entreprises de transport soient au courant de la nouvelle façon d'enregistrer les courts séjours.

Pour assurer l'exécution éventuelle des mesures nécessaires, il faut que la publication de l'arrêté royal ait lieu avant le 15 avril prochain. Étant donné qu'un avis de l'Inspection des Finances prend plusieurs semaines et qu'un avis du Conseil d'État prend 30 jours, ce décret doit être soumis à l'Inspection des Finances pour le 15 février et au Conseil d'État pour le 15 mars. La décision ne peut être soumise avant le vote

18.01 Minister Ludivine Dedonder: De datum voor de inwerkingtreding van het inreis-uitreissysteem is vastgesteld op 15 mei 2023. Tegen dan moet het koninklijk besluit gepubliceerd en van kracht zijn. Te dien einde is het noodzakelijk dat alle gemeenten en transportbedrijven op de hoogte zijn van de nieuwe manier waarop de korte verblijven geregistreerd moeten worden.

de la loi. Un vote en séance plénière est donc nécessaire avant le 15 février.

Om de uitvoering van de maatregelen te verzekeren moet het koninklijk besluit vóór 15 april gepubliceerd worden. Concreet moet het tegen 15 februari aan de Inspectie van Financiën voorgelegd worden en tegen 15 maart aan de Raad van State.

La présidente: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du:

- projet de loi portant diverses modifications en matière électorale (I), n° 3085/1;
- projet de loi portant diverses modifications en matière électorale (II), n° 3086/1;
- projet de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises, n° 3087/1.

De regering heeft eveneens de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het:

- wetsontwerp houdende diverse wijzigingen inzake verkiezingen (I), nr. 3085/1;
- wetsontwerp houdende diverse wijzigingen inzake verkiezingen (II), nr. 3086/1;
- ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, nr. 3087/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.
Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

18.02 Ludivine Dedonder, ministre: Madame la présidente, la motivation pour le n° 3085, le n° 3086 et le n° 3087 est que l'urgence découle de l'article 39 ter de la Constitution: "La loi, le décret ou la règle visée à l'article 134 qui règle les élections de la Chambre des représentants, d'un Parlement de Communauté ou de Région et qui est promulguée moins d'un an avant la date prévue de la fin de la législature entre en vigueur au plus tôt un an après sa promulgation." Les projets de loi doivent donc être promulgués au plus tard en avril 2023 pour qu'ils soient valables pour les élections du mois de mai 2024.

18.02 Minister Ludivine Dedonder: Het urgentieverzoek vloeit voort uit artikel 39ter van de Grondwet: "De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel die de verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers of voor een Gemeenschaps- of Gewestparlement regelt, en die minder dan een jaar voor de voorziene datum van het einde van de zittingsperiode wordt afgekondigd, treedt in werking ten vroegste een jaar na de afkondiging ervan." De wetsontwerpen moeten dus uiterlijk in april 2023 afgekondigd worden opdat ze voor de verkiezingen van mei 2024 zouden kunnen gelden.

La présidente: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.
Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

19 Prise en considération de propositions

19 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement. (art. 75, n° 5, Rgt)

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden. (art. 75, nr. 5, Rgt)

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Demande d'urgence

Urgentieverzoek

19.01 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitster, collega's, wij vragen de urgentie voor het voorstel van resolutie van mevrouw Darya Safai cs betreffende het kwalificeren van het Islamitische Revolutionaire Garde Korps (IRGC) van Iran als een terroristische organisatie, nr. 3107/1.

Geregeld vraagt de regering de urgentie, nu en dan vraagt ook de oppositie de urgentie, maar ik mag aannemen dat het voorstel waarvoor wij de urgentie vragen niet gekwalificeerd wordt als een oppositievoorstel.

We moeten eerlijk toegeven dat wij altijd een zekere schroom hebben gehad om onze tanden te tonen ten opzichte van het regime in Iran. De omstandigheden zoals die zich vandaag ontwikkelen, moeten ons wat dat betreft tot de nodige inzichten brengen. Die inzichten zijn net vandaag ook in het Europees Parlement tot uiting gekomen. In het Europees Parlement was er een overweldigende meerderheid om het IRGC op de terreurlijst te plaatsen. Er heeft een stemming plaatsgevonden waarbij 598 Europarlementsleden voor hebben gestemd, waarvan de grote meerderheid leden van uw partijen, dus de grote meerderheid van de fracties in het Europees Parlement heeft zich daarbij aangesloten. Onze dank daarvoor, ik denk dat dit een juiste keuze was. Dat is een krachtig signaal.

Zulke stappen moeten echter nog steeds in de nationale parlementen van de lidstaten daadwerkelijk omgezet worden. Om die reden stellen wij voor om mee te stappen in de flow die zich vandaag in geheel Europa ontwikkelt. Wij vragen de urgentie omdat de kwestie werkelijk zo snel mogelijk op de diplomatische agenda gezet moet worden, ook wat betreft het nieuwste sanctiepakket.

Wij rekenen erop dat u ons daarin steunt, zodat wij dit zo snel mogelijk in de bevoegde commissie kunnen behandelen. Ik dank u voor uw steun.

La présidente: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

19.01 Peter De Roover (N-VA): Je suppose que cette proposition ne sera pas qualifiée de proposition de l'opposition. Il est en effet question du régime iranien. Pendant trop longtemps, nous avons eu certains scrupules à faire preuve de fermeté envers ce régime mais j'espère que les circonstances actuelles nous ont fait changer d'avis à ce sujet.

Quoi qu'il en soit, cela a été le cas au Parlement européen, au sein duquel une majorité écrasante de 598 députés s'est prononcée en faveur du placement du corps des Gardiens de la révolution islamique sur la liste des organisations terroristes. Il s'agit là d'un signal fort mais, en fin de compte, les parlements nationaux des États membres devront prendre les initiatives nécessaires à cet égard.

C'est la raison pour laquelle nous demandons l'urgence pour notre proposition, afin que cette question puisse être mise à l'ordre du jour diplomatique le plus rapidement possible.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

*L'urgence est rejetée par assis et levé.
De urgentie wordt verworpen bij zitten en opstaan.*

Votes nominatifs

Naamstemmingen

[20] Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Marijke Dillen sur "Les libérations résultant de problèmes de transfèrement" (n° 365)

[20] Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen over "Vrijlatingen door problemen met de overbrenging" (nr. 365)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 11 janvier 2023. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 11 januari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 365/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Katja Gabriëls.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 365/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katja Gabriëls.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

[20.01] Marijke Dillen (VB): Mevrouw de voorzitster, collega's, in Brussel is er een enorm probleem met de overbrenging van gedetineerden van de gevangenis naar de rechtbank. Het gevolg is dat er dagelijks processen moeten worden uitgesteld, dat tal van zittingen vertraging oplopen en dat tolken een hele voormiddag moeten vrijhouden, terwijl ze vaak na het wachten te horen krijgen dat hun diensten niet meer nodig zijn. Dat heeft tot gevolg dat meer en meer gerechtstolken weigeren te komen, waardoor het tekort aan tolken alsmaar groter wordt.

Ik moet u er niet van overtuigen dat dit zorgt voor zeer grote frustratie bij alle betrokken magistraten, zowel in eerste aanleg als in graad van hoger beroep, die volledig machteloos staan tegen de diensten die de gedetineerden naar de zittingszaal moeten brengen maar daar telkens weer niet in slagen. Collega's, deze problematiek is het gevolg van een onderbemanning in de gevangenis en bij het veiligheidspersoneel. Zo kampert de federale politie met een ernstig personeelstekort bij de Direction de la sécurité.

Collega's, dit heeft er zelfs toe geleid dat twee verdachten, die in de gevangenis zaten in het kader van een Sky ECC-dossier, een heel belangrijk dossier voor minister van Justitie Van Quickenborne, werden vrijgelaten, niet omdat hun onschuld kwam vast te staan, maar omdat hun rechten van verdediging geschonden waren, zo oordeelde de rechter, omdat ze niet vanuit de gevangenis naar de zitting konden worden overgebracht.

[20.01] Marijke Dillen (VB): À Bruxelles, un grave problème se pose au niveau du transfèrement de détenus de la prison au tribunal. Chaque jour, des procès doivent être reportés, de nombreuses audiences sont retardées et de plus en plus d'interprètes judiciaires abandonnent à cause des longues attentes inutiles. Cette situation provoque une énorme frustration chez les magistrats, qui sont impuissants face à cette situation.

Ces problèmes résultent d'un manque d'effectifs dans les prisons et d'un manque de personnel de sécurité. La Direction de la sécurisation est confrontée à une grave pénurie de personnel.

Deux suspects dans l'enquête sur Sky ECC ont été libérés par le tribunal parce que leurs droits de la défense ont été violés du fait qu'ils ne pouvaient pas être transférés de la prison à l'audience. Ce n'est plus

Collega's, dit is niet langer aanvaardbaar. Advocaten, rechters, magistraten en tolken zijn deze chaos binnen het Brusselse justiepaleis grondig beu en hebben aan de alarmbel getrokken. Er moet bij hoogdruk een oplossing ten gronde worden uitgewerkt. Ik vraag dan ook in volle vertrouwen uw steun voor deze motie. Het zou vandaag onaanvaardbaar zijn als deze Kamer gewoon zou overgaan tot de orde van de dag.

La présidente: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	83	Oui
Nee	46	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

[21] Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Katleen Bury sur "Les attaques aux feux d'artifice" (n° 366)

[21] Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Katleen Bury over "Vuurwerkterreur" (nr. 366)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 11 janvier 2023. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 11 januari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 366/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Katleen Bury;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Katja Gabriëls.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 366/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Katleen Bury;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katja Gabriëls.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)		
Ja	82	Oui
Nee	45	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

acceptable. Une solution sur le fond doit être élaborée de toute urgence.

22 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Katleen Bury sur "La modification de la législation linguistique en matière judiciaire" (n° 367)

22 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Katleen Bury over "De wijziging van de taalwetgeving in gerechtszaken" (nr. 367)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 11 janvier 2023. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Justitie van 11 januari 2023.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 367/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Katleen Bury;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Katja Gabriëls.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 367/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Katleen Bury;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katja Gabriëls.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

22.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitster, begin 2023 hoorden wij opnieuw een noodkreet van het parket van Halle-Vilvoorde, met name over de risico's van de talrijke aanvragen tot taalwijziging. Uit cijfers, die mijn goede collega, mevrouw Dillen, heeft opgevraagd, blijkt dat die aanvragen tot taalwijziging exponentieel zijn toegenomen. De voorbije vijf jaar zijn ze in Halle verdubbeld en in Vilvoorde zelfs verachtvoudigd.

Begin januari 2023 hoorden wij de procureur des Konings, Ine Van Wymersch, logisch pleiten voor een aanpassing van de taalwetgeving in gerechtszaken. Ik zal haar heel kort citeren om u het probleem te schetsen. "Beklaagden vragen vaak om voor de Franstalige politierechtbank in Brussel te verschijnen. Bestuurders die een gevaar vormen voor de verkeersveiligheid, kunnen daardoor blijven rondrijden. Op elke zitting van de politierechtbank in het arrondissement Halle-Vilvoorde is een tolk Nederlands-Frans aanwezig. Toch vragen Franstalige beklaagden regelmatig om voor de Franstalige politierechtbank in Brussel te verschijnen. Dat is wettelijk toegestaan, maar het beperkt de impact die wij als parket hebben op de verkeersveiligheid."

Collega's, gelet op het feit dat de wachttijd bij de Franstalige politierechtbank in Brussel tot een jaar kan oplopen, kunnen we niet anders dan concluderen dat elke persoon met een alcohol- of drugsprobleem na het vragen van een dergelijke taalwijziging een jaar langer probleemloos kan blijven rondrijden.

Net zoals het parket Halle-Vilvoorde zelf vragen wij een aanpassing van artikel 23 van de taalwetgeving in gerechtszaken, zodat blijkt dat de rechten van de verdediging gerespecteerd blijven wanneer er in een tolk wordt voorzien door de rechtbank of het parket.

Mevrouw Bury heeft daarover al meermaals de minister van Justitie ge-interpeléerd. Hij erkent het probleem, maar zoals bij zijn meeste dosiers blijft hij in de aankondigingfase steken.

Daarom dienen wij onze motie van aanbeveling in, teneinde de minister

22.01 Barbara Pas (VB): Au début de cette année, le parquet de Hal-Vilvorde a lancé à nouveau un cri d'alarme concernant les risques que posent les nombreuses demandes de changement de langue. Ces cinq dernières années, ces demandes ont doublé à Hal et ont même été multipliées par huit à Vilvorde.

Le procureur du Roi Van Wymersch a plaidé pour une modification de l'article 23 de la législation linguistique en matière judiciaire. Lors de chaque audience du tribunal de police au sein de l'arrondissement de Hal-Vilvorde, un interprète néerlandais-français est présent. Pourtant, les accusés francophones demandent régulièrement de comparaître devant le tribunal de police francophone à Bruxelles. Cette possibilité est autorisée par la loi, mais elle réduit l'incidence du parquet sur la sécurité routière.

Comme le délai d'attente pour un dossier porté devant le tribunal de police francophone peut aller jusqu'à un an, toute personne souffrant d'alcoolisme ou de toxicomanie peut ainsi aisément conduire son véhicule un an de plus.

Nous demandons également la modification de l'article 23 afin que les

van aankondigingen tot daden aan te zetten en ervoor te zorgen dat artikel 23 van de taalwetgeving in gerechtzaken daadwerkelijk wordt aangepast.

droits de la défense continuent à être respectés lorsque le tribunal ou le parquet fait appel à un interprète.

Le ministre de la Justice reconnaît le problème, mais il s'agit uniquement d'annonces. Notre motion vise à inciter le ministre à passer à l'action.

La présidente: Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(*Stemming/vote 3*)

Ja	81	Oui
Nee	48	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

23 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/1-3)

23 Amendements réservés à la proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/1-3)

Stemming over amendement nr. 1 van Sophie Rohonyi op verzoek 1. (**3068/3**)

Vote sur l'amendement n° 1 de Sophie Rohonyi au point 1er. (**3068/3**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	40	Oui
Nee	88	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

(*De cd&v-fractie heeft tegengestemd.*)

Stemming over amendement nr. 6 van Maria Vindevoghel op verzoek 2. (**3068/3**)

Vote sur l'amendement n° 6 de Maria Vindevoghel au point 2. (**3068/3**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	9	Oui
Nee	112	Non
Onthoudingen	6	Abstentions
Totaal	127	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 7 van Maria Vindevoghel op verzoek 3. (3068/3)

Vote sur l'amendement n° 7 de Maria Vindevoghel au point 3. (3068/3)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)

Ja	10	Oui
Nee	97	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 2 van Sophie Rohonyi op verzoek 10. (3068/3)

Vote sur l'amendement n° 2 de Sophie Rohonyi au point 10. (3068/3)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)

Ja	16	Oui
Nee	97	Non
Onthoudingen	16	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 3 van Sophie Rohonyi op verzoek 11. (3068/3)

Vote sur l'amendement n° 3 de Sophie Rohonyi au point 11. (3068/3)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)

Ja	32	Oui
Nee	97	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 4 van Sophie Rohonyi op verzoek 11. **(3068/3)**
Vote sur l'amendement n° 4 de Sophie Rohonyi au point 11. **(3068/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	16	Oui
Nee	112	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 5 van Sophie Rohonyi tot invoeging van een verzoek 14(n). **(3068/3)**
Vote sur l'amendement n° 5 de Sophie Rohonyi tendant à insérer un point 14(n). **(3068/3)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	22	Oui
Nee	106	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

24 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de alleenstaande ouders en alleenwonenden (3068/2)

24 Ensemble de la proposition de résolution relative aux parents isolés et aux personnes isolées (3068/2)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	129	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht.
(3068/4)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. (3068/4)

25 Amendements réservés à la proposition de résolution visant la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele (nouvel intitulé) (3094/1-5)

25 Aangehouden amendementen op het voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (nieuw opschrift) (3094/1-5)

Vote sur l'amendement n° 20 de Ellen Samyn cs au considérant K. (3094/5)

Stemming over amendement nr. 20 van Ellen Samyn cs op considerans K. (3094/5)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 12*)

Ja	36	Oui
Nee	91	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

(*Mevrouw Karin Jiroflée heeft tegengestemd.*)

Vote sur l'amendement n° 21 de Sophie Rohonyi cs à la demande 5.1. (3094/5)

Stemming over amendement nr. 21 van Sophie Rohonyi cs op verzoek 5.1. (3094/5)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 13*)

Ja	42	Oui
Nee	77	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 19 de Catherine Fonck tendant à insérer une demande 5.1/1(n). (3094/5)

Stemming over amendement nr. 19 van Catherine Fonck tot invoeging van een verzoek 5.1/1(n). (3094/5)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 14*)

Ja	42	Oui
Nee	76	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

Vote sur l'amendement n° 22 de Sophie Rohonyi cs tendant à insérer une demande 5.3/1(n). (**3094/5**)
Stemming over amendement nr. 22 van Sophie Rohonyi cs tot invoeging van een verzoek 5.3/1(n). (**3094/5**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
		Oui
Ja	40	
Nee	77	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté.
Bijgevolg is het amendement verworpen.

26 Ensemble de la proposition de résolution visant la libération immédiate d'Olivier Vandecasteele (nouvel intitulé) (3094/4)
26 Geheel van het voorstel van resolutie betreffende de onmiddellijke vrijlating van Olivier Vandecasteele (nieuw opschrift) (3094/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
		Oui
Ja	128	
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	128	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de résolution. Il en sera donné connaissance au gouvernement. (**3094/6**)
Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel van resolutie aan. Het zal ter kennis van de regering worden gebracht. (**3094/6**)

27 Adoption de l'ordre du jour
27 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.
Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)
Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.
Bijgevolg is de agenda aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 26 janvier 2023 à 14 h 15.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 26 januari 2023 om 14.15 uur.

*La séance est levée à 18 h 31.
De vergadering wordt gesloten om 18.31 uur.*

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 228 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 228 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Plateau Eva, Prévet Maxime, Prévet Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	046	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Daems Greet, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Snekpe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	082	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Plateau Eva, Prévet Maxime, Prévet Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	045	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Daems Greet, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Snepe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabreels Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandebroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Non	048	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Beke Wouter, Boukili Nabil, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Daems Greet, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Lanjri Nahima, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Snepe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	040	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Beke Wouter, Boukili Nabil, Briers Jan, Creyelman Steven, Daems Greet, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke,

Fonck Catherine, Geens Koen, Gilissen Erik, Hedebouw Raoul, Lanjri Nahima, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sheppe Dominiek, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	088	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bomblé Christophe, Bonaventure Chanelle, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	009	Ja
-----	-----	----

Boukili Nabil, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	112	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bomblé Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sheppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	006	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, De Smet François, Fonck Catherine, Matz Vanessa, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	010	Ja
-----	-----	----

Boukili Nabil, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	097	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandebroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	022	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Josy, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	016	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Boukili Nabil, Daems Greet, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	097	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé

Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandebroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	016	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	032	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Boukili Nabil, Creyelman Steven, Daems Greet, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Hedbouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Langenhove Dries, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	097	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandebroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	016	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Boukili Nabil, Daems Greet, De Smet François, De Vuyst Steven, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Prévot Maxime, Rohonyi Sophie, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Non	112	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombed Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Metsu Koen, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravysts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sleppe Dominiek, Thémont Sophie, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	022	Ja
-----	-----	----

Arens Josy, Creyelman Steven, Depoortere Ortwin, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Gilissen Erik, Matz Vanessa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Ravysts Kurt, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Sleppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	106	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombed Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Reuter Florence, Reynaert Vicky,

Safai Darya, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	129	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sleppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	036	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Safai Darya, Samyn Ellen, Sleppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	091	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	042	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	077	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	042	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Snepe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	076	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandendriessche Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	040	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, Dedecker Jean-Marie, Depoortere Ortwin, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dillen Marijke, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Matz Vanessa, Metsu Koen, Pas Barbara, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Snepe Dominiek, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van der Donckt Wim, Van Langenhove Dries, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Wollants Bert

Non	077	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, De Block Maggie, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depraetere Melissa, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Ducarme Denis, Flahaut André, Gabriëls Katja, Geens Koen, Goffin Philippe, Hennuy Laurence, Hugon Claire, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe,

Platteau Eva, Prévot Patrick, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Wilmès Sophie, Zanchetta Laurence

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Boukili Nabil, Daems Greet, De Vuyst Steven, Hedebouw Raoul, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Van Hees Marco, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	128	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bacquelaine Daniel, Bayet Hugues, Beke Wouter, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bombled Christophe, Bonaventure Chanelle, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Cogolati Samuel, Cornet Cécile, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Daems Greet, De Block Maggie, De Caluwé Robby, Dedecker Jean-Marie, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, Delizée Jean-Marc, De Maegd Michel, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dewulf Nathalie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Dillen Marijke, Ducarme Denis, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Gabriëls Katja, Geens Koen, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Goethals Sigrid, Goffin Philippe, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Hugon Claire, Ingels Yngvild, Jiroflée Karin, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Leoni Leslie, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Muylle Nathalie, Parent Nicolas, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pillen Jasper, Pisman Kathleen, Pivin Philippe, Platteau Eva, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravts Kurt, Reuter Florence, Reynaert Vicky, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Sneppe Dominiek, Thémont Sophie, Thiébaut Eric, Tillieux Eliane, Troosters Frank, Vajda Olivier, Vanbesien Dieter, Van Bossuyt Anneleen, Van den Bergh Jef, Vandenbroucke Joris, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Vanpeborgh Gitta, Vanrobaeys Anja, Van Vaerenbergh Kristien, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wilmès Sophie, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------